

Årsredovisning för 2020

Datum
2021-02-22

Dnr
20FMV5204-2:1

Sida

1 (91)

Regeringen (Försvarsdepartementet)
103 33 Stockholm

FMV tjänsteställe, handläggare
Ledningsstab SAMO, Marie Pettersson

Årsredovisning för 2020

Huvuddokument och 4 bilagor, varav 3 hemliga.

Kopia till

Regeringskansliet (Finansdepartementet)
Ekonomistyrningsverket
Försvarsmakten
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Riksdagens utredningstjänst
Riksrevisionen
Statskontoret
Totalförsvarets forskningsinstitut

Arkiv (original)

Årsredovisning för 2020

Datum
2021-02-22

Dnr
20FMV5204-2:1

Sida

2 (91)

ÅRSREDOVISNING 2020 för Försvarets materielverk

Innehållsförteckning

Generaldirektören har ordet	6
1. Om Försvarets materielverk	8
1.1 Organisation.....	8
1.2 Inriktning och planering.....	9
1.2.1 Ny målbild 2020-2025.....	9
2. FMV:s insatser med anledning av covid-19-pandemin	10
3. Intern verksamhetsutveckling.....	11
3.1 FMV:s verksamhetsledningssystem.....	11
3.2 Strategisk styrning	11
3.3 Digitalisering och IT	12
3.3.1 Utveckling av FMV:s IT -systemlandskap	12
3.3.2 Automatisering	12
3.3.3 IT-stöd för arbete hemifrån.....	12
3.4 Säkerhetsskyddsplanering	12
3.5 Tillämpad realisering av investeringsplanen (TRIP)	13
4. Samarbete med Försvarmakten.....	13
5. Resultatredovisning	14
5.1 Sammanfattning av året 2020	14
5.2 Årets resultat	14
6. Tillgänglighet och beredskap	16
6.1 Beredskapsplanering	16
6.2 En anpassad materielanskaffning under höjd beredskap.....	17
7. Materieförsörjning	17
7.1 Forskning och utveckling.....	18
7.2 Planering och utvecklade metoder för materielinvesteringar.....	18
7.2.1 Tillämpad realisering av investeringsplanen (TRIP)	19
7.2.2 Risker i materiel- och logistikförsörjningen.....	19
7.3 Materieförsörjningsprinciper	20
7.4 Vidmakthållandetjänster.....	22
7.5 Jämställdhetsintegrering i materieförsörjningen.....	23
8. Anskaffning av materielobjekt	24
9. Effektivitet i materielanskaffning mot kund.....	27
9.1 Kundorderstock och leveranser av större värde	27
9.2 Leveransförmåga	29
9.2.1 Förseningar i leveranser	30
9.2.2 Omförhandlingar.....	31
10. Provverksamhet.....	32

10.1 Stöd till Försvarsmakten	32
10.1.1 Provresurser i den anskaffande verksamheten	33
10.1.2 Prov avseende nationella materielobjekt som utförts av annan aktör	34
10.2 Årets verksamhet för övrig kund och avtal med utländska myndigheter	35
11. Stöd till regeringen inom materieförsörjning och exportrelaterad verksamhet	35
11.1 Internationellt materielsamarbete	36
11.1.1 Bilateralt internationellt samarbete	36
11.1.2 Multilateralt internationellt samarbete.....	36
11.1.3 EU- och EDA-relaterad verksamhet	37
11.2 Nordiskt samarbete.....	38
11.2.1 Svensk-finskt samarbete.....	39
11.3 Industri och marknad	39
11.4 Exportrelaterad verksamhet	40
11.4.1 Exportstödsuppdrag	41
11.5 Evaluering och certifiering av IT-säkerhetsprodukter	42
12. Intern effektivitet och god hushållning.....	42
12.1 FMV:s resultatindikatorer.....	42
12.1.1 Myndighetskostnad per debiterad timme	43
12.1.2 Debiteringsgrad.....	44
12.1.3 Fakturering och anslagsavräkning.....	45
12.2 Kostnad för prestationer.....	46
13. Affärsmässighet och transparens.....	47
13.1 Överprövningar och ålagda upphandlingsskadeavgifter.....	47
13.2 Åtgärder för ökad öppenhet och transparens för att förebygga korruption och jäv	47
13.3 Kommersiellt arbete och affärsmässighet	48
13.3.1 Försäljning av övertalig materiel.....	49
13.4 FMV:s miljöledningsarbete och miljökravställning i upphandling.....	50
13.4.1 Miljökrav i upphandlande verksamhet.....	50
14. Medarbetare och arbetsmiljö.....	51
14.1 Attrahera och rekrytera	51
14.2 Rekrytering och avgång.....	53
14.3 Utveckla och behålla kompetens	53
14.3.1 Chefsutveckling	54
14.4 Mångfald och jämställdhet.....	55
14.5 Arbetsmiljö och hälsa	55
14.6 Sjukfrånvaro	56
15. Avgiftsbelagd verksamhet.....	57
16. Ekonomisk redovisning.....	58

Årsredovisning för 2020

Datum
2021-02-22

Dnr
20FMV5204-2:1

Sida

5 (91)

16.1 Sammanställning av väsentliga uppgifter.....	58
16.2 Resultaträkning.....	59
16.3 Balansräkning.....	60
16.4 Anslagsredovisning.....	62
16.5 Finansieringsanalys.....	64
16.6 Redovisningsprinciper.....	65
16.7 Noter till resultaträkningen.....	68
16.8 Noter till balansräkningen.....	71
16.9 Noter till Anslagsredovisningen.....	78
16.10 Noter till Finansieringsanalysen.....	79
17. Styrelsen.....	81
18. Intern styrning och kontroll.....	82
18.1 Internrevisionens rekommendationer.....	84
18.2 Information om områden där det finns eller funnits brister.....	84
18.2.1 Brister i intern styrning och kontroll	85
19. Bilagor.....	87
20. Beslut om årsredovisningen.....	88
21. Sökregister återrapporteringskrav 2020	89

Generaldirektören har ordet

Inledning

Verksamheten vid FMV har under 2020 präglats av fem fokusområden. Dessa områden har utgjorts av materielproduktion och tjänsteleveranser till Försvarsmakten, arbete med att möta upp den ökade tillväxten inom försvarsområdet, en modernisering och standardisering av myndighetens IT-stöd i Projekt Norma, ökad förmåga vid höjd beredskap, samt fastställande av en ny långsiktig målbild. Parallellt med detta har myndigheten under 2020 arbetat med att vidta interna åtgärder för att skydda medarbetare och begränsa smittspridningen av covid-19-pandemin, och samarbetat med externa parter för att hjälpa till med hanteringen av pandemin.

I december 2020 antog riksdagen försvarsbeslutet 2021-2025 vilket ger en välkommet långsiktig inriktning av försvarsområdet.

Covid-19

Få verksamheter runt om i världen kan säga sig ha undgått att på något sätt påverkas under 2020 av den ännu pågående pandemin. För att så långt som möjligt skydda medarbetare, säkerställa att myndigheten kunde genomföra sin uppgift, samt bidra till att begränsa spridningen av covid-19 tillsattes en analysgrupp med den övergripande uppgiften att hålla samman FMV:s insatser för att hantera pandemins påverkan internt och externt. FMV har samarbetat med Försvarsmakten i bland annat anskaffningen av civil skyddsmask 90, där FMV också tagit initiativ till en nyproduktion av masken. Andra exempel på samverkan med Försvarsmakten under pandemin har varit modifiering av Helikopter 14 och Helikopter 16 för transporter av patienter.

FMV tog tidigt initiativ att erbjuda Socialstyrelsen upphandlingsstöd med hänsyn till rådande läge. FMV:s uppdrag har varit att ta emot och granska inkommande erbjudanden samt för attraktiva erbjudanden, skapa avtalsunderlag för Socialstyrelsen. FMV har under 2020 också fått ett ansvar i uppbyggandet av EU:s beredskapslager för sjukvårdsmateriel och medicinsk utrustning (rescEU) där FMV ska ansvara för upphandling och inköp av materielen samt kvalitetssäkring och leveranskroll.

Materielproduktion och tjänsteleveranser

Verksamheten under 2020 har trots de anpassningar som gjorts med anledning av covid-19-pandemin kännetecknats av en ökande produktion inom materielanskaffningen i jämförelse med 2019. Leveranser har skett inom samtliga verksamhetsområden och FMV:s leveransförmåga för 2020 är oförändrad jämfört mot 2019 och uppgår även i år till 82 procent. FMV:s sammantagna bedömning är att myndigheten trots förutsättningarna, har lyckats balansera arbetet att dels leverera med utgångspunkt i regeringens inriktning, och dels enligt Försvarsmaktens behov. Leverans har exempelvis skett av halvtidsmodifiering av U-båtarna HMS Gotland och HMS Uppland, men även ett antal leveranser inom personlig utrustning, däribland flygstridsuniformer. Till Gripen har MS20 uppgradering block 2 och Radarjaktrobot Meteor levererats, och till det medellångräckviddiga luftvärnssystemet 103 (PATRIOT) har leveranser av reservdelar påbörjats och arbetet med att förbereda för integrationen av systemet i svenskt luftförsvar har intensifierats under 2020.

Produktionen inom T&E har ökat under 2020. Förbättrade interna rutiner och anvisningar har skapat förutsättningar för T&E:s verksamhet och bidrar till en långsiktigt ökad beläggning. Under försvarsbeslutsperioden 2018-2020 har området Forskning och teknikutveckling (FoT) stärkts genom ökad beställningsvolym från Försvarsmakten.

Export och internationell verksamhet

FMV har ett omfattande internationellt materielsamarbete. Under 2020 har liksom föregående år stort fokus legat på samarbetena inom EU och Norden. Likaså har FMV under 2020 fortsatt utöka engagemanget i Sveriges bilaterala samverkan med USA. I ljuset av pandemin har dock internationella

verksamheten påverkats då många möten och aktiviteter ställts in eller skjutits på. Trots detta har FMV under 2020 åstadkommit viktiga milstolpar i internationella sammanhanget.

Det nationella koordineringskontoret för European Defence Fund, EDF, har under 2020 etablerats inom FMV i enlighet med regeringsbeslut från den 5 juni 2019.

Åtgärder för tillväxt

Efter riksdagens ja till regeringens förslag om totalförsvarspolitisk inriktning för åren 2021-2025 konstaterar vi att det är ett beslut som ger en välkommen långsiktig inriktning av försvarsområdet. För att leverera det som efterfrågas har vi arbetat med att attrahera och behålla nya medarbetare. Vid utgången av 2020 hade FMV 1 802 anställda vilket är en ökning med 144 personer jämfört med 2019. Under året har 340 medarbetare anställts och yrkesgrupper som har ökat mest har varit olika typer av ingenjörroller, projektledare, inköpare och ekonomer. I dessa grupper har projektledarrollen en störst ökning av kvinnor, 38 procent. Inom staberna har situationen varit den omvända med en övervägande andel kvinnliga medarbetare.

FMV har under våren 2020 fastställt en ny långsiktig målbild som inkluderar nya mål för verksamheten. FMV:s målbild omfattar vision, verksamhetsidé och fem mål.

Ökad förmåga vid höjd beredskap

FMV har under 2020 fortsatt arbetet med att utforma verksamhet och organisation inom beredskapsområdet i samverkan med Försvarmakten och berörda aktörer för att bygga upp en god förmåga att hantera myndighetens uppgifter vid fredstida kriser samt inför och vid höjd beredskap. Förmågan har prövats under covid-19 pandemin och hanteringen av densamma har medfört värdefulla erfarenheter som redan gett och fortsatt kommer ge betydelsefull information till myndighetens beredskapsarbete. Ett resultat av FMV:s arbete är en årligen uppdaterad version av myndighetens beredskapsplanverk, vilket beskriver hur myndigheten organiserar, leder, bemannar och genomför sin verksamhet vid olika beredskapsnivåer samt hur stödet till Försvarmakten ska utformas.

Den alternativa produktionsplanen är i likhet med den ordinarie produktionsplanen baserad på Försvarmaktens materielplan. Uppdateringar skedde under 2020 och den integrerades också i arbetet med 2020-års ordinarie produktionsplan.

Myndighetens omställning

Under 2020 har FMV moderniserat och standardiserat myndighetens IT-stöd genom projekt Norma. Det nya systemet ska stödja FMV:s arbete med projektledning, budgetering och fakturering, uppföljning, inköp, produktionsplanering med mera. Arbetet med anpassningarna av Product Lifecycle Management systemet (PLM-systemet) för hantering av produktlivscykeln och hantering av information kopplat till materiel samt bättre och säkrare informationsgränssnitt till Försvarmakten och industrin har fortsatt under året.

FMV har under 2020 vidtagit åtgärder för att utveckla den interna styrningen och kontrollen på myndigheten. Trots detta kan vi konstatera att vi inte kommit i mål. Mot bakgrund av de omfattande organisationsförändringar som har skett de senaste åren samt implementeringen av ett nytt systemstöd har det under året funnits brister i myndighetens interna styrning och kontroll. Hanteringen av bristerna i kombination med ytterligare åtgärder som syftar till att vidareutveckla den interna styrningen och kontrollen på myndigheten kommer kräva särskild uppmärksamhet och prioritering under 2021.

1. Om Försvarets materielverk

Försvarets materielverk (FMV) utgör en myndighet under Förvarsdepartementet. FMV har regeringens uppgift att upphandla och leverera rätt och fungerande materiel till det svenska försvaret. FMV ska bidra till att försvara Sverige genom att i samarbete med det svenska försvaret utforma, upphandla och tillhandahålla materiel som möter Försvarmaktens operativa behov. FMV utför även liknande tjänster till andra kunders behov inom myndighetens ansvarsområde.

FMV:s kompetens inom upphandling, teknik, affärer, och projektledning bidrar till att leverera långsiktigt hållbara lösningar till myndighetens kunder för deras behov av materiel. Ytterst handlar det om att se till att Försvarmakten har rätt utrustning för att kunna öva och för att i skarpt läge kunna försvara Sverige.

Av Förordning (2007:854) med instruktion framgår att FMV ska

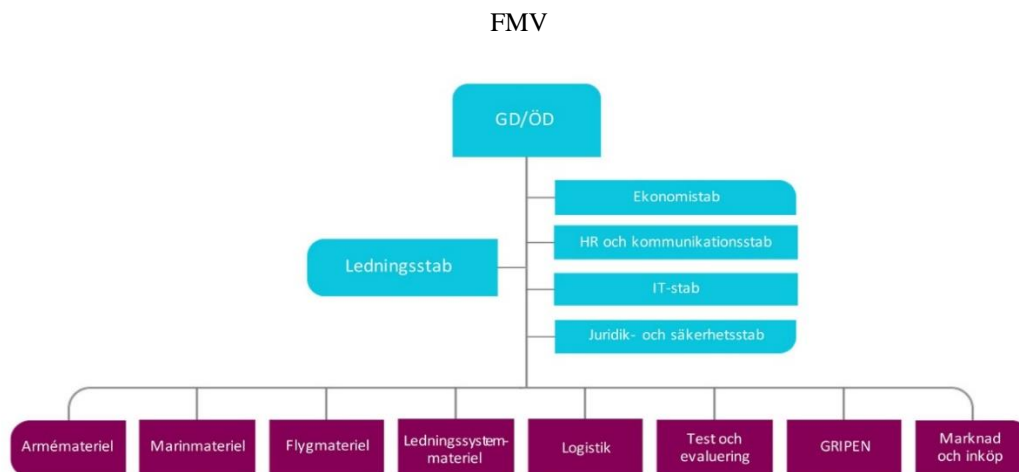
- svara för att anskaffa varor och tjänster inom materielförsörjningsområdet till Försvarmakten. I uppgiften ingår att biträda Försvarmakten i planeringen av materiel- och logistikförsörjningen samt att bidra med kompetens när det gäller vidmakthållande och upphandling och i enlighet med Försvarmaktens investeringsplan och uppdrag ansvara för upphandling av sådana varor, tjänster och byggtreprenader inom materielförsörjningsområdet som inte omfattas av Försvarmaktens upphandlingsansvar.
- bedriva exportstödjande verksamhet inom försvarssektorn och, efter särskilt bemyndigande från regeringen, företräda staten vid förhandlingar och ingående av internationella överenskommelser som avser försäljning eller upplåtelse av materiel och tillhörande tjänster. I detta ingår att bidra till försvarets materielförsörjning och dess operativa förmåga eller i övrigt vara till nytta för svensk försvars- och säkerhetspolitik.
- bedriva tjänsteexport som är direkt kopplad till myndighetens verksamhetsområde.
- samordna och genomföra förhandlingar mellan stödberättigade aktörer, berörda myndigheter och medlemsstater i Europeiska unionen i frågor som rör Europeiska försvarsfonden.
- tillhandahålla ett nationellt certifieringsorgan för it-säkerhet i produkter och system.
- vara patentorgan för de myndigheter som hör till Förvarsdepartementet och handlägga ärenden som rör immaterialrättsliga frågor.

I FMV:s regleringsbrev anges myndighetens mål och uppdrag samt finansiering. FMV förfogar över ett förvaltningsanslag som för budgetåret 2020 uppgick till 1 771 miljoner kronor vilket inkluderar medel för de direkta utgifterna för medarbetare som arbetar med materielinvesteringar. FMV disponerar även anslag 1.3 *Anskaffning av materiel och anläggningar*, anslagspost 1 Leverantörsutgifter för leveranser, som ska finansiera anskaffningsutgifterna för de materielinvesteringar som upphandlas från industrin. Delar av FMV:s verksamhet finansieras också via avgiftsintäkter; framförallt rör detta FMV:s tjänster till Försvarmakten inom vidmakthållande respektive verifiering och validering, men även exportstöd och certifiering.

1.1 Organisation

FMV är en styrelseledd myndighet. Styrelsens uppgift är att inför regeringen ytterst ansvara för verksamheten samt fatta beslut om myndighetens övergripande organisation, årsredovisning, budgetunderlag och verksamhetsplan. Styrelsen ska även fatta beslut i ärenden av principiell karaktär eller av större betydelse.

Generaldirektören ansvarar för den löpande verksamheten inom förvaltning och produktion enligt styrelsens direktiv och riktlinjer. Generaldirektören leder FMV:s verksamhet med stöd av direkt underställda chefer och utgör på regeringens uppdrag även Sveriges försvarsmaterieldirektör, NAD.

FMV:s organisation 2020

FMV har under 2020 följt upp effekterna av och identifierat justeringsbehov för den nya organisation som infördes 2019. Med utgångspunkt i den långsiktiga verksamhetsinriktningen för FMV:s verksamhetsorter justerades FMV:s organisation den 1 januari 2021 innebärande att GRIPEN organisatoriskt inordnats i verksamhetsområde Flygmateriel. Bakgrunden är att flygmaterielområdet, i likhet med övriga materielområden, hålls samman och speglar Försvarmaktens organisation.

FMV har under 2020 tagit fram en långsiktig verksamhetsinriktning för FMV:s verksamhetsorter. Syftet med omställningen är att verksamhetsmässigt renodla och koncentrera verksamheten. Med fler medarbetare inom färre områden ökar möjligheterna till en kostnadseffektiv produktion. Ansvariga chefer kommer att vara placerade vid verksamhetsorterna och genom detta tydliggörs ansvaret för bland annat arbetsmiljö och säkerhetsskydd. Med de sammanhållna verksamheterna bedömer myndigheten också att myndighetens klimatavtryck kan minska genom minskat resande.

1.2 Inriktning och planering

FMV:s årliga verksamhetsplan utgår från regeringens styrning, lagar och krav samt olika beslut och planer från Försvarmakten. I verksamhetsplanen finns myndighetens övergripande inriktning som i sin tur baseras på regeringens inriktning inom ramen för det försvarspolitiska beslutet.

1.2.1 Ny målbild 2020-2025

FMV har under våren 2020 fastställt en ny långsiktig målbild som inkluderar nya mål för verksamheten. FMV:s målbild omfattar vision, verksamhetsidé och fem mål. FMV:s vision är ”Rätt materiel för ett starkare försvar” och beskriver det ideal som FMV på sikt strävar efter att kunna uppnå. Myndighetens verksamhetsidé ”Effektivt leverera försvarsmateriel och tjänster för det svenska försvarets behov – i fred, kris och krig” beskriver övergripande vad FMV gör, för vem och på vilket sätt myndigheten arbetar mot visionen. Målen ska stödja FMV:s arbete att uppfylla målbilden och omfattar följande:

- FMV är efterfrågad av Försvarmakten för vår professionalitet och vår förmåga att leverera
- FMV kännetecknas av framåtanda och effektivitet
- FMV har stolta och engagerade medarbetare
- FMV har en kombination av kvalificerade kompetenser som gör oss framgångsrika
- FMV är en attraktiv arbetsplats.

FMV:s värdegrund bildar jämte den statliga värdegrunden fortsatt en utgångspunkt för myndighetens agerande, prioriteringar och beslutsfattande, och ska vägleda organisationen att på daglig basis driva verksamheten framåt. Värdegrunden *vi skapar nytta, vi gör det möjligt* och *vi bygger förtroende*, ska vara en ledstjärna i det dagliga arbetet för alla på FMV och hur FMV uppfattas av ägare, kunder och andra intressenter.

2. FMV:s insatser med anledning av covid-19-pandemin

Redan vid inledningen av covid-19-pandemins utbrott i Sverige vidtog FMV:s ledningsgrupp åtgärder för att så långt som möjligt skydda medarbetare, säkerställa att myndigheten kunde genomföra sin uppgift samt bidra till att begränsa spridningen av covid-19. Den 9 mars tillsattes *Analysgrupp Corona* med den övergripande uppgiften att sammanhålla FMV:s insatser för att hantera pandemins påverkan internt och externt. Några exempel på interna insatser har varit framtagning av beslutsunderlag för ställningstagande om tillfälligt hemarbete, tillfälliga reserestriktioner, hantering av IT-utrustning för tillfälligt hemarbete.

I slutet på december fattade FMV beslut om ytterligare skärpta riktlinjer för hemmaarbete. Bakgrunden till beslutet var de ytterligare nationella restriktionerna för att hejda smittspridningen som presenterades av regeringen den 18 december 2020. De skärpta riktlinjerna innebar en definition av vilka arbetsuppgifter som anses verksamhetskritiska och därmed tillåts genomföras på FMV:s kontor. Beslutet har inneburit att viktiga arbetsuppgifter senarelagts. FMV:s bedömning är dock att myndighetskritiska arbetsuppgifter varit möjliga att genomföra och att förutsättningar att fullgöra verksamheten har funnits. Effekterna av dessa beslut har bland annat varit ökat hemarbete och färre resor i arbetet.

FMV har tagit fram underlag om covid-19-pandemin som redogör för dess implikationer på materielförsörjningen och tillsammans med Försvarsmakten genomfört analys av åtgärder för att upprätthålla leveransförmåga med anledning av pandemin¹. Verksamheten har påverkats, och påverkas alltjämt, av pandemin. Det har dock inte funnits några särskilda behov av åtgärder från FMV gällande ingångna avtal mot leverantörer, varför fokus alltjämt har varit på att genomföra beställd och planerad produktion. Sammantaget kan FMV konstatera vid årets slut, att covid-19-pandemin hitintills har haft begränsad påverkan på materialproduktionen under 2020, men att det finns ett fortsatt behov av att upprätthålla en tät dialog mellan FMV, Försvarsmakten och leverantörsbasen för att kontinuerligt bevaka påverkan på materiel- och logistikförsörjningen.

FMV har under året haft ett omfattande samarbete med andra externa parter i hanteringen av covid-19-pandemin. Den 16 mars uppdrog regeringen åt Socialstyrelsen att säkra tillgången till skyddsutrustning till följd av virus-spridningen. FMV:s generaldirektör kontaktade Socialstyrelsens generaldirektör den 17 mars och erbjöd upphandlingsstöd med hänsyn till rådande läge. Socialstyrelsen hemställde om FMV:s stöd och den 25 mars utökades Socialstyrelsens uppdrag till att även omfatta medicinteknisk utrustning. FMV:s stödjande uppdrag har varit att ta emot och granska inkommande erbjudanden samt för attraktiva erbjudanden, genomföra upphandlingar och inköp samt skapa avtalsunderlag för Socialstyrelsen. Utöver detta har FMV hanterat framtagandet av Socialstyrelsens avtal och administration kring inleveranser av varor till dess de ankommit Socialstyrelsens lager.

FMV har under 2020 också fått ett ansvar i uppbyggandet av EU:s beredskapslager för sjukvårdsmateriel och medicinsk utrustning (rescEU) där FMV ska ansvara för upphandling och inköp av materielen samt kvalitetssäkring och leveranskontroll. Uppdraget genomförs i partnerskap med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Socialstyrelsen.

FMV har haft kontinuerlig kontakt med både civila sjukhus och Försvarsmedicinskt centrum i syfte att definiera behov och krav på utrustning för behandling av covid-19 patienter. Därtill har

¹ 20FMV1930-52:1

förutsättningskapande arbete genomförts för säkerställa att sjukhusen ska kunna ta emot och hantera ny utrustning. Detta arbete omfattade till exempel kompatibilitet mellan befintlig och ny utrustning, utbildning, service, support och underhåll för långsiktig funktionalitet.

FMV och Försvarsmakten etablerade under våren ett samverkansforum för att koordinera sina stödjande aktiviteter med anledning av covid-19-pandemin. Frågor som myndigheterna samverkade kring var till exempel identifiering av befintlig materiel som skulle kunna användas och utgöra stöd till civilsamhället, transport & logistik, konsekvenser av ökat uttag och återställning av materiel samt underhåll och reservdelar. Några exempel på gemensamma insatser mellan FMV och Försvarsmakten har bland annat varit anskaffning av civil skyddsmask 90 med tillhörande medicinskt filter samt samverkan för modifiering av Helikopter 14 och Helikopter 16. FMV har i samverkan med Försvarsmakten bidragit till att Skyddsmask 90 har levererats till myndigheter, kommuner, regioner och räddningstjänsten i syfte att användas som skydd mot virus under pandemin. Detta har bidragit till skydd för personal i miljöer där risken för smitta varit hög. FMV har även utrustat helikoptrar med civil utrustning för intensivvård i syfte att möjliggöra transport av patienter mellan sjukvårdsinrättningar över hela landet på ett säkert sätt.

Myndigheten har under året även deltagit i samverkansgrupperna *Aktörsgemensam arbetsgrupp resurssamordning* samt *Resursförsörjning av skyddsutrustning och medicinteknisk utrustning* med ett brett deltagande från bland annat statliga myndigheter, Länsstyrelser och Sveriges Kommuner och Regioner. Fokus inom dessa forum har varit att säkerställa en samlad nationell hantering av utmaningar samt koordinering av initiativ så att dessa kompletterar och inte konkurrerar med varandra.

3. Intern verksamhetsutveckling

För att möta ökade krav på bland annat materielanskaffningar under kommande år har FMV under 2020 utvecklat styrning, interna arbetssätt och systemstöd. I nedanstående avsnitt redovisas intern verksamhetsutveckling som har genomförts under 2020.

3.1 FMV:s verksamhetsledningssystem

För att skapa förutsättningar för tillväxt, effektivitet och regelefterlevnad har ett utvecklingsarbete med målet att utveckla ett nytt verksamhetsledningssystem genomförts under 2020. I det nya verksamhetsledningssystemet beskrivs FMV:s kärnverksamhet i integrerade processflöden som följer FMV:s finansieringsmodell. Dessutom finns stöd och verktyg för FMV:s medarbetare. Utöver utvecklingen av nytt verksamhetsledningssystem genomfördes arbete med att skapa förutsättningar för utbildning och implementering. Arbete med utbildning, implementering och fortsatt utveckling av verksamhetsledningssystemet planeras även under 2021 i syfte att bidra till ständiga förbättringar och ökad effektivitet.

3.2 Strategisk styrning

Under året har en strategifunktion etablerats med syftet att stödja myndighetens ledningsgrupp, verksamheten och vid behov myndighetens styrelse. Strategifunktionens uppgift är främst att fånga upp och analysera omvärldsfaktorer som kan komma att påverka myndighetens förutsättningar att genomföra sitt uppdrag. Strategifunktionen svarar också mot behovet av ökad strategisk styrning kopplat till tillväxten under totalförvarsperioden 2021-2025. Därtill ska strategifunktionen med kort framförhållning kunna bistå i utredningsuppdrag.

Under året har bland annat analyser genomförts av hur innehållet i det kommande totalförvarsbeslutet för 2021-2025 påverkar myndighetens verksamhetsområden genomförts. Arbetet har bidragit till myndighetens inledande strategiska planering inför genomförandet av totalförvarsbeslutet.

3.3 Digitalisering och IT

3.3.1 Utveckling av FMV:s IT -systemlandskap

FMV har moderniserat och standardiserat myndighetens IT-stöd genom projekt Norma som omfattar tre delar: affärssystem, upphandlingssystem och stöd för planering och uppföljning av produktion. De nya systemen ska stödja FMV:s arbete med bland annat projektledning, budgetering, fakturering, uppföljning, upphandling och inköp samt produktionsplanering. Den första delen driftsattes den 5 oktober 2020 och har inneburit ett centraliserat och sammanhållet IT-stöd för budget, prognos, uppföljning, upphandling, avrop och annonsering. Driftsättningen innebär att fem gamla informationssystem har ersatts med tre moderna standardplattformar vilket resulterat i förbättrade möjligheter att effektivisera och utveckla stödet för ledning, uppföljning, analys.

Under året har arbetet fortsatt med anpassningarna av Product Lifecycle Management-systemet (PLM-systemet). Systemet är en plattform som ger stöd för hantering av produktlivs cyklerna och hantering av information kopplat till materiel samt bättre och säkrare informationsgränssnitt till Forsvarsmakten och industrin. Under hösten förbereddes systemet för nyttjande av 14 projekt som befinner sig i tidiga projektfaser. PLM-systemet är planerat att driftsättas i produktion december 2021.

Under 2020 har även ett nytt systemstöd för hantering av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter driftsatts. Prioriterade verksamheter har fått tillgång till systemet och ytterligare verksamheter kommer att få tillgång till systemstödet under 2021.

3.3.2 Automatisering

Under 2020 har FMV tagit ett steg närmare digitalisering av databearbetning. En stor del av det personaladministrativa arbetet sker idag manuellt vilket är tidskrävande och medför ökade risker för fel. Ett arbete pågår därför för att öka graden av automatisering och digitalisering främst inom personaladministration men också inom framtagning av statistik och rapporter. En målsättning är att kunna frigöra tid för att arbeta med mer prediktiv analys av personaldata samt förenkla den personalrelaterade administrationen för chefer. Under året har processen för sjukfrånvarostatistik automatiseras och en förstudie för hur man kan automatisera processen för introduktion av nyanställda har påbörjats.

3.3.3 IT-stöd för arbete hemifrån

Med anledning av covid-19-pandemin har utgångspunkten varit att FMV:s medarbetare ska arbeta hemifrån i så stor utsträckning som arbetsuppgifterna tillåter. Myndigheten har vidtagit en rad åtgärder för att öka IT-teknisk kapacitet att genomföra digitala möten och utföra arbetsuppgifter på distans. Bland annat har ordinarie konferensplattform Skype för företag förbättrats och deltagande i digitala konferenser via andra plattformar har möjliggjorts. Utökning av kapacitet i FMV:s centrala kommunikationsinfrastruktur och VPN har också genomförts för att dels omhänderta ökade krav på arbete hemifrån med anledning av covid-19-pandemin men också för att möjliggöra stora utbildningsvolymerna online vid Normas driftsättning. Medarbetarna vid myndigheten har efter nästan nio månader utvecklat förmågan att arbeta på distans.

3.4 Säkerhetsskyddsplanering

I och med att den nya säkerhetsskyddslagen och säkerhetsskyddsförordningen trädde i kraft och utgivandet av Forsvarsmaktens föreskrifter om säkerhetsskydd har FMV inarbetat kraven i en ny tjänsteföreskrift som började gälla från och med 1 januari 2020.

Året 2020 har ur ett säkerhetsskyddsperspektiv präglats av utveckling och engagemang. FMV har en tydlig inriktning att ytterligare utveckla säkerhetsskyddet vid FMV, för att möta de utökade krav som följer av det

allmänna säkerhetsläget och därtill kontinuerligt utvecklade säkerhetsregler. Utbildningsinsatser inom säkerhetsskyddsområdet har genomförts för olika målgrupper som chefer, inköpare, projektledare och nyanställda samt för säkerhetschefer vid industrin.

En för FMV övergripande säkerhetsskyddsplanering har sammanställts och som grundar sig på genomfört arbete på respektive verksamhetsområde och central stab. Säkerhetsskyddet vid FMV har under 2020 utvecklats i allt närmare samverkan med Försvarmakten. Detta arbete fortsätter under 2021.

3.5 Tillämpad realisering av investeringsplanen (TRIP)

I syfte att möjliggöra den materiella tillväxt som framgår av Försvarmaktens beslutade 12-åriga investeringsplan, har FMV utvecklat en förutsättningsskapande metodik för framåtriktad produktionsuppföljning benämnd ”Tillämpad realisering av investeringsplanen” (TRIP). Mer om detta utvecklingsarbete framgår av avsnittet Materieförsörjning.

4. Samarbete med Försvarmakten

FMV har under 2020 slutredovisat regleringsbrevsuppdraget rörande arbetssätt och samverkan mellan Försvarmakten och FMV avseende materieförsörjning². Redovisningen har lämnats till Regeringskansliet 2020-09-29 och beskriver hur myndigheterna gemensamt har hanterat arbetssätt och samverkan med anledning av ändrad ansvarsfördelning mellan myndigheterna i enlighet med regeringens beslut den 24 maj 2018 (Fö nr 15 och 16). Av redovisningen framgår bland annat myndigheternas hantering av kommersiella risker avseende upphandling, överföring av avtal från FMV till Försvarmakten, planering och dimensionering av inomstatliga tjänster avseende vidmakthållande samt förutsättningskapande verksamhet inom materieförsörjningen.

FMV:s bedömning är att arbetet med att utveckla arbetssätt och samverkan har gjort stora framsteg genom bland annat åtgärder inom ramen för investeringsplanering. Den av regeringen beslutade ändringen av fördelning av ansvar mellan myndigheterna är fortsatt en stor och komplex förändring att genomföra som kräver långsiktighet för att hitta hållbara lösningar. Uppdraget som nu är slutredovisat innebär dock inte slutet på samverkan. Myndigheterna är överens om att fortsatt identifiera myndighetsgemensamma utvecklingsområden och arbetssätt, bland annat inom ramen för den årliga samordningsöverenskommelsen (SAMO) mellan Försvarmakten och FMV. Ett gemensamt utvecklingsarbete sker också mellan myndigheterna inom det kommersiella området.

² Arbetssätt och samverkan mellan Försvarmakten och Försvarets materielverk avseende materieförsörjning, 20FMV128-10:1

5. Resultatredovisning

I enlighet med Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag 3 kap. 1 § utgör FMV:s resultatredovisning en åiterrapportering av verksamhetens genomförande och resultat.

Resultatredovisningen inkluderar en rapportering av regleringsbrevets åiterrapporteringskrav och den verksamhet som framgår av myndighetens instruktion. Vidare utgör delar av resultatredovisningen en åiterrapportering av det av FMV:s inriktningsbeslut för perioden 2018-2020.

5.1 Sammanfattning av året 2020

Verksamhetsåret 2020 har varit intensivt och präglats av att upprätthålla produktionstaken men också att omhänderta ökad produktion. För att hantera detta har FMV under året vuxit personellt i betydande omfattning och parallellt har arbete med att implementera nya arbetssätt och metoder och utveckling av nytt IT-systemlandskap pågått intensivt. Året har även präglats av covid-19-pandemin vilket påverkat dels verksamheten, dels arbetssätt.

Under 2020 förbereddes och levererades viktiga materielsystem till Försvarmakten inom samtliga försvarsgrenar och stridskrafter. Myndighetens fokus har varit att genomföra beställd och planerad produktion till Försvarmakten och att inga särskilda åtgärder i leverantörsavtalen har krävts givet covid-19-pandemin. Flertalet viktiga leveranser har skett till Försvarmakten exempelvis halvtidsmodifiering av ubåtarna HMS Gotland och HMS Uppland, Radarjaktrobot Meteor och till det medellångräckviddiga luftvärnssystemet 103 (PATRIOT) har leveranser av reservdelar påbörjats men även ett antal leveranser inom personlig utrustning däribland flygstridsuniformer har skett. Leveransförmågan på 82 % når dock inte upp till målet om 85 %.

I ljuset av pandemin har materielförsörjningen och internationella verksamheten påverkats genom att dialog med samarbetspartners har ersatts med digitala möten, men också i många fall har möten och aktiviteter ställts in eller skjutits på. Internationella samarbeten har försvårats och fördröjs mer än det nationella. Trots detta har FMV under 2020 åstadkommit viktiga milstolpar inom ramen för det internationella arbetet. Bland annat har FMV bidragit med underlag till stöd för Sveriges diskussioner inom EU vad gäller utvecklad försvarsförmåga och de fortsatta svenska exportansträngningarna. I december 2020 fattade regeringen beslut om att bemyndiga FMV att med Finland förhandla och ingå internationella överenskommelser inom ramen för det nordiska försvarssamarbetet Nordefco och det finsk-svenska försvarssamarbetet (FISE) avseende gemensam anskaffning av materiel och förnödenheter. Beslutet är ett viktigt steg framåt och skapar förutsättningar för ett fortsatt fördjupat bilateralt samarbete med Finland inom försvarsmaterielområdet.

Covid-19-pandemin har i hög grad påverkat arbetsmiljöarbetet under 2020. Främst har fokus riktats mot frågor såsom fysisk och psykosocial arbetsmiljö i hemmet, utlandsresor, möjligheten att genomföra utbildningar, möten med mera. Sjukfrånvaron har fortsatt att minska under 2020 och visar den lägsta siffran sedan 2013. Covid-19-pandemin har således inte påverkat sjukfrånvarostatistiken i negativ riktning.

Trots pandemin och den högra grad av distansarbete som präglat året är bedömningen att myndigheten har kunnat lösa sina uppgifter. FMV:s sammantagna bedömning är att myndigheten trots förutsättningarna, har lyckats balansera arbetet att dels leverera med utgångspunkt i regeringens inriktning, dels enligt Försvarmaktens behov.

5.2 Årets resultat

Tabellen nedan visar FMV:s totala intäkter från anslag och avgifter. Årets resultat uppgår till 22 mnkr och avser framförallt överskott från den avgiftsfinansierade verksamheten inom Driftsstöd som uppgår till 20

mnkr. Överskottet utgörs nästan uteslutande av överskott från FMV:s verksamhet inom Test och Evaluering (T&E), testverksamhet mot övrig kund.

Tabell 1. Intäkter och kostnader per verksamhetsgren, 2018-2020 (mnkr)

Ekonomiskt resultat	Anskaffning	Ledningsstöd	Driftstöd	Internationellt materiel-samarbete och industrifrågor	Evaluering och certifiering av IT-säkerhetstjänster	Exportstödjande verksamhet	Totalt
2018 Intäkter	11 328	1 105	9 782	45	13	39	22 313
Kostnader	11 334	1 104	9 768	45	13	39	22 304
Resultat	-6	1	14	0	0	0	9
2019 Intäkter	12 028	1 792	6 250	48	15	67	20 200
Kostnader	12 015	1 799	6 229	48	15	67	20 173
Resultat	13	-7	22	0	0	0	28
2020 Intäkter	12 949	1 770	4 986	40	17	30	19 793
Kostnader	12 949	1 768	4 966	40	17	30	19 771
Resultat	0	2	20	0	0	0	22

Inom anskaffning är kostnaderna högre än föregående år och de största ökningarna ligger främst inom Ubåtssystem och Luftvärnssystem. I övrigt är det ganska stora skillnader mellan åren, men nettot uppväger de största ökningarna delvis. Inom ledningsstöd är kostnaderna något lägre än föregående år. Inom driftstöd är utfallet lägre vilket förklaras av att det förändrade ansvaret för vidmakthållandeverksamheten innebär att Försvarsmakten numera beställer direkt från leverantör, alltså inte som tidigare via FMV. Vad gäller de övriga områden är utfallet lägre än tilldelat anslag för anslagspost 6 *Internationellt materielsamarbete och export* där den främsta orsaken är de minskade kostnader till följd av covid-19-pandemin. Detta har minskat omkostnader för både resor, omkostnader och personal vilket följaktligen har minskat uppbyggnaden av anslaget. Av utfallet inom Exportstödjande verksamheten avser knappt 20 procent avgiftsintäkter. Även det avgiftsfinansierade exportstödet har minskat jämfört med föregående år till följd av covid-19-pandemin. Anslagspost 2 Evaluering och certifiering av IT-säkerhetsprodukter har utfall i nivå med disponibelt belopp. Intäkter från övriga kunder har ökat och den totala omsättningen i anslagspostens avgiftsfinansierade ligger på samma nivå som föregående år vilket ger en total ökning jämfört med 2019

Av tabellen ovan ingår även fakturerade intäkter och kostnader. Fakturerade intäkter mot kund fördelas enligt följande:

Tabell 2. Totalt fakturerade intäkter per kund (mnkr)

Kund	2020	2019	2018
Försvarsmakten	4 173	5 152	17 648
Övriga statliga myndigheter	100	119	124
Övriga svenska kunder	55	65	139
Utländska kunder	1 581	1 797	1 777
Totalt	5 910	7 133	19 688

Minskningen det senaste året är nästan 1 000 miljoner kronor avseende Försvarsmakten. Detta är enligt plan och beror på att industriavtalen successivt övergår till Försvarsmakten. Minskningen med 200 miljoner kronor för posten Utländska kunder förklaras av att 2019 var ett år då det sammanföll att Tyskland genomförde ett antal större kampanjer vilket därmed ökade de fakturerade intäkterna. 2020 var ett mer normalt år med en jämnare efterfrågan.

FMV ska enligt regleringsbrevet för 2020 redovisa avgiftsintäkter per stridskraft vilket motsvarar raden Försvarsmakten i tabell 2 ovan.

Tabell 3. Avgiftsintäkter per stridskraft, Försvarsmakten (mnr)

Stridskraft	2020	2019	2018
Arméstridskrafter	365	375	2 567
Marinstridskrafter	403	861	3 268
Flygstridskrafter	1 506	1 338	6 351
Ledning och Logistik	833	855	3 025
HKV centralt (inkl. FoT, INS och 1.1)	1 066	1 723	2 437
Totalt	4 173	5 152	17 648

Förändringen inom posten HKV beror på lägre anskaffning av material till särskild verksamhet och lägre hyresintäkter från Försvarsmakten. Den stora ökningen inom Flyg beror på att kostnaderna för T&E, som tidigare fördelades ut, nu samlas på Flyg dit uppdraget från Försvarsmakten är kopplat.

6. Tillgänglighet och beredskap

FMV ska ha en aktuell planering för sin verksamhet och sin organisation vid höjd beredskap och samverka med berörda aktörer för en sammanhängande planering för totalförsvaret. FMV ska även redovisa hur myndighetens materiel- och logistiktjänster har utformats och organiserats i syfte att i ökad grad möta Försvarsmaktens beredskaps- och tillgänglighetskrav, enligt regeringens styrning och inriktning till FMV för perioden 2018-2020. Nedan redovisar FMV:s resultat, planeringsläge och fortsatta arbete.

6.1 Beredskapsplanering

FMV har under åren 2018 till 2020 fortsatt arbetet med att utforma verksamhet och organisation inom beredskapsområdet i samverkan med Försvarsmakten och berörda aktörer för att bygga upp en förmåga att hantera myndighetens uppgifter vid framtida kriser samt inför och vid höjd beredskap. Förmågan har prövats under covid-19-pandemin och hanteringen av densamma har medfört värdefulla erfarenheter som redan gett och fortsatt kommer ge betydelsefull information till myndighetens beredskapsarbete.

Ett resultat av FMV:s arbete är en årligen uppdaterad version av myndighetens beredskapsplanverk, vilket beskriver hur myndigheten organiserar, leder, bemannar och genomför sin verksamhet vid olika beredskapsnivåer samt hur stödet till Försvarsmakten ska utformas. Beredskapsplanverket är ett av FMV:s styrdokument för vilka åtgärder som ska vidtas för att organisationen ska kunna fortsätta sin verksamhet i händelse av kris vid grundberedskap eller höjd beredskap.

Under 2020 har FMV:s ambition och inriktning för arbetet inom beredskapsområdet tagits fram. Syftet med arbetet är att förstärka myndighetens förmåga att verka inom ramen för ett förhöjt säkerhetsläge. Dokumentet kommer att vidareutvecklas i en handlingsplan under 2021 för en stegvis implementering under kommande år. Ett arbete pågår även med att öka robustheten för och förmågan till säker kommunikation i FMV:s informationssystem, som en del i att möta ökade krav i såväl normalläge, i grundberedskap som i höjd beredskap.

FMV har under 2018-2020 fortsatt det löpande arbetet med att krigsplacera den egna personalen i enlighet med generaldirektörens beslut från oktober 2017. Försvarsmakten har tagit principbeslut att samtliga officerare som tidsbegränsat tjänstgör på FMV ska krigsplaceras på FMV under förordnandetiden. Försvarsmaktens och FMV:s gemensamma syn är att medarbetare ska vara krigsplacerade där de gör bäst nytta i höjd beredskap.

FMV har vid flertalet tillfällen genomfört övningar inom beredskapsområdet, både internt och tillsammans med Försvarmakten. På grund av covid-19-pandemin har övningsverksamhet som planerades under 2020 flyttats fram eller ställts in. FMV har under året dock deltagit i den fortsatta planeringen av totalförvarsövningen TFÖ, och genomfört anpassade övningar inför detta.

6.2 En anpassad materielanskaffning under höjd beredskap

För att tillmötesgå Försvarmaktens behov vid inträffad kris under grundberedskap eller vid höjd beredskap har FMV i samverkan med Försvarmakten tagit fram en alternativ produktionsplan. Den alternativa produktionsplanen innebär den grundplanering för hur FMV:s produktion ska ställas om i syfte att möta Försvarmaktens behov av en forcerad förmågehöjning och/eller styrketillväxt. Den alternativa produktionsplanen är i likhet med den ordinarie produktionsplanen baserad på Försvarmaktens materielplan. Planen samövades med Försvarmakten 2019 och skulle under 2020 ingått som en del i planerade övningar tillsammans med Försvarmakten, men sköts upp på grund av covid-19-pandemin. Uppdateringar av den alternativa produktionsplanen skedde under 2019 och 2020. Under 2020 integrerades planen i arbetet med 2020 års ordinarie produktionsplan. FMV har mellan 2018 och 2020 fortsatt att förstärka och utveckla tillgänglighets- och beredskapskrav för materiel- och logistiktjänster genom framtagning av klausuler omfattande försörjningstrygghet och beredskapskrav för att ingå i förfrågningsunderlag och kontrakt med leverantörer, där krav på försörjningstrygghet återges i uppdrag från Försvarmakten. Under året påbörjades arbetet med att utveckla och förtydliga krav på försörjningstrygghet vid upphandlingar, utifrån Försvarmaktens behov i alla beredskapsnivåer. Ambitionen är att definiera krav på försörjningstrygghet mot leverantörer och uppnå en kostnadseffektivitet över tid.

För att tillgodose ökade krav på försörjningstrygghet genomför FMV ett antal aktiviteter med fokus på analyser av försörjningskedjor. Analyser sker som fördjupningsuppgifter inom områdena stridsflyg och ammunition och inkluderar skeenden i olika typer av scenarier och beredskapsnivåer samt framtagning av metodik för analys och värdering av leverantörer och underleverantörer. Syftet är att skapa förståelse för försörjningskedjorna vilket bedöms vara en förutsättning för att definiera de åtgärder som behöver krävas för att öka försörjningstrygghet. Dessa analyser behöver även beakta de erfarenheter som erhållits avseende försörjningstrygghet under pågående pandemi. Samverkan sker även med industrin kring ökad beredskap samt säkerställande av ändamålsenliga avtal.

I regeringens nuvarande försvarspolitiska inriktning har en förskjutning skett mot ökat fokus på högre beredskapsnivåer jämfört med tidigare perioder. FMV har under perioden byggt upp värdefulla erfarenheter som kommer utgöra en viktig grundstomme i det fortsatta arbetet att möta ambitionsökningen i kommande försvarsbeslutsperiod, 2021-2025.

7. Materieförsörjning

FMV:s materieförsörjning ska säkerställa Försvarmaktens behov av materiel och i grunden bidra till att krigsförbanden kan utföra sina uppgifter. Försvarmaktens operativa förmåga är styrande för materieförsörjningen och en fungerande materieförsörjning ställer krav på effektiva och fungerande processer. Fokus för FMV:s verksamhet under 2020 har varit att långsiktigt och ändamålsenligt öka produktionstakten i enlighet med den tillväxt som ska ske under kommande år samtidigt som myndigheten har att hantera de utmaningar som covid-19-pandemin inneburit.

Nedan följer en sammanfattning av utvecklingen av materieförsörjningen inom ramen för FMV:s inriktningsbeslut 2018-2020. Därefter följer en redovisning av vidmakthållandetjänster för att slutningen redovisa en återrapportering av jämställdhetsarbetet inom materieförsörjningen, inklusive arbetssättet integration av humanfaktorer (HFI).

7.1 Forskning och utveckling

Forskning och utveckling (FoU) ska enligt FMV:s inriktningsbeslut för perioden 2018-2020 bidra till Försvarmaktens långsiktiga förmågeutveckling och bidra till kunskap för att kunna fatta strategiska beslut, ställa ändamålsenliga krav och tillhandahålla nödvändig materiel. FMV ska inom sitt uppdrag stärka forskningen och utvecklingen inom försvarsområdet samt, för att skapa förutsättningar för framtida inriktning, fortsatt sträva efter att bibehålla handlingsfrihet.

Under perioden 2018-2020 har området Forskning och teknikutveckling (FoT) stärkts genom ökad beställningsvolym från Försvarmakten. Detta har möjliggjort uppstart av ny verksamhet med fokus att öka myndighetens kompetens inom viktiga framtidsområden som artificiell intelligens (AI), autonoma system exempelvis tillämpning av drönare men också cyber. FMV:s kärnområden³ inom FoT är dock fortsatt viktiga och behöver stärkas framöver. Utifrån kommande års materiella förnyelsebehov behöver verksamhet på högre mognadsnivåer initieras. Därför har ett inledande arbete startat under året för att kunna ta fram ett demonstratorprogram med avsikten att närmare kunna knyta ihop de olika mognadsnivåerna inom forskning, teknikutveckling och demonstratorer. Detta i syfte att skapa förutsättningar för prövad och tillämpbar kunskap som kan nyttjas för förmågeutveckling och anskaffning av materiel. Flera av kärnområdena är kopplade till utvecklingen av de väsentliga säkerhetsintressena främst stridsflygområdet, undervattensområdet men även integritetskritiska delar av ledningsområdet.

För att möta en ökande materielförnyelse och därmed tilltagande beställningsvolym har en tillväxtplan för forskning och teknikutvecklingsverksamheten inom materielanskaffningen tagits fram. Tillväxtplanen, en beställning från Försvarmakten, siktar mot den kommande försvarsbeslutsperioden 2021-2025 och ska verka som stöd för Försvarmaktens inriktning av anslaget 1:4 *Forskning och teknikutveckling*.

FMV har även vidareutvecklat formerna för civil-militär samverkan, bland annat genom uppstart av ett militärt innovationsprogram, samverkan med områdets branschorganisationer och Vinnova. Inom ramen för militärt innovationsprogram utvecklas olika metoder för att ta tillvara civil forskning och innovation och pröva om dessa kan passa i militärt intressanta tillämpningar.

Den sammanfattande bedömningen är att resultatet av verksamheten har uppfyllt FMV:s inriktning på området och ökat kunskapsutveckling inom viktiga framtidsområden som artificiell intelligens (AI) och autonoma system, som kan nyttjas i FMV:s stöd till Försvarmakten i tidig förmågeutveckling och i anskaffning av materiel.

7.2 Planering och utvecklade metoder för materielinvesteringar

Utifrån regeringens styrning ska Försvarmakten, med stöd av FMV, årligen till regeringen lämna ett förslag till investeringsplan i samband med myndighetens budgetunderlag.

FMV har levererat en ekonomisk grundplan till Försvarmakten för anslagsposterna 1:3.1 Leverantörsutgifter för leveranser samt 1:11.4 Direkta utgifter i materielanskaffningen som underlag till investeringsplanen.

Med koppling till investeringsplanen ska Försvarmakten lämna en detaljerad redogörelse för vissa större materielobjekt, så kallad objektsredovisningar, för anskaffning av materiel och anläggningar. FMV stödjer Försvarmakten med underlag till dessa objektsredovisningar, bland annat med ekonomiska beräkningar och riskanalyser. FMV har under året bidragit och lämnat underlag till cirka 30 objektsredovisningar vilka Försvarmakten hemställde om till regeringen i samband med det kompletterande budgetunderlaget, BU21/K. Viktiga erfarenheter har dragits som kommer att användas i fortsatt utveckling av kommande objektsredovisningar.

³ Kärnområden: Ledning och MSI, Sensorer och signaturanpassning, Undervattensteknik, Vapenteknik och skydd, Telekrig, Flygsystem

FMV har under året fortsatt det gemensamma arbetet med Försvarmakten i fråga om utvecklad process för investeringsplanering. I detta arbete har behov av översyn av tidsförhållanden för olika aktiviteter i processen för investeringsplaneringen identifierats. Bland annat är målet att åstadkomma en mer optimal planering mellan olika aktiviteter exempelvis fastställandetidpunkter av materiel- och produktionsplaner i förhållande till den information som behöver ingå i dessa planer. Åtgärden är central för att kunna genomföra beräkningar av beställningsbemyndiganden i enlighet med de tidsramar som styrs ut genom Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Detta arbete kommer fortsätta under 2021.

Under 2020 har en myndighetsgemensam översyn av investeringsplanen initierats med avseende på fördelning av uppdrag/beställningar eller del av uppdrag/beställningar på anslag och anslagsposter, med syfte att förenkla och förtydliga ansvaret mellan myndigheterna. Initialt har definitioner och kriterier för de aktuella anslagsposterna tagits fram som baserats på de villkor och styrningar som framgår av FMV:s och Försvarmaktens instruktion och regleringsbrev. I ett nästa steg görs en analys och bedömning huruvida av uppdrag och beställningar belastar rätt anslagspost i enlighet med framtagna definitioner och kriterier. Berörda anslagsposter är 1:1.3 Vidmakthållande av materiel och anläggningar, 1:3.2 Anskaffning av materiel och anläggningar, 1:3.1 Leverantörsutgifter för leveranser och 1:11.4 Direkta utgifter i materielanskaffningen.

7.2.1 Tillämpad realisering av investeringsplanen (TRIP)

Som nämndes under det inledande avsnittet om verksamhetsutveckling har FMV initierat ett arbete kallat TRIP. Syftet med TRIP är att tidigt identifiera beroenden av underliggande beslut och kravdokument i anskaffningsprocessen samt regelbundet följa upp dessa. På så sätt skapas bättre förutsättningar att kunna leverera det ökade behovet av materiel i enlighet med investeringsplanen.

Initialt har TRIP-metodiken använts för ett urval av uppdrag. Metoden syftar till att skapa en överblick över samtliga beslut i materieförsörjningsprocessen som leder fram till fasen produktion samt de beroenden som uppstår mellan regering, Försvarmakten och FMV under de tidiga faserna, koncept och förberedelse. Tillämpningen av TRIP-metodiken har under året genomförts med ambitionen att så långt möjligt öka förutsättningarna för att kunna leverera materielsystem enligt plan genom att identifiera och därefter eliminera/reducera osäkerheter och risker. I samverkan med Försvarmakten har FMV arbetat för att öka kunskapen om vilka analyser och beslut som krävs under de tidiga skedena i processen och i samspelet mellan myndigheterna. Därtill har myndigheterna identifierat vilka interna och externa beslut som krävs för att möjliggöra att anslagsbelastning sker enligt investeringsplan. Arbetet har bidragit till att FMV och Försvarmakten har en gemensam bild av framtida produktion, och kommer även bidra till att tydliggöra när beslut senast måste fattas av regeringen eller myndigheterna för att kunna initiera uppdrag i enlighet med beslutad planering.

Avsikten är att TRIP kommer att användas i större utsträckning för uppdrag som ingår i investeringsplanen och den produktionsbalanserade materielplanen för att möjliggöra realisering av helheten i investeringsplanen.

7.2.2 Risker i materiel- och logistikförsörjningen

FMV ska enligt FMV:s inriktningsbeslut redovisa hur myndigheten under åren 2018-2020 har arbetat för att reducera tekniska, affärsmässiga och ekonomiska risker i materiel- och logistikförsörjningen samt hur detta påverkat kostnads- och tidsmässiga förhållanden för materielanskaffningen.

FMV har i samverkan med Försvarmakten genomfört arbete genom att bland annat analysera och beskriva problematiken kring hantering av finansiella risker i investeringsplaneringen, identifiera vilka olika vägval myndigheterna har att ta ställning till, samt utveckla metodik och funktionalitet i myndigheternas stödsystem för att skapa möjlighet att simulera och analysera index- och valutafluktuationer.

Under åren har FMV arbetat med utveckling av riskhantering avseende ekonomiska, affärsmässiga och tekniska risker. Exempel på detta är risker kopplade till olika försörjningsalternativ som identifieras i samband med att systemförsörjningsstrategier för planerade system tas fram. Därtill har FMV genomfört ett arbete avseende kvantifiering av projektrisker i större projekt. I detta arbete har FMV bedömt vilka investeringsobjekt som kan vara föremål för en eventuell valutasäkring. FMV har redovisat dessa till Försvarsmakten inför framtagningen av respektive investeringsplan inför BU2022.

FMV ska lyfta fram exempel i materielanskaffningen som har påverkan på kostnads- och tidsmässiga förhållanden. Bland annat har en logistiklösning etableras inom anskaffningen av Luftvärnssystem 103 (Patriot) som Sverige deltar i. Logistiklösningen innebär en förbättrad försörjningssäkerhet. Effekten uppnås genom tillhandahållande av tjänster omfattande lagerhållning, underhållsutrustning, reservmateriel, teknisk assistans m.m. sker i närområdet och därmed påverkar de tidsmässiga förhållandena positivt. FMV bedömer att investeringsplaneringen och FMV:s underlag till detta har utvecklats i rätt riktning under åren som FMV:s inriktningsbeslut för 2018-2020 varit gällande. De grundläggande problemen i hanteringen av materieförsörjningen som tidigare har uppmärksammat, har åtgärdats eller påbörjats att åtgärdas. Investeringsplanerna utgår från aktuell information om när det ekonomiska utfallet per objekt förväntas inträffa samt de planerade och beställda materielobjektens förväntade utgifter ryms inom given ekonomisk ram för respektive budgetår. Under 2020 har ett arbete påbörjats för att utveckla TRIP-metodiken för att öka förutsättningarna att kunna leverera materiel enligt beslutad investeringsplan. Åtgärderna skapar tillsammans bättre förutsättningar för att balansera materielanskaffningen mot tillgängliga anslag över tid men också bättre förutsättningar för styrning och uppföljning.

Materielrelaterade brister

FMV ska även återredovisa hur FMV har bistått Försvarsmakten med identifiering av omedelbara materielrelaterade brister. Arbetet sker genom att årligen genomföra en uppdatering av de systemlivscykelplaner (SLCP), vilka finns för viktigare materiel-system. Av systemlivscykelplanerna framgår status på materielen med bland annat identifierade materielrelaterade brister. Dessa planer redovisar FMV som konsekvensbeskrivningar till Försvarsmakten som därefter föreslår åtgärder vid framtagandet av den kommande investeringsplanen.

7.3 Materieförsörjningsprinciper

Enligt gällande materieförsörjningsprinciper ska materieförsörjningen i första hand ske genom vidmakthållande och uppgradering av befintlig materiel, i andra hand genom anskaffning av befintlig och beprövad materiel och i tredje hand genom utveckling av ny materiel. Materieförsörjningsprinciperna har tillämpats vid anskaffning av materiel i enlighet med dess inriktning.

Med utgångspunkt i FMV:s kundorderstock där Försvarsmakten är uppdragsgivare, redovisas tillämpningen av materieförsörjningsprinciperna.

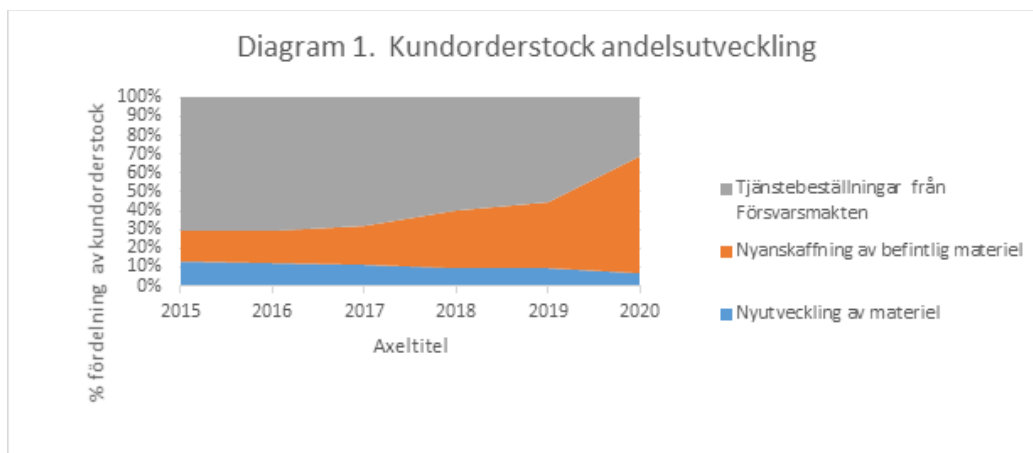

Diagram 1 visar procentuell fördelning av kundorderstocken

Andel nyanskaffning av befintlig materiel

Inom segmentet nyanskaffning av befintlig materiel ingår materiel som anskaffas från marknaden och är färdigutvecklad. I detta segment ingår även materiel, som behöver modifieras eller anpassas för att kunna fungera tillsammans med i Försvarmakten befintliga materielsystem.

Andelen nyanskaffning av befintlig materiel har ökat från 34,9 procent 2019 till 61,8 procent 2020.

Andel nyutveckling av materiel

Med nyutvecklad materiel avses den utveckling som syftar till att ta fram helt nya materielsystem, till skillnad från vidareutveckling som avser åtgärder som krävs för att livstidsförlänga i Försvarmakten befintlig materiel. Andelen nyutveckling av materiel har minskat något från 9,4 procent vid utgången av 2019 till 7,1 procent under 2020.

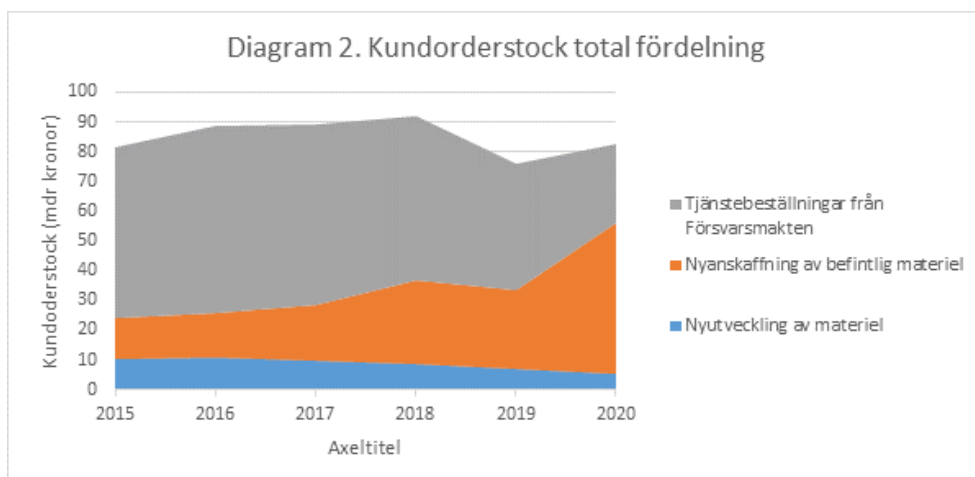

Diagram 2 visar den ekonomiska fördelningen i förhållande till totalekonomin

Tjänstebeställningar från Försvarmakten

Tjänstebeställningar från Försvarmakten inkluderar huvudsakligen beställningar inom vidmakthållande. Andelen tjänstebeställningar har minskat från 55,7 procent till 31,1 procent.

Att noteras är att under tidperioden i diagram 1 har FMV:s orderstock minskat i ekonomisk omfattning avseende tjänstebeställningar/vidmakthållande med anledning av att en stor del av industribeställningarna inte längre ingår i Försvarmaktens beställning till FMV. Vid analyser av andelstalens förändringar måste de således ställas i relation till dessa förändringar för att inte bli vilseledande.

Analys och slutsats

Fördelningen av uppdragen har förändrats under de senaste fem åren, med en ungefärlig fördelning av FMV:s orderstock per 2020-12-31 på 31 procent tjänstebeställningar, 62 procent nyanskaffning av befintlig materiel och 7 procent nyutveckling.

Under 2020 har FMV:s orderstock minskat i ekonomisk omfattning avseende tjänstebeställningar/vidmakthållande med anledning av att en stor del av industribeställningarna nu inte ingår i Försvarmaktens beställning till FMV. Därför behöver slutsatser om efterföljandet av materielförsörjningsprinciperna dras utifrån det utvecklade ansvarsförhållandet för vidmakthållandet av materiel.

Sett till den senaste femårsperioden har nyanskaffning av befintlig materiel ökat både i absoluta tal (från 13 mdkr 2015 till 51 mdkr 2020) och som andel av FMV:s totala orderstock. Under samma period har nyutveckling av materiel minskat i absoluta tal (från 10 mdkr 2015 till 6 mdkr 2020) och som andel av orderstocken. De historiska siffrorna visar att materielförsörjningsprinciperna fått genomslag på så sätt att anskaffning av befintlig och beprövad materiel valts i högre utsträckning än utveckling av ny materiel.

7.4 Vidmakthållandetjänster

Ett myndighetsgemensamt arbete mellan Försvarmakten och FMV har fortgått gällande ansvar för vidmakthållandet. Inom utvecklingsområdet upphandling har en överenskommelse upprättats som reglerar formerna för myndigheternas arbetssätt.⁴ Överenskommelsen omfattar beredning och beslutsfattande vid upphandlingar i vidmakthållandeskedet och reglerar principer för FMV:s mandat att företräda Försvarmakten kopplat till olika ekonomiska nivåer. Efterhand kommer myndigheterna att se över hur arbetsflödena mellan myndigheterna ska fungera inom vidmakthållandet.

Det har också genomförts en myndighetsgemensam kartläggning av tekniska system och nuvarande arbetsfördelning mellan myndigheterna. Kartläggningen innefattar också en beskrivning av tillgången på resurser och kompetens inom de olika teknikområden som genomlysts. Underlagen har avrapporterats enligt direktiv från Försvarmakten 2020-10-30. För närvarande pågår en analys som avser att utmytna i en överenskommelse kring arbetsfördelningen mellan myndigheterna. Myndigheterna genomför även gemensamt ett utvecklingsarbete inom det kommersiella området.

I tabellen nedan redovisas fakturerade avgifter för tjänster avseende vidmakthållande, mot Försvarmaktens anslagspost 1:1.3. Vidmakthållande av materiel och anläggningar. Av tabellen framgår dels under året totalt fakturerade avgifter samt hur mycket som avser FMV tjänst⁵ respektive materiel, fördelat per verksamhetsområden och totalt.

⁴ Överenskommelse om biträde till Försvarmakten gällande upphandlingar under Vidmakthållande, 20FMV3687-1:1

⁵ Med FMV tjänst avses i huvudsak kostnader för FMV personal, resor och konsulter, det vill säga kostnader för att genomföra FMV:s verksamhet inom vidmakthållande.

Tabell 4. Fakturerade avgifter mot Försvarsmaktens anslagspost 1:1.3 Vidmakthållande av materiel och anläggningar⁶ (mnkr)

Verksamhetsområde	Fakturerat belopp	Varav FMV tjänst	Varav Materiel	Fakturerat belopp	Varav FMV tjänst	Varav Materiel
	2020	2020	2020	2019	2019	2019
Armé	114	74	41	204	63	141
Marin	402	159	243	772	116	656
Flyg	393	79	314	579	91	488
Gripen	904	-33	937	1 209	57	1 152
LedM	299	123	176	522	104	418
Log	222	142	81	283	112	171
Mtrl (Ledstab)	64	53	11	99	44	55
Totalsumma	2 399	597	1 802	3 668	587	3 081

Ändrade ansvarsförhållanden mellan FMV och Försvarsmakten till följd av ändrad finansieringsmodell påverkar vidmakthållandet, eftersom industriavtalen i möjligaste mån ska överföras till Försvarsmakten. Detta medför att fakturerade kostnader för vidmakthåll successivt minskar, från 3 668 miljoner kronor till 2 399 miljoner kronor. Av tabellen framgår att minskningen omfattar både fakturerade tjänster och materiel. Reservering av pågående arbete gällande FMV tjänst för Gripen gjordes med för höga belopp 2019. Därmed har beloppet krediterats 2020 vilket ger ett negativt utfall i tabellen 2020.

Stöd har lämnats till Försvarsmakten i enlighet med gjorda beställningar. Tjänststödet omfattar generella uppgifter avseende konfigurationsledning, avvikelshantering, uppföljning och analys, systemsäkerhet samt teknisk information. Tjänsten kan även omfatta genomförande av mindre modifieringar, verksamhetsstöd, underhållsanalys och underhållsberedning, vidmakthållande av underhållssystem, stöd vid större modifieringar samt särskilda uppgifter. FMV:s uppdelning av totalt fakturerade intäkter visar att Försvarsmakten har fortfarande en stor påverkan på FMV.

7.5 Jämställdhetsintegrering i materielförsörjningen

FMV ska för de varor och tjänster som myndigheten upphandlar, i de fall där det bedöms relevant, upphandla varor och tjänster som är ändamålsenligt utformade för kvinnor och män. Integration av humanfaktorer, HFI⁷, är ett systematiskt arbetssätt för att anskaffa tekniska system som stärker människans förmåga, oavsett kön. Detta innebär att materielen har utvecklats alternativt anpassats till människans behov, samt fysiska och psykiska egenskaper. Under 2014 lyfte Försvarsmakten problematiken kring att anpassa materielen för kvinnor såväl som män med stöd av HFI. Sedan dess har arbetssättet utvecklats kontinuerligt och numera utgår FMV:s systematiska arbetssätt från försvarsstandarden FSD 9251, vilken regleras av Designregel HFI från december 2018.

Inriktningen för FMV:s designstyrande HFI-verksamhet har varit att ta fram effektiva arbetssätt, öka kvalitet och mängd i stöd till produktionen, skapa system för uppföljning samt utveckla och genomföra riktade utbildningar. FMV:s designstyrande HFI-verksamhet följer en aktivitetsplan, vars fokus under året har varit att vidareutveckla kunskap och internt verksamhetsstöd. Till exempel har designregel HFI reviderats i syfte att stödja framtagning av HFI-strategier och -planer. Aktiv medverkan från olika delar av verksamheten inom FMV har stärkt arbetet. Kontinuerlig dialog har förts med Försvarsmaktens designverksamhet avseende inriktning och behov av stöd.

⁶ Det är andra året FMV gör denna redovisning och för att ge en tydlig bild av att 2019 och 2020 har varit år av förändring redovisas total summa fakturerat mot anslagspost 1:1.3 *Vidmakthållande av materiel och anläggningar* samt vad som under året arbetats upp avseende FMV tjänst och hur stor andel som utgjort materiel.

⁷ Human Factors Integration

Kompetensutveckling genom interna utbildningar har varit en viktig del i FMV:s strävan att utveckla det systematiska arbetssättet för användbarhet och HFI. Bland annat har en övergripande introduktion av metodikområdena miljö, systemsäkerhet, informationssäkerhet, användbarhet och konfigurationsledning (MSIAK) erbjudits nyanställda. Utbildningen genomfördes digitalt och vid två tillfällen under året. Därtill har en e-utbildning ”Användbarhet i fokus” utvecklats och färdigställts, med samtliga medarbetare på FMV som målgrupp. Syftet har varit att sprida kunskap om området brett i verksamheten och planen är att lansera utbildningen i januari 2021. Arbetet pågår även med att ta fram en riktad fortsättningsutbildning för verifierings- och valideringsansvariga vid Test och Evaluering (T&E), som genomförs första gången i januari 2021.

HFI-verksamheten har under året lämnat råd och stöd i kravställning i samband med upphandling till projekt Systemmålsättning Amfibiebataljon 2030 avseende krav på användbarhet och HFI samt avseende strategi för HFI inför koncept- och systemarbete för ytstridsfartyg 2030.

Ett exempel på FMV:s kravställningsarbete utgör projektet Pansarterrängbil 360 som har tillämpat en humancentrerad utvecklingsmetodik vid utveckling av gränssnitt för människa-maskin-interaktion och ergonomi. HFI-metodiken har i detta fall nyttjats för ett färdigt fordonskoncept och en kompromiss mellan tillgängligt utrymme, skyddslösningar och andra parametrar har gjorts för att skapa bästa möjliga användarförhållanden och förmåga. Utformningen har verifierats och validerats. Ett ytterligare exempel är projektet Livstidsförlängning Spårö där en humancentrerad metodik har används som en del i systemarbetet, vilket har resulterat i en kvalitetssäkrad kravbild för ledningssystemet. I takt med initiering av nya projekt förväntas behovet av HFI-stöd öka inom FMV, samtidigt som tillgången till resurser och kompetenser inom området fortsatt är begränsad. För att möta ett ökat behov av HFI-stöd har en utredning om eventuellt ramavtal inom användbarhet och HFI initierats under 2020. Ett första steg i utredningen var att genomföra en behovsinventering inom FMV.

Under året har Försvarmakten och FMV identifierat behov av ny kunskap och kompetens inom autonoma system och antropometri (kroppsmått). Frågeställningar kring hur alltmer komplexa, delvis automatiskt styrda alternativt autonoma system ska interagera med människan på ett lämpligt sätt behöver utredas vid anskaffning. Efterfrågan på uppdaterad antropometriska data över Försvarmaktens personal samt kunskapen i hur denna information kan och bör användas i materielanskaffning ökar. Försvarmakten och FMV samarbetar i syfte att utveckla ett kontinuerligt och systematiskt arbetssätt för användbarhet och HFI som är en förutsättning för att ge önskad effekt på sikt.

8. Anskaffning av materielobjekt

FMV ska bidra till den svenska försvarsförmågan genom att inom ramen för materieförsörjningen säkerställa Försvarmaktens behov. Av redovisningen nedan framgår ett urval av leveranser som FMV har levererat till Försvarmakten under 2020. Syftet med redovisningen är att visa bredden av FMVs leveranser till Försvarmakten. Redovisningen av FMV:s anskaffningar av pågående större materielobjekt redovisas i bilaga 1 och 2 (H).

Lastbilsleveranser

Under 2020 har 88 standardlastbilar från Volvo och Scania och 26 fälthållningsfordon från tyska leverantören Rheinmetall MAN Military Vehicles (RMMV) levererats. Ytterligare 225 lastbilar har beställts från Volvo och Scania för leverans under 2021. Leveranser av tidigare beställda lastterrängbilar (HX) från RMMV har inletts, och 35 fordon har överlämnats till Försvarmakten under året. Resterande beställda HX-fordon kommer fortlopande levereras under 2021-2022.

Renoverade stridsfordon (Strf 90/Strv 122)

Inom uppdragen renoveras vagnar i system Stridsfordon 90 och Stridsvagn 122 till två brigader samt till stridsgruppen på Gotland. Huvudsyftet med uppdragen är att livstidsförlänga vagnarna till 2030 och integrera ett nytt ledningsstödssystem. Arbetet genomförs i två separata och koordinerade projekt som beställdes av Försvarmakten 2016 med slutleverans 2024.

Under året har 130 Stridsfordon 90 respektive 25 stridsvagnar och bärgningsbandvagnar renoverats. Båda uppdragen är under omförhandling i syfte att renovera alla Försvarmaktens vagnar.

Internationell anskaffning av bandvagnar

FMV leder ett gemensamt projekt för Sverige, Tyskland, Nederländerna och Storbritannien för anskaffning av bandvagnar. Grunden är fortsatt anskaffning av Bandvagn 410. Under 2020 har länderna enats om ett projektavtal som etablerar ett gemensamt projektkontor i Stockholm och påbörjar avtalsförhandlingar med industrin. Leveranser inom projektet är planerat att ske 2023–2033. För det svenska behovet upphandlas ledningsbandvagnar för leveransstart 2022.

Ammunition

Under året har ett större optionsavrop gjorts med Nammo för leverans av finkaliberammunition under de kommande tre åren. Avropet som var på 700 miljoner kronor tillgodoser behovet av ammunition för såväl den pågående utbildningen av värnpliktiga och soldater men även som en grund för att på sikt tillgodose Försvarmaktens behov av lagervolymer.

CBRN (kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära hot)

För att stödja det civila samhället under covid-19-pandemin anskaffade FMV 200 000 filter för biologiska partiklar. Därtill har förnyad anskaffning av svensktillverkad skyddsmask 90 påbörjats.

Ammunitionssamarbete med Finland

Inom ramen för det svensk-finska samarbetet har ett flertal bilaterala möten i ammunitiongruppen genomförts. Arbetet syftar till att möjliggöra samutnyttjande av ammunition (X-Use). Arbetet har god utveckling och fokusområde är inledningsvis finkaliberammunition men även andra ammunitionstyper är av intresse till exempel stridsvagnsammunition och artilleri- och granatkastarammunition.

Integrerat markbaserat luftförsvar

Arbetet med det korträckviddiga luftvärnssystemet Elde 98 (IRIS-T) har fortsatt och en lyckad provskjutning har genomförts på Vidsels provplats. Luftvärnsförbandens ledningsplatser (LvC) är under produktion. De befintliga radarsystemen UndE23 har modifierats. Till det medellångräckviddiga luftvärnssystemet 103 (PATRIOT) har leveranser av reservdelar påbörjats till Sverige under året. Utbildning av Försvarmaktens personal har fortsatt i USA. FMV har påbörjat anskaffning av ytterligare sensorer och ledningsförmåga till luftvärnsförbanden genom en beställning till Saab.

Arbetet med att förbereda för integrationen av Luftvärnssystem 103 (PATRIOT) i svenskt luftförsvar har intensifierats under 2020. Luftvärnsförbandens nya ledningsplatser, sensorer och eldenheter kommer samverka i ett taktiskt transmissionsnät som levereras successivt perioden fram till 2025.

Bevakningsbåt typ 80

FMV har genomfört livstidsförlängande åtgärder på fem stycken Bevakningsbåt typ 80. Efter genomförd livstidsförlängning benämns systemet Bevakningsbåt typ 88. Under 2020 har den femte och sista bevakningsbåten levererats till Försvarmakten. Under 2018 och 2019 genomfördes leverans av fyra stycken bevakningsbåtar.

Halvtidsmodifiering av ubåt typ Gotland

Sedan 2014 har halvtidsmodifiering genomförts av ubåt typ Gotland. Halvtidsmodifieringen har omfattat omsättning av system som uppnått sin tekniska livslängd. Samtidigt har även utbyte av större delsystem genomförts för att bibehålla och utveckla ubåtens operativa förmåga i en förändrad omvärld. Arbetet har genomförts så att HMS Gotland och HMS Uppland kunde levereras till Försvarmakten under 2020.

Minkrigsledningssystemet MWDS

I uppdraget Minkrigsledning del 2 har FMV anskaffat ett fast samt ett antal transportabla minkrigsledningssystem, MWDS (Mine Warfare Data System). Det fasta systemet ska användas vid Marinens Mine Warfare Data Center (MWDC) samtidigt som de transportabla systemen är avsedda att användas vid minröjningsföretag på Marinens fartyg. Systemen överlämnades till Försvarmakten i slutet av 2020 och övergår nu i ett vidmakthållandeskede där FMV stödjer Försvarmakten.

Helikopter 14

Projekt Helikopter 14 har levererat den första modifierade helikoptern ur Retrofitprogrammet, vilket innebär att helikoptern modifierats för att möta avtalad version inom anskaffningskontraktet. De avtalade versionerna benämns HKP 14E (markoperativ) och HKP14F (sjöoperativ). Under året har helikopter 14 anpassats och använts för sjuktransport av covid-19 patienter.

JAS 39 Gripen

FMV har beställt uppgraderingar av taktiska stödsystem och träningssystemen där grundsystemen uppgraderas och ett antal förbättringar införs. Under året har MS20 Block 2 levererats med tillhörande underhållsutrustning och med en versionsutveckling av bland annat utökade IT-säkerhetsfunktioner.

FMV har under året levererat Radarjaktrobot Meteor till Försvarmakten.

Under året har FMV också stöttat Försvarmakten och exportkunder med leveranser inom driftområdet bland annat i form av utredningar av materielfel och driftstörningar, uppdateringar av publikationer samt mindre modifieringar.

FMV har tillsammans med Försvarmakten under året kontinuerligt levererat materiella förutsättningar till exportkunderna för att möjliggöra en effektiv drift på såväl hemmabas som vid internationella operationer. FMV och Försvarmakten har också levererat utbildning av tekniker och piloter till exportkunderna.

Radar & Telekrig – IFF (Identification Friend or Foe)

Den första svenska flygande plattformen, fpl 102, blev under 2020 certifierad för att använda Mod 5. Mod 5 är en krypterad militär mod enligt Natostandard som används för säker identifiering av såväl flygande som markbundna och sjögående plattformar. Under våren 2020 genomfördes de sista testerna som visade att fpl 102 uppfyller de krav som ställs av DoD AIMS⁸.

Anläggningsproduktion– P18 Gotland

Anläggningsproduktion inom ledningssystemområdet omfattas huvudsakligen av installationer av teletekniska- och informationssystem samt teknisk bevakning i Försvarmaktens anläggningar och ledningsplatser. Vidare anskaffas flygtrafikledningssystem samt landnings- och navigationshjälpmedel för Försvarmaktens flygplatser och baser. Ett av uppdragen är uppbyggnaden av P18 på Gotland. Under 2020 har FMV medverkat i installationer i ett antal anläggningar på Tofta, däribland markverkstaden, för att bland annat reparera och genomföra grundkontroller på strids- och hjulfordon och övrig materiel.

⁸ DoD AIMS är den tillsynsmyndighet inom Department of Defence som certifierar och godkänner plattformar innan tillgång till operativa kryptonycklar erhålls. AIMS är en förkortning av: Air Traffic Control Radar Beacon System IFF Mark XIIA/XIIB Systems.

Hälso- och sjukvårdssystem

FMV har under året levererat sjukvårdsmateriel både till Försvarmakten och till den civila sjukvården med anledning av pandemin. Försvarmakten har fått sjukvårdsmateriel för utbildning, Försvårshälsan, burens sjukvårdsutrustning och ersättning av äldre sjukvårdsmateriel, till exempel sjukbåtar.

FMV har även bistått Försvarmakten med utredningar och annan hjälp både avseende befintlig sjukvårdsmateriel och kommande behov inom sjukvårdsområdet.

Fältförplägnad och säkerhetsmateriel klättring

Inom fältförplägnad har bland annat 1 000 isolerkärl, 6 tillbehörscontainrar, 5 000 vattendunkar och 9 stycken modifierade kokcontainrar levererats.

FMV har genom leverans av utrustning bidragit till Försvarmaktens förmåga att nyttja helikoptrar för att landsätta och lyfta upp soldater från marken. FMV har även genomfört ett flertal modifieringar inom säkerhetsmateriel klättring för att följa den tekniska utvecklingen.

Generell underhållsutrustning

FMV har under 2020 anskaffat reparationstält, olje/fett containrar, bascontainrar och vätskehanteringsutrustning. FMV har också genomfört modifieringar för varmluftsaggregat 40, olika verktygssatser och inom containerområdet. FMV har även uppdaterat materielvårdsscheman och underhållsplaner.

Personlig utrustning

FMV har genomfört ett antal leveranser inom personlig utrustning under året, däribland träningsatser, flygstridsuniformer, Fu90 Lätt, samt tjänstetecken. Utöver materielanskaffningar har avtal tecknats för att säkerställa hantering av anpassade storlekar.

Inom projektet Nordic Combat Uniform (NCU) har brukartester genomförts där ett komplext arbete med att sammanställa data från rapporter från Totalförsvarets forskningsinstitut, laboratorietester och expertpanel utförts för att säkerställa det internationella projektets framgång.

9. Effektivitet i materielanskaffning mot kund

Detta avsnitt innehåller en nedbrytning av FMV:s kundorderstock kopplat till samtliga uppdragsgivare samt ekonomisk omslutning. Det innehåller också en redovisning av FMV:s största projekt, det vill säga projekten med de ekonomiskt mest omfattande leveranserna som genomförts under 2020. I avsnittet redovisas också hur väl FMV uppfyller sina åtaganden mot Försvarmakten.

9.1 Kundorderstock och leveranser av större värde

För verksamhet där Försvarmakten är uppdragsgivare fastställs i december varje år en gemensamt avstämd produktionsplan för det följande året. Med utgångspunkt från produktionsplanen bereder och offererar FMV uppdrag och beställningar under nästkommande år. Förändringar i produktionsplanen, bereds löpande under året. På samma sätt hanteras inkommande förfrågningar från andra myndigheter och övriga kunder, där nya behov lyfts in i produktionsplanen. Detta påverkar kundorderstockens storlek under året.

Tabellen nedan visar FMV:s totala kundorderstock i antal uppdrag och total omslutning. Kundorderstocken omfattade vid utgången av 2020 totalt 603 uppdrag, varav 478 uppdrag avser Försvarmakten som uppdragsgivare och 103 uppdrag avser övriga kunder som uppdragsgivare. Det är en minskning i antalet uppdrag jämfört med 2019 med totalt 424 uppdrag, varav 329 uppdrag avser Försvarmakten som uppdragsgivare och 95 uppdrag avser övriga kunder som uppdragsgivare. Minskning av antal uppdrag med

Försvarmakten som uppdragsgivare är i huvudsak en effekt av implementering av nytt affärssystem vilket gav en påverkan på FMV:s kundorderstock i antal, eftersom uppdelningen i två beställda uppdrag på anslagspost 1.3.1 Leverantörsutgifter för leveranser och 1.11.4 Direkta utgifter i materielanskaffningen i det nya systemet lagts upp som ett projekt jämfört med tidigare år. Effekten av denna sammanslagning innebär att antalet uppdrag som redovisas 2020 därmed är mer rättvisande än det antalet som redovisades föregående år. Sammanslagningen har således inte gett någon påverkan på den ekonomiska omslutningen inom materielanskaffningen.

Tabell 5. Kundorderstock 2020-12-31 FMV:s samtliga kunder

Orderbelopp (mnkr)	Försvarmakten övriga 1.1.3 och 1.3.2		Försvarmakten 1:3.1		Övriga Kunder		Totalt	
	Antal Projekt	Orderstock	Antal Projekt	Orderstock	Antal Projekt	Orderstock	Antal Projekt	Orderstock
0 – 10	86	247	5	9	103	18	194	275
> 10 – 50	109	1 049	43	389	15	57	167	1 495
> 50 – 100	41	1 036	35	1 133	2	19	78	2 188
> 100	57	7 778	102	64 191	5	7 024	164	78 994
Totalsumma	293	10 111	185	65 723	125	7 118	603	82 952

Kundorderstockens ekonomiska omslutning har minskat i värde jämfört med 2019, från 84 952 miljoner kronor till 82 952 miljoner kronor. Det innebär en total minskning av orderstockens omslutning med 1 670 miljoner kronor. Minskningen härleds till uppdrag inom materielanskaffningar ap.1.3.1 Anskaffning av materiel och anläggningar, Leverantörsutgifter för leveranser och övriga kunder som uppdragsgivare. Minskningen mellan 2019 och 2020 för materielanskaffningar uppgår till 1 319 miljoner kronor och för övriga kunder uppgår den till 1 229 miljoner kronor. För uppdrag inom FMV tjänst har det å andra sidan skett en ökning med totalt 877 miljoner kronor. Det ger en nettominskning för uppdrag med Försvarmakten som uppdragsgivare med 442 miljoner kronor. Minskningen är i huvudsak en effekt av pandemin då flertalet utländska kunder inte nyttjat FMV tjänster, till exempel provplatser, med anledning av rådande reserestriktioner. Dessutom har en förskjutning av ekonomi skett under 2020 mellan materielanskaffning och FMV tjänst. Därutöver har FMV:s orderstock minskat, både för vidmakthållande och för nyanskaffning, till följd av att ansvaret för upphandling av varor, tjänster och materiel delvis övergick till Försvarmakten vid årsskiftet 2019.

Beloppsmässigt domineras orderstocken av uppdrag inom följande områden:

- Anskaffning Stridsflygplan (JAS 39E)
- Utveckling Stridsflygplan (JAS 39E)
- Anskaffning av Medelräckviddigt luftvärn (MrLv)
- Anskaffning nytt lätt torpedsystem
- Anskaffning Nya Generationens Ubåt (NGU) A-26
- Stödsystem Stridsflygplan (JAS 39E)
- Anskaffning Helikopter 14
- Anskaffning Sjömålsrobot
- Reno Stridsfordon 90
- Reno Stridsvagn 122

- LSS Mark, Mobila ledningsplatser
- Statushöjning Granatgevär

Tabell 6. Leveranser av större värden

Anskaffning	Leveranser
Anskaffning Helikopter 16	Delredovisning av genomförd verksamhet
Utveckling JAS 39 E	Rapport för genomförd verksamhet 2020
Anskaffning JAS 39 E	Redovisning av produktionsläget
Stödsystem JAS 39 E	Delredovisning av genomförd verksamhet
Halvtidsmodifiering Ubåt typ Gotland	Leverans Halvtidsmodifiering Ubåt 1 & 2
RENO Stridsfordon 90 16-22	Delleveranser under 2020
Anskaffning bataljonsartilleri 17-20	Delleveranser under 2020
Anskaffning MrLv	Delredovisning av genomförd verksamhet

Tabell 6 visar leveranser av större värden som skett under 2020 inklusive delleverans av Stridsfordon 90 och leverans av halvtidsmodifiering av ubåtar. Mer information om dessa leveranser återfinns i bilaga 1. De närmaste årens leveranser till Försvarsmakten kommer att domineras av framförallt JAS 39E, NGU A-26, medelräckviddigt luftvärn (MrLv) samt ledningsstödsystem LSS Marin.

9.2 Leveransförmåga

Med FMV:s leveransförmåga avses antalet genomförda leveranser till Försvarsmakten jämfört med antalet planerade leveranser som FMV åtagit sig att genomföra under aktuellt år, både uppdrag och beställningar. Även försenade leveranser från tidigare år som har inplanerats för leverans under 2020 ingår i åtagandet. Vid beräkning av leveransförmågan undantas förseningar som har orsakats av kund, exempelvis på grund av försenade eller förändrade kravställningar. Genomförande av leveranser baseras på tidpunkter för redovisade milstolpar och faktureringspunkter.

Som FMV tidigare konstaterat behöver en ny definition av leveransförmågan tas fram, som bättre representerar leveranser enligt ny ansvarsfördelning och förändrad finansiell styrmodell. Nuvarande mätmetod avseende milstolpar och faktureringspunkt har inte längre samma relevans för redovisning av leveranser, då den ekonomiadministrativa hanteringen är förändrad. Då ny definition ännu inte fastställts redovisas leveransförmågan även för 2020 enligt befintlig modell för beräkning.

Tabell 7. Leveransförmåga 2018-2020

Leveransförmåga Aktivitet	2020	2019	2018
Leveransåtagande	816	896	899
Genomförda leveranser	667	704	753
Förseningar	191	222	171
Omförhandlingar med påverkan på resultatet för leveransförmågan	7	20	25
Leveransförmåga (procent)	82	82	86

Antalet leveransåtaganden har minskat jämfört med föregående år, från 896 till 816. Under 2019 genomfördes ett kategoriseringsarbete av samtliga åtaganden vilka har genomlysts under 2020. Resultatet av arbetet är att FMV har kategoriserat om administrativa åtaganden till att inte längre definieras som ett leveransåtagande. Det innebär att antalet leveransåtaganden för 2019 var för högt. Under året har sju omförhandlingar genomförts där nya leveranstidpunkter efter 2020 överenskommit och dessa leveranser

har därför exkluderats ur leveransåtagandet och beräkningen av leveransförmågan. Dessa sju omförhandlingar utgör endast en del av de totalt 35 omförhandlingar som genomförts under året, vilka redovisas i avsnitt "Omförhandlingar".

Som framgår av tabellen ovan är FMV:s leveransförmåga för 2020 oförändrad jämfört mot 2019 och uppgår även i år till 82 procent. Det interna målet för leveransförmågan ligger på 85 procent och därmed har målet för leveransförmåga inte uppnåtts.

FMV har under 2020 inte särskilt mätt leveransförmågan för de leveranser som Försvarmakten identifierat som särskilt viktiga. Detta beror på att informationen inte längre finns i stödssystemet på grund av anpassningar till ny finansiell modell och ändrade ansvarsförhållande mot Försvarmakten. FMV har dock löpande under året följt upp viktiga leveranser inom ramen för ordinarie produktionsuppföljning.

9.2.1 Förseningar i leveranser

De försenade leveranserna som framgår av tabellen ovan, delas in i tre huvudkategorier där den orsakande faktorn utgörs av:

- Externa leverantörer
- Ändrade förutsättningar från Försvarmakten
- Ändrade förutsättningar inom FMV

Förseningarna, som uppgår till 191 stycken under 2020 är till stor del av kortsiktig karaktär och har i huvudsak förskjutits med leverans under 2021.

Diagram 3. Antal leveransförseningar för kundbeställningar från Försvarmakten per orsakande part januari - december 2020

Andelen förseningar där leverantörer angivits som förseningsorsak har minskat jämfört med föregående år, från 34 procent till 32 procent av totala antalet förseningar. Förseningar orsakade av leverantör beror främst på produktionsproblem och i vissa fall på grund av leverantörernas störningar i leveransförmåga till följd av pandemin. En försvårande omständighet har varit att bedöma underleverantörernas leveransförmåga och covid-19-pandemins påverkan. Det finns således risk för att konsekvenser av pandemin skjuts framåt och ackumuleras, med följdverkningar på produktionen.

De minskade möjligheterna till fysiska möten har påverkat verksamheten mer än vad som kunde ha förutsetts. Detta gäller särskilt frågor som omfattas av sekretess ska diskuteras, men även exempelvis då olika former av granskningar ska ske hos leverantörer. Internationella samarbeten har försvårats och fördröjs mer än det nationella, till följd av rese- och mötesrestriktioner. De nuvarande begränsade möjligheterna till resor och möten medför att led- och beredningstider i projekt ökar vilket påverkar leveransförmågan. I enstaka fall har Force Majeure bifallits till följd av reseförbudet mellan olika nationer vilket stoppat projekt och därmed leveransförmåga. Förseningar kan även uppstå i upphandlingsprocessen, där till exempel leverantörer inte lämnar giltiga anbud eller att det har förekommit tidskrävande överprövningar. Ett exempel på en upphandling som avbröts är den för Försvarmaktens nya skolflygplan, då inget av anbuden uppfyllde samtliga skall-krav.

I samverkan med Försvarmakten har även bedömningar gjorts om vilka konsekvenser förseningar får för Försvarmakten. Under 2020 har uppföljning genomförts löpande tillsammans med Försvarmakten och möjligheter till att utöka produktionsplanen med ytterligare beställningar har analyserats. Under året har kompletterande beställningar mot industrin gjorts inom ett antal områden för att öka leveranserna under året.

Förseningar orsakade av Försvarmakten uppgår till 26 procent av totalt 191 förseningar. I de fall då Försvarmakten orsakar en försenad leverans handlar det i huvudsak om försenade kravdokument, alternativt att FMV inte får tillgång till efterfrågade resurser från Försvarmakten som är en förutsättning för genomförandet av leveransen. Även problem vid överlämning av materiel har identifierats.

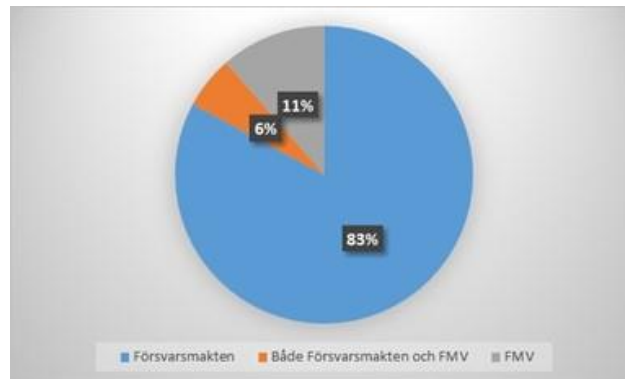
Förseningar orsakade av FMV har framförallt handlat om att tidsramar och kostnadsramar för projekten varit svåra att förutsäga. Andra orsaker har varit problem med resursallokering, till exempel när produktionsplanen förändras med anledning av Försvarmaktens ändrade behov, eller att rekryteringsplaneringen inte har kunnat omhänderta vakanser i tillräcklig omfattning. FMV:s bedömning i dialog med Försvarmakten har varit att förseningarna inte fått betydande påverkan på Försvarmaktens förmåga, då Försvarmakten har kunnat planera om sitt genomförande i tillräckligt god tid för att aktuellt förmågebehov ska kunna innehållas.

FMV har löpande under året följt upp och analyserat förseningar för att identifiera problemområden och särskilt fokus har varit att fånga upp förseningar kopplat till covid-19-pandemin. Ett viktigt arbete har varit att vidta åtgärder för att upprätthålla produktionstakten och för att uppnå de finansiella villkoren för anslagsramar. Produktionsrelaterade konsekvenser av covid-19-pandemin har löpande följts upp bland annat vid myndighetens månadsvisa produktionsuppföljningar. Sammantaget har covid-19-pandemin haft en begränsad påverkan på produktionen för 2020, men de långsiktiga effekterna behöver analyseras vidare och ytterligare produktionsstörningar under 2021 kan inte uteslutas. FMV har på uppdrag av regeringen, tillsammans med Försvarmakten, analyserat vilka åtgärder som, inom givna ekonomiska ramar, kan och bör vidtas för att upprätthålla leveransförmågan inom materiel- och logistikförsörjningen, och dels understödja leverantörsbasens fortlevnad.

9.2.2 Omförhandlingar

Under året har 35 stycken kundbeställningar omförhandlats, vilket är en minskning mot föregående år då 61 stycken omförhandlingar genomfördes där uppgifter eller ekonomi förändrats i kundbeställning mot Försvarmakten. Av dessa genomförda omförhandlingar har sju omförhandlingar påverkan på leveransåtagandet vid beräkning av leveransförmåga, vilket beskrivs i avsnitt "Leveransförmåga".

Diagram 4. Andel omförhandlade kundbeställningar per orsakande part januari - december 2020.

Av cirkeldiagrammet framgår att Forsvarsmakten står för de flesta omförhandlingarna som under 2020 utgör 83 procent jämfört med 2019 då andelen uppgick till 67 procent. Några av omförhandlingarna är en konsekvens av att andra, av Forsvarsmakten högre prioriterade uppdrag, kommit till FMV i form av så kallade särskilda offert-frågor, vilket innebär nya uppdrag att omhänderta vid sidan av planerad verksamhet för året.

Sammanfattande analys och bedömning av FMV:s leveransförmåga och vidtagna åtgärder

Under 2020 har produktionen påverkats av effekter kopplat till den stora förändrade finansiella ansvarsförhållanden som gäller från 2019. Leveransförmågan har även i viss utsträckning påverkats av rådande pandemi. Utöver det har FMV implementerat ett nytt affärssystem, vilket har påverkat resurser som arbetar med produktionsrelaterade frågor.

Den uppnådda leveransförmågan för 2020 uppgår till 82 procent och därmed har målet om en leveransförmåga på 85 procent inte uppnåtts. Åtgärderna för att nå målet 2020 har varit prioriterade mot leveranser med stor ekonomisk omfattning vilket resulterat i att erhållna anslag har kunnat upparbetas. För den stora majoriteten av leverantörsbasen gäller att det inte har funnits några särskilda behov av åtgärder med anledning av covid-19-pandemin varför fokus alltså varit på att genomföra beställd och planerad produktion. Givet dessa omständigheter bedömer FMV att myndigheten inte nått målet för leveransförmågan trots att myndigheten under året har vidtagit åtgärder för att styra produktionen i syfte att hålla upp leveranstakten.

Det finns fortsatt ett behov av att upprätthålla en tät dialog mellan FMV, Forsvarsmakten och leverantörsbasen för att kontinuerligt bevaka påverkan på materiel- och logistikförsörjningen utifrån covid-19-pandemin. Detta för att tillsammans tidigt kunna vidta de åtgärder som krävs för att i så hög grad som möjligt säkerställa leveranser till Forsvarsmakten enligt gällande planering, trots pågående pandemi.

10. Provverksamhet

10.1 Stöd till Forsvarsmakten

Den ekonomimodell som började gälla 2019 innebär att FMV:s verksamhetsområde Test och evaluering (T&E) får en särskild beställning från Forsvarsmakten som innefattar arbetstid för verifiering och validering (VoV) samt kostnaderna för FMV:s VoV-system. Materielprojekten belastas endast av rörliga kostnader för T&E:s VoV-verksamhet vilket har medfört att materielprojekten i högre grad, jämfört med tidigare år, vänder sig till FMV:s interna verksamhet för VoV i stället för att upphandla tjänster av extern aktör. Tillsammans med den ökade volymen i försvarsmaterielanskaffningar har produktionen inom T&E ökat under året. Förbättrade interna rutiner och anvisningar har skapat förutsättningar för T&E:s verksamhet

genom deltagande redan vid planeringsskedet av produktionsplaner och vid beredning av under året inkomna offertförfrågningar. Detta bidrar också till en långsiktigt ökad beläggning hos T&E.

10.1.1 Provresurser i den anskaffande verksamheten

Nedan följer en redovisning av ett urval av hur FMV:s provresurser har använts i den anskaffande verksamheten inom armé, marin, och flyg.

Armé

Luftvärnssystem 103 Patriot

Under året har det genomförts omfattande förberedelser för genomförande av kontroll av materiel till Luftvärnssystem 103 Patriot som levereras från USA. Den första materielen, i form av verktyg och testutrustning, levererades under hösten och FMV ansvarade tillsammans med leverantören för att genomföra mottagningskontroll. FMV har under året även medverkat vid framtagning av de fordonssystem som ingår i upphandlingen till Luftvärnssystem 103. De första fordonen kommer att levereras i början av 2021 och under 2020 har FMV deltagit vid designgranskningar samt ansvarat för att följa den verifiering som leverantören genomfört.

Insatsförmåga Luftvärn (IFLv)

I mitten på 2020 genomfördes slutlig verifieringsskjutning med Eldenhet 98 (IRIS-T SLS). Provplats Vidsel deltog med provresurser i form av provplats, tekniska provsystem samt personalresurser. Kampanjen bestod av ett förprov med målrobot (för att validera systeminställningar) samt två skott med telemetrirobot 98 mot målrobot MQM-178 FireJet som var utrustade med Hot Nose och scoring kit. Förprovet och skjutningarna genomfördes med lyckat resultat.

Archer

Under året har åtta stycken Archer-pjäser genomgått Factory Acceptance Test (FAT) vilket bland annat omfattar Leveranskontroll i steg 1 samt steg 2. Leveranskontroll steg 1 inom FAT innebär en genomgång av fordonets uppbyggnad. Leveranskontroll steg 2 inom FAT innebär provskjutning av varje Archer-pjäs samt vård efter skjutning.

Marin

Ny torped 47

FMV har till stöd för leverantören tillsammans med Försvarmakten genomfört verifierande tekniska prover av ny torped 47.

Validering och verifiering och provledning av nationell produktion

FMV har avdelat kompetensstöd avseende verifiering, validering och provledning gällande flertalet nationella produktioner, exempelvis moderniseringar av korvett Gävle, Bevakningsbåt 88 och ubåt typ Gotland, nyanskaffningar av vapenstationer och ledningssystem till Stridsbåt 90 och Bevakningsbåt 88 samt vid nyanskaffning av signalspaningsfartyg och ubåt typ Blekinge (A26).

Stöd till andra nationer

Utöver nationell produktion har FMV avdelat stöd till andra nationer, exempelvis forskningsprojekt avseende undervattensdetonationer tillsammans med FOI och demonstration av ny Stridsbåt 90 för potentiell utländsk kund.

Flyg

Uppstart av flygprov med Gripen E på Malmen

Under 2020 har FMV genomfört omfattande förberedelser för uppstart av flygprov med Gripen E på Malmen. Etableringen på Malmen syftar till att samordna och effektivt nyttja tillgängliga svenska resurser inom utprovningssystemet Gemensam validering och verifiering Gripen E för Sverige.

Tabell 8 nedan beskriver kostnaden för provresurser per stridskraft använda inom den anskaffande verksamheten. Redovisningen omfattar endast åren 2019 och 2020. Jämförelseåret 2018 är utelämnat eftersom året ej är jämförbart utan omfattande manuell hantering till följd av förändrad finansieringsmodell.

Tabell 8. Provresurser i per stridskraft (tkr)

Stridskraft	2020	2019
1 Armé	23 716	25 603
2 Marin	9 135	4 270
3 Flyg	90 923	76 148
4 Led	5 417	5 813
5 Log	1 283	3 030
Totalsumma	130 474	114 864

Redovisade kostnader omfattar kostnader för personal och kostnader för systemen för att kunna genomföra verifiering och validering. Omkostnader för att testa system fluktuerar över åren mellan stridskrafterna beroende på vilket eller vilka system som testas. Under 2020 har framförallt provresurser knutna till flyg ökat. Detta med anledning av att omfattande flygprover genomförts inför etablering av Gripen E på Malmen.

10.1.2 Prov avseende nationella materielobjekt som utförts av annan aktör

Provverksamhet (verifiering, validering och förmågeevaluering samt taktikutveckling) ska i första hand genomföras av FMV inom verksamhetsområdet Test och evaluering (T&E). Vid anskaffningar där det dock har ansetts lämpligt att avtala om ett helhetsåtagande hos leverantören, betraktas det inte som en avvikelse från generaldirektörens beslut. Det kan även handla om att T&E inte har tillräckligt med resurser eller rätt resurser och/eller teknisk utrustning för att genomföra vissa prov. Planering av provverksamheten och upprättande av produktionsplanerna sker genom samarbete mellan T&E och övriga verksamhetsområden och årliga avstämningar sker med den upphandlande verksamheten inom FMV i syfte att identifiera vilka projekt T&E ska ansvara för.

För 2020 har verksamhetsområde Armémateriel, Flygmateriel och Gripen endast använt sig av T&E för provverksamhet. T&E stödjer verksamhetsområde Marinmateriel i provverksamhet men till största del anskaffas materiel där leverantören har ett helhetsåtagande. I dessa fall ska leverantören visa för FMV som kund hur kontrakterad kravbild uppfylls. Verksamhetsområde Logistik har efter dialog med T&E, som ej innehar efterfrågade resurser, i viss mån nyttjat externa leverantörer för provverksamhet av IT-system till en uppskattad kostnad av 1 miljoner kronor.

Verksamhetsområde Ledningssystemmateriel anskaffar materiel som nyttjas inom samtliga verksamhetsområden. Ofta har leverantören ett helhetsåtagande som omfattar ett ansvar för att visa hur kontrakterad kravbild uppfylls. Under 2020 har provverksamhet till en omfattning av cirka 7 miljoner kronor genomförts hos leverantörer som av T&E eller verksamhetsområde Ledningsmateriel, på affärs-, kompetens- eller beläggningsmässiga grunder, bedömts lämpligt att genomföra arbetet.

Den sammanfattande bedömningen är att FMV i allt väsentligt lever upp till ambitionen att i första hand nytta egna interna resurser för VoV-verksamhet när det finns. I de fall VoV-verksamhet utförs av annan aktör beror det huvudsakligen på endera ett medvetet beslut om ett helhetsåtagande från leverantören eller att erforderliga resurser inom FMV saknas.

10.2 Årets verksamhet för övrig kund och avtal med utländska myndigheter

Övrig kundverksamhet har genom åren präglats av en ojämn efterfrågan på provtjänster eftersom kunderna främst är andra länder. 2019 var ett år då det sammanföll att Tyskland genomförde ett antal större kampanjer, vilka tillförde ett överskott i övrig kundverksamheten. 2018 och 2020 var mer normala år med en jämnare efterfrågan.

Samtidigt som det svenska försvaret står inför en kapacitetsökning märks ett ökat intresse och efterfrågan från andra länder att komma till provplatserna för att genomföra mer komplexa prov och övningsscenarier, ökat övningstempo etcetera. Utifrån antagandet att tillgänglig kapacitet för övrig kund, på sikt, kommer att minska eftersom svenska försvaret provar mer, kommer T&E fokusera på att erhålla affärer som tillför T&E ökad förmåga att leverera komplexa och efterfrågade tjänster till Försvarmakten eller tjänster som antas komma att efterfrågas av Försvarmakten i framtiden. Detta gör FMV genom att skapa långsiktiga relationer med strategiskt viktiga kunder som FMV ser har ett ökat intresse av att komma till Sverige för att genomföra mer komplexa prov. Dessutom kan när så är möjligt verksamhet mot övrig kund användas för att fylla eftersökta bilaterala samarbeten med innehåll eller för att stödja Sverige i önskade exportaffärer.

I bilaga 4 (H) redovisas de avtal med utländska myndigheter som FMV har ingått under 2020. Målet om avgift upp till full kostnadstäckning har uppfyllts i alla ingångna avtal under året.

FMV, Försvarmakten och Totalförsvarets forskningsinstitut har under 2020 träffats varannan månad för att samordna genomförandet av provverksamheten inklusive det som avser internationell test och övningsverksamhet (ITÖ). I samband med mötet redovisar FMV beställd och planerad verksamhet samt möjlig verksamhet där det framgår vilket behov av stöd FMV har från Försvarmakten för att kunna genomföra kampanjer. I de fall kampanjen är omfattande går FMV in med en separat framställan om stöd från Försvarmakten, utöver den framställan som görs till regeringen avseende tillträde. Samordningsmöten har lett till att samtliga parter är välinformerade och delaktiga i ett tidigt skede för planering och genomförbarhet av provverksamhet.

11. Stöd till regeringen inom materielförsörjning och exportrelaterad verksamhet

Nedanstående redovisning inkluderar återrapportering kopplat mot regeringens inriktningsbeslut om internationellt materielsamarbete och exportrelaterad verksamhet.

FMV har inom ramen för anslag 1:11 anslagspost 6 Internationellt materielsamarbete och export i uppgift att bedriva verksamhet till stöd för regeringen inom teknik- och materielförsörjning. Verksamheten genomförs via olika uppdrag, där FMV samordnar Sveriges bi- och multilaterala samarbete och relationer med olika länder och internationella organisationer och företräder staten vid förhandlingar.

För Sveriges internationella materielsamarbeten tillämpar FMV regeringens materielförsörjningsprinciper för utveckling, anskaffning och vidmakthållande i bedömningen av försörjningslösningar tillsammans med andra stater. I FMV:s uppgift ingår att göra avvägningar som inkluderar analyser kring systemlikhet, beroenden, kravställning och självbestämmande samt säkerhetspolitiska skäl. Detta gäller även i de fall där FMV ska bidra till export av svenska system. Regeringens inriktning har arbetats in i FMV:s internationella strategi, och i vissa framställningar till regeringen under 2018-2020 har FMV åberopat säkerhetspolitiska aspekter såsom väsentliga säkerhetsintressen, gemensam upphandling med av regeringen utpekad strategisk partnerskapsnation, samt andra skäl för bemyndiganden. FMV bedömer att myndigheten under perioden

har bedrivit verksamheten sammanhållet och koordinerat med de möten och avstämningsföreläsningar som Försvarsdepartementet tillhandahåller för sin inriktning av verksamheten.

11.1 Internationellt materielsamarbete

11.1.1 Bilateralt internationellt samarbete

Den bilaterala verksamheten förbereder, planerar och genomför möten inom ramen för Sveriges bilaterala möten och överläggningar. Detta sker företrädesvis inom ramen för NAD- (National Armaments Director), MoU- (Memorandum of Understanding) och SIAM- (Senior Internationell Anskaffningsföreträdare Materiel, tidigare SNR) verksamheten. Till mötena, som äger rum både i Sverige och utomlands, ges stöd för program och innehåll samt i form av sekreterarskap och ledamotsverksamhet. Sverige har idag över 30 samförståndsavtal, så kallade MoU-avtal, med olika länder. Mötena, som både genomförs i Sverige och i det bilaterala samarbetslandet, syftar till att identifiera gemensamma intresseområden och i förlängningen gemensamma materielprojekt, vidmakthålla och utveckla förmågor och kompetenser inom försvarsmaterielområdet, men även att främja exportsatsningar som är till gagn för Försvarsmakten. För att genomföra denna verksamhet deltar ett flertal olika rollnehavare, som exempelvis NAD, SIAM, MoU-ordförande, MoU-sekreterare och MoU-ledamöter från representerande myndigheter, och sakkunniga inom aktuella områden för verksamheten.

FMV avrapporterar verksamheten för högnivåmöten löpande till Försvarsdepartementet. Under 2020 har närmare 30 bilaterala möten genomförts. Av dessa har åtta utgjort MoU-möten och nio SNR-möten. FMV:s generaldirektör har i sin roll som Sveriges försvarsmaterieldirektör (NAD) genomfört 10 bilaterala möten under 2020. Flertalet möten har genomförts digitalt. Flera för året planerade möten har dock skjutits upp eller ställts in med anledning av covid-19-pandemin.

FMV har under 2020 fortsatt utöka engagemanget i Sveriges bilaterala samverkan med USA, bland annat för att säkerställa skydd av amerikansk teknologi och immateriella rättigheter. FMV har med anledning av detta proaktivt deltagit i etablerandet av en myndighetsöverskridande arbetsgrupp tillsammans med Inspektionen för strategiska produkter (ISP), Försvarsmakten och Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI). Fokus för arbetet är att identifiera skyddsvärda framväxande teknologier och bidra med underlag till den samverkansgrupp som ISP bildat i sitt uppdrag att utgöra kontaktpunkt för granskning av utländska direktinvesteringar. Även i det arbetet deltar FMV tillsammans med Försvarsmakten (MUSTI), Säkerhetspolisen (SÄPO), ISP och FOI.

Olika aktiviteter har under året genomförts i samverkan med Säkerhets- och försvarsföretagen (SOFF) med avsikt att stärka svensk industrisäkerhet, bland annat ett cybersäkerhetsseminarium. Då försvarsförmågan blir allt mer beroende av teknikutvecklingen i stort, innebär detta ett behov av att även gå utanför traditionella försvarsföretag med sådana ambitioner.

11.1.2 Multilateralt internationellt samarbete

Under 2020 har liksom föregående år stort fokus legat på samarbetena inom EU och Norden, vilka redovisas nedan. Verksamheten har innefattat ett flertal ytterligare multilaterala organisationer och samarbeten bland vilka särskilt kan nämnas FMV:s stöd till Sveriges samarbete med Nato inom ramen för partnerskap för fred (Nato/PFF) och sexnationssamarbetet (Letter of Intent/Framework Agreement (LoI/FA)) där Frankrike, Italien, Spanien, Storbritannien, Sverige och Tyskland utgör medlemmar.

Partnerskapsarbetet med Nato syftar till att utveckla förmåga till både civil och militär samverkan med andra nationer i fredsfrämjande verksamhet och internationell krishantering. Genom samarbetet får Sverige även tillgång till Nato-gemensamma standarder. FMV har det nationellt sammanhållande ansvaret för frågor som rör materiel- och forskningsområdet inom Nato, vilka återfinns under formatet Conference of

National Armaments Directors (CNAD) och dess huvudgrupper. Härigenom kan Sverige ta del av och samarbeta kring utveckling inom armé-, marin- och flygmaterielområdet, i syfte att möjliggöra effektivare resursanvändning.

Sverige var som partner inbjuden till Natos försvarsministermöte i februari 2020. Vid detta tillfälle undertecknade Sverige Natos ammunitionsförsörjningsavtal, Land Battle Decisive Munitions (LBDM). Avtalet tecknades av 21 stater och arbetet leds av Frankrike och syftar till multilateral upphandling av komplex ammunition över 20 mm. Under 2020 har mötesverksamheten begränsats på grund av reserestriktioner med anledning av covid-19-pandemin. Ett flertal möten har dock genomförts digitalt, däribland höstens CNAD-möte som genomfördes i november där Sveriges delegation leddes av FMV:s generaldirektör i sin roll som NAD.

Inom sexnationssamarbetet LoI/FA har Sverige, genom FMV, lämnat och fått gehör för förslag avseende samarbetets framtida roller inom områdena försörjningstrygghet och informations säkerhet. FMV bidrar fortsatt tillsammans med Regeringskansliet, FOI och ISP aktivt inom LoI/FA, för att verka så att svenska intressen tillvaratas.

11.1.3 EU- och EDA-relaterad verksamhet

FMV har i uppgift att ge Regeringskansliet stöd i olika frågor kopplade till den Europeiska försvarsbyrån (European Defence Agency, EDA) bland annat genom utformning av policys. Summerat över året har verksamheten till omfattning legat på motsvarande nivå jämfört med tidigare år.

Inom ramen för Sveriges EDA-samarbete har arbetet med förslaget till Coordinated Annual Review on Defence (CARD) varit ett av de främsta åtagandena och därmed ett viktigt resultat. CARD, vars omfattande övergripande analys av det europeiska försvars- och förmågelandskapet, kommer med sina rekommenderade samarbetsförslag inom ett par år, indirekt eller direkt, få effekter på de beställningar som görs av Försvarsmakten. Med bakgrund av detta har FMV under andra halvan av 2020 varit involverat i multilaterala diskussioner med EDA och övriga medlemsstater om utkastet till CARD-rapportens innehåll på såväl NAD- som NAD PoC- (Point of Contact) nivå.

FMV har för Sveriges räkning även ansvarat för beredningen och representationen vid utvecklingen av EDA:s senaste metodologi för Key Strategic Activities (KSA). KSA, som syftar till att stärka EU:s strategiska autonomi och baseras på Capability Development Priorities (CDP) och Overarching Strategic Research Agenda (OSRA), ger i sina rapporter rekommendationer för hur medlemsstater kan utveckla Europas industribas och säkra försörjningstryggheten. KSA, likt CARD, är av övergripande karaktär, omfattar ett flertal försvarsområden och kan, i förlängningen, få såväl direkta som indirekta effekter på frågor såsom konkurrensmöjligheterna för små- och medelstora företag samt försörjningstryggheten.

EDA:s styrelsemöte i NAD-format ägde rum i februari 2020. Störst fokus vid mötet var gällande EDA:s industriengagemang, byråns utvärderande arbete av kooperativa försvarsupphandlingsaktiviteter och etablerandet av två nya projektteam inom den marina domänen. Inför mötet svarade FMV för beredningen av Sveriges underlag.

FMV deltar och återrapporterar kontinuerligt i de försvarsmyndighetsgemensamma mötena för EDA-verksamheten, vilka Försvarsdepartementet anordnar. I enlighet med Regeringskansliets inriktning⁹ har FMV även sammanfattat myndighetens EDA-verksamhet i den årliga EDA-rapporten.

⁹ FMV 20FMV182-2

Permanenta strukturerade samarbetet (Pesco)

FMV har varit engagerat i det permanenta strukturerade samarbetet Pesco, där myndigheten har ansvarat för Sveriges medverkan i elva projekt, varav åtta som observatör, två som deltagare och ett som koordinatör. Under 2020 avslutades Sveriges roll som observatör i Pesco-projektet Integrated Unmanned Ground Systems (IUGS). Dialog sker kontinuerligt mellan FMV och Regeringskansliet för att hitta proportionerliga och passande lösningar vad gäller Pesco.

Under året har ett nytt samordningsforum upprättats mellan FMV, Försvarmakten och FOI i syfte att bidra till en tydligare koordinering av Sveriges projektdeltagande samt till utbyte av erfarenheter och kompetensutveckling inom och mellan försvarsmyndigheterna. En förstärkning av FMV:s interna Pesco-koordinering, inte minst vad gäller kopplingen till EDIDP och EDF, har också skett under året.

Europeiska försvarsindustriprogrammet (EDIDP)

FMV har under 2020 samarbetat med Regeringskansliet (Försvarsdepartementet), projektutförare och myndigheter såväl nationellt som internationellt för att kunna säkerställa svenskt deltagande i EDIDP-projekt. Arbetet har bland annat resulterat i att Försvarmakten avser medfinansiera fem projektansökningar som svenska utförare deltar i. Vidare har FMV förhandlat avtal för de tre EDIDP 2019-projekt där EU-kommissionen har tilldelat kontrakt till konsortier där svenska projektutförare deltar.

Samarbetet med berörda har fungerat väl, trots covid-19-pandemin, och ett stort antal informationsaktiviteter och arbetsmöten med projektutförare och branschorganisationer har utförts under året. FMV har under slutet av 2020 genomfört ett antal aktiviteter med Försvarmakten och FOI för att dra lärdomar från EDIDP och förberedelserna inför etablerandet av Europeiska försvarsfonden (EDF). Avsikten är att fortsätta det arbete med projektutförare under 2021.

Europeiska försvarsfonden (EDF)

Under året har det nationella koordineringskontoret för EDF etablerats inom FMV i enlighet med regeringsbeslut från den 5 juni 2019. Under 2020 har den myndighetsgemensamma styrgruppen för EDF-kontoret genomfört fyra möten. Styrgruppen, som består av höga representanter från FMV, Försvarmakten och FOI, svarar för strategisk styrning av EDF-kontorets verksamhet. Styrgruppen förankrar EDF-kontorets arbete inom respektive myndighet samt inriktar och följer upp EDF-kontorets verksamhet så att den över tid ligger i linje med ovannämnt regeringsbeslut och med framtida inriktningar från regeringen. Under 2020 har styrgruppen dessutom haft samverkan med näringslivet. Styrgruppen kommer även att genomföra fördjupningsmöten med företag tidigt 2021, syftandes till att föra en strategisk dialog med företagen ifråga.

Därutöver har FMV under våren 2020 lämnat förslag på möjliga svenska bidrag till Försvarmakten avseende EDF:s arbetsprogram 2021-2027. Arbetet genomfördes tillsammans med FOI och Säkerhets- och försvarsföretagen (SOF) och SME-D. FMV har lämnat stöd till Försvarmakten rörande arbetet med den så kallade medfinansieringsmekanismen, vilken Försvarmakten har redovisat till Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) i juni 2020.

11.2 Nordiskt samarbete

Under 2019-2020 har Sverige varit ordförande för COPA ARMA, den arbetande nivån i det nordiska materielsamarbetet. På grund av covid-19-pandemin har flera planerade aktiviteter ställts in under året.

Ett viktigt resultat från det svenska ordförandeskapet har varit färdigställandet av en vägledning för gemensamma materielprojekt. FMV har även deltagit i arbetet med det nordiska uniformsprojektet och brukarterer har genomförts i samtliga nordiska länder. Därutöver har även fokustest för öken och djungelkonfigurationer genomförts. Resultaten av brukarterer och figurationer har därefter utvärderats. I nästa steg sker förhandling med anbudsgivare.

Med hjälp av digitala mötesformat har flera nordiska möten på hög nivå kunnat genomföras. Under året har FMV bland annat deltagit i Policy Steering Committee Armaments (PSC ARMA) där de nordiska försvarsmaterieldirektörerna (NAD) möts för att diskutera materielfrågor och det nordiska Försvarschefs- (CHOD) och NAD-mötet. Resultat som genererats under året är bland annat en fallstudie rörande förutsättningarna för gemensam anskaffning av finkalibrig ammunition samt COPA ARMA:s årliga ”screeningprocess”, där olika anskaffningsprojekt från de nordiska länderna sammanställs och analyseras för att identifiera potential för nya samarbeten. I november lämnade Sverige vidare ordförandeskapet till Norge.

11.2.1 Svensk-finskt samarbete

Inom ramen för det pågående fördjupade samarbete mellan Sverige och Finland (FISE), har FMV huvudansvaret för det gemensamma materielsamarbetet som benämns FISE Materiel & Procurement. Arbetet inom området koordineras med Försvarsmakten och även med det finsk-svenska logistiksamarbetet då det finns gemensamma beröringspunkter mellan de båda.

Inom ramen för FISE Materiel & Procurement ryms runt tio arbetsgrupper, med tyngdpunkt på det marina området. Samarbetet leds av en svensk-finsk styrgrupp. Under 2020 har FMV fortsatt föra dialog med Finland om samarbete kring anskaffning och gemensamt nyttjande av ammunition. En frågeställning som har aktualiserats under perioden är FMV:s tillgång till digitala sambandskanaler till Finland som möjliggör utbyte av information. Ett arbete har initierats mellan FMV och dess finska motsvarighet för att vidare utreda behovet.

I december 2020 fattade regeringen beslut¹⁰ om att bemyndiga FMV att under 2021-2025 med Finland förhandla och ingå internationella överenskommelser inom ramen för det nordiska försvarssamarbetet Nordefco och FISE avseende gemensam anskaffning av materiel och förnödenheter samt tjänster relaterade till denna materiel. Beslutet är ett viktigt resultat och steg framåt som skapar förutsättningar för ett fortsatt fördjupat bilateralt samarbete med Finland inom försvarsmaterielområdet däribland kring anskaffning och gemensamt nyttjande av ammunition.

FMV:s stöd till regeringen i det internationella samarbetet har under året i stor utsträckning påverkats av utbrottet av covid-19-pandemin och efterföljande restriktioner med inställda möten och resor som följd. Myndigheten har haft som inriktning att i den mån det varit möjligt genomföra digitala möten, med fokus på prioriterade samländar och -organisationer. En övervägande del av årets planerade verksamhet har kunnat genomföras i någon form, dock har verksamheten ofrånkomligen hämmats då digitala möten medför begränsningar i vilka ämnen och detaljer som kan avhandlas.

11.3 Industri och marknad

Verksamheten inom FMV omfattar företrädesvis industriell analys kring marknadsrelaterade villkor och förutsättningar och har de senaste åren minskat i omfattning. FMV har under året löpande vidmakthållit kompetens genom bland annat marknadsöversikter över ägande inom svensk försvarsindustri och tillhandahållit beredningsstöd för de industri- och marknadsrelaterade frågor som Försvarsdepartementet efterfrågar stöd med. Vidare bidrar FMV kontinuerligt som svensk part i olika europeiska expertgrupper för till exempel små och medelstora företag samt upphandling och industrifrågor.

Verksamheten omfattar även förvaltning av pågående offsetavtal samt bevakning av ämnesområdets utveckling i omvärlden. Under 2020 har FMV avslutat IP-avtalet med Patria. Dessutom har FMV haft dialog med Harris Corporation (före detta Exelis), med målsättning att kunna avsluta detta avtal under 2021.

¹⁰20FMV1341-19

11.4 Exportrelaterad verksamhet

Nedanstående redovisning inkluderar återrapportering kopplat mot regeringens inriktningsbeslut om exportstödjande verksamhet.

Efter inordnandet av exportverksamheten i FMV den 1 januari 2016 har verksamheten etablerats och löpande utvecklats under den nu avslutade försvarspolitiska inriktningsperioden. Exportverksamhetens omfattning har under perioden kontinuerligt utökats till att nu även omfatta främjande samt analys och prioritering. Under inriktningsperioden har exportverksamheten fokuserats på att möta den tydligt ökade efterfrågan på exportstödjande aktiviteter från både industrin och staten.

Den exportrelaterade verksamheten ska bidra till försvarets materielförsörjning och dess operativa förmåga samt till försvarsindustrins möjlighet att bibehålla stark konkurrenskraft, eller i övrigt vara till nytta för svensk försvars- och säkerhetspolitik.

Varje offert, erbjudande, prisindikation eller dialog har föregåtts av ett omfattande arbete av FMV, med stöd av Försvarsmakten och industrin. Samverkan har också skett med Regeringskansliet och utlandsmyndigheterna. Covid-19-pandemin och tillhörande restriktioner har haft påverkan på den exportrelaterade verksamheten under 2020 och interaktionen med utländska parter har varit begränsad. Färre möten, besök och resor har kunnat genomföras, vilket har påverkat verksamheten i stor utsträckning och ett tillfälligt anpassat arbetssätt har antagits.

Under 2020 har FMV tagit fram ett analys- och prioriteringsunderlag för att kunna bistå Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) med analys och prioriteringar inom den exportrelaterade verksamheten.

FMV har under 2020 verkat för att öka samordningen av statligt och industriellt deltagande vid internationella exportrelaterade aktiviteter. Ett exempel är planeringen av ett koordinerat svenskt deltagande i det tjeckiska arrangemanget NATO Days där Sverige var utsett till Special Partner Nation. Detta arrangemang genomfördes, på grund av pandemin, endast i en mindre skala, och de större aktiviteterna inklusive partnerskapet är uppskjutna till 2021.

Under året har exportprojekten omfattat Gripen, ubåtssystem och ARCHER. Resurser har lagts på den kroatiska stridsflygsupphandlingen där ett statligt erbjudande avseende Gripen C/D har lämnats. Arbetet med ett bilateralt samarbetsavtal i samband med Finlands pågående anskaffning av ny stridflygsförmåga, där industrin, med statens stöd, har lämnat en offert omfattande Gripen E och Global Eye, fortgår. Ett erbjudande till Kanada, gällande Gripen E har, med statens stöd, lämnats av industrin. Under året har ett erbjudande till Thailand gällande fortsatt support av deras Gripen C/D lämnats och avtal tecknats.

Arbetet med att hitta en internationell partner på undervattensområdet har fortsatt under 2020 och FMV har, i samverkan med Regeringskansliet, Försvarsmakten och industrin, genomfört dialog med flera länder. Långtgående samtal har förts med Polen gällande en möjlig försäljning av två begagnade och modifierade ubåtar av A17-klass. FMV har under året planerat flera olika aktiviteter kopplat till ARCHER. På grund av covid-19-pandemin har dock merparten av dessa aktiviteter inte kunnat genomföras, då mässor, konferenser och liknande blivit inställda. FMV stödjer industrin genom att delta i en amerikansk utvärdering av framtida självgående artillerisystem. Kontinuerlig kontakt upprätthålls med övriga relevanta aktörer.

En detaljerad redovisning av kostnader, intäkter och risker i exportaffärer framgår av bilaga 3 (H) till årsredovisningen.

11.4.1 Exportstödsuppdrag

Inom exportstödsverksamheten lämnas stöd till industrins försvarsexportssatsningar som bedöms viktiga för Försvarsmaktens långsiktiga materielförsörjning och operativa förmåga eller på annat sätt bidrar till att stärka försvarsföretagens konkurrenskraftiga teknologi- och kompetensnivå.

Det exportstöd FMV beviljar sker mot full kostnadstäckning, det vill säga industrin betalar alla kostnader som uppstår för att genomföra stödet. Exportstödsuppdrag har ställts huvudsakligen till Försvarsmakten, Totalförsvarets forskningsinstitut och inom FMV.

Exportstödsverksamheten har under 2020 påverkats av covid-19-pandemin som inneburit att alla publika aktiviteter, hos både stat och industri, hållits till ett minimum. Även internationella möten och besök har påverkats.

Tabell 9. Antal beviljade exportstödsuppdrag 2018-2020

Fördelat per sakområde	2020	2019	2018
Armémateriel	6	6	7
Flygmateriel	6	12	11
Ledningssystemmateriel	2	0	1
Marinmateriel	4	6	11
Jur Export	2	2	0
Totalt	20	26	30

Tabell 9 visar antal beviljade exportstödsuppdrag per verksamhetsområde under åren 2018-2020. FMV har under 2020 mottagit 44 exportstödsansökningar. Av dessa har 20 ansökningar har beviljats, ett (1) avslagits, åtta (8) återtagits och 15 är under beredning. Det är en minskning med sex (6) ansökningar jämfört med 2019. Då beviljades 26 ansökningar, fyra (4) avlogs, fyra (4) återtogts och 14 var under beredning. De beviljade exportstödsuppdragen omfattar utlåning av övningsfält eller skjutfält, deltagande som referenskund på av industrin arrangerade möten, granskning och beslut om delgivning av försvarssekretess. Företag som FMV beviljat stöd till är Advenica, Aimpoint, BAE Systems Hägglunds, Saab AB och Saab Dynamics.

Tabell 10. Fördelning antal lämnade exportstödsaktiviteter 2018-2020

Fördelning av exportstödsaktiviteter	2020	2019	2018
Deltagande mässor/utställningar	5	5	5
Förevisning/besök	0	6	7
Försäljning/lån av materiel	4	5	7
Marknadsföringsaktiviteter	3	2	8
Säkerhetsskyddarbete	8	8	3
Totalt	20	26	30

Tabell 10 visar fördelning av antal lämnade exportstödsaktiviteter under åren 2018-2020. På grund av covid-19-pandemin blev utländska besök samt förevisning av militär materiel inställda under 2020.

Den sammanfattande bedömningen av exportverksamheten är att analysverksamheten har genomförts med större effektivitet och kvalitet pga covid-19-pandemin då mer tid för reflekterande och djupanalys har kunnat allokeras. Arbetet med de mellanstatliga affärerna (G2G) har kunnat genomföras med planerad kvalitet och omfattning. Dock har vissa länders processer dragits ut i tid på grund av covid-19-pandemin, men det har kunnat hanteras med anpassad planering. Det område som har påverkats mest av pandemin

har varit exportfrämjandet och exportstödsaktiviteterna, där flertalet planerade aktiviteter såsom mässor, seminarier, möten och förevisningar har blivit inställda.

11.5 Evaluering och certifiering av IT-säkerhetsprodukter

Vid Försvarets materielverk finns ett nationellt certifieringsorgan för IT-säkerhet i produkter och system i enlighet med Förordning (2007:854) med instruktion för Försvarets materielverk.

Certifieringsorganisationen CSEC verkar som Sveriges nationella certifieringsorgan för IT-säkerhet i produkter och system enligt standarden Common Criteria (CC).

Verksamheten har anpassats till regler och råd utfärdade på grund av covid-19-pandemin. Stora delar av verksamheten har dock kunnat bedrivas som planerat. Vid årets slut pågick 42 (40) certifieringar. FMV/CSEC har slutfört 18 (23) certifieringar under året. Exempel på certifieringsuppdrag är brandväggar, säkra skrivare, system för utgivning av digitala identiteter och produkter för intrångsdetektering och behörighetskontroll. Parallellt med detta har certifieringsordningen utvecklats vidare i syfte att bli alltmer tydlig och göra arbetet mer effektivt. Två uppdaterade utgåvor har fastställts.

Utöver ovanstående har CSEC genomfört tillsyn av två evalueringsföretag med licens att granska IT-säkerhet i produkter inom ramen för CSEC:s certifieringsordning. Ytterligare två evalueringsföretag har under året inkommit med ansökningar om att bli licensierade i den svenska certifieringsordningen. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har fått CSEC:s stöd i arbetet med att utarbeta säkerhetskrav för bland annat säkra USB-minnen och krav på säkerhetsfunktioner i databashanterare.

12. Intern effektivitet och god hushållning

12.1 FMV:s resultatindikatorer

FMV ska genom resultatindikatorer, nyckeltal eller på annat sätt visa om myndighetens verksamhet bedrivits effektivt och med god hushållning.

Genom den nuvarande finansiella styrmodell där FMV har dispositionsrätt för anslag 1:3.1 Anskaffning av materiel och anläggningar, Leverantörsutgifter för leveranser och ett förvaltningsanslag och där ansvar för verksamheter har fördelats om mellan Försvarmakten och FMV påverkas möjligheten för årsvisa jämförelser i treårsperioden 2018-2020. De resultatindikatorer som FMV tidigare är valt att använda för detta syfte beskrivs nedan med kommentarer om hur den förändrade finansiella styrmodellen påverkar.

- Myndighetskostnad per debiterad timme

Myndighetskostnaden är beräknad på samma sätt som tidigare år men omslutningen är förändrad då vissa verksamheter som tidigare varit direkt avgiftsfinansierade nu finansieras av FMV:s förvaltningsanslag under anslagspost 1:11.5 Myndighetsförvaltning. Begreppet myndighetskostnad har inte längre samma betydelse för FMV då tidigare finansiering genom timpris nu har ersatts av både anslagsfinansiering och avgiftsfinansiering med olika ekonomiska målsättningar.

- Debiteringsgrad

Debiteringsgrad, som var ett väsentligt mått när myndighetskostnaden fullt ut finansierades genom timpriser, är i den nya finansiella styrmodellen inte ett lika tydligt resultatmått på grund av de olika finansieringsformerna.

- Fakturering mot kund

Fakturering mot kund är den indikator som påverkas mest eftersom större delen av den tidigare avgiftsfinansierade verksamheten nu är anslagsfinansierad och eftersom det förändrade ansvaret för vidmakthållande verksamheten innebär att Försvarmakten numera beställer direkt från leverantör, alltså inte som tidigare via FMV. FMV har valt att utveckla indikatorn till fakturering och anslagsavräkning till FMV:s kunder.

12.1.1 Myndighetskostnad per debiterad timme

FMV:s myndighetskostnad avser kostnader för personal, lokaler, utrustning, tjänster och IT. Det är kostnaden för de resurser som krävs för att anskaffa den materiel och de tjänster som FMV:s verksamhet omfattar utifrån uppdrag och beställningar. Myndighetskostnaden finansieras av både anslag och avgifter.

För att kunna jämföra myndighetskostnaden över tid har FMV justerat den för jämförelsestörande poster. Den har också fastprisberäknats med hjälp av olika index.

Tabell 11. Kostnadsslag och omräkningsgrund

Personal	Timplöner inom staten, Konjunkturinstitutet
Lokaler, resor, övrigt	SCB, konsumentprisindex
Resurskonsulter, tjänsteprodukter	SCB, tjänsteprisindex

Den första resultatindikatorn är myndighetskostnad i förhållande till antal timmar som debiterats mot uppdrag och beställningar från Forsvarsmakten och övriga kunder, det vill säga all annan verksamhet än myndighetsförvaltning.

FMV:s mål är att bedriva verksamheten så effektivt som möjligt genom att hålla myndighetskostnaden på en så låg nivå som möjligt. För att uppnå detta måste FMV ha god kontroll över lönekostnader och kostnader för lokaler, IT och tjänster.

Resultatindikatorn, myndighetskostnad per debiterad timme, är en bra indikator på FMV:s produktivitet eller så kallade inre effektivitet. Ju lägre indikatorn är, desto mer effektivt bedrivs verksamheten. Om myndighetskostnaden kan sänkas, utan att det går ut över det antal timmar som debiteras mot annan verksamhet än myndighetsförvaltning såsom uppdrag och beställningar från Forsvarsmakten och övriga kunder, sänks indikatorn och verksamheten är effektivare. Om antalet debiterade timmar ökar, givet en oförändrad myndighetskostnad, sänks också indikatorn och effektiviteten ökar.

Ett förhållande som måste beaktas vid analysen av utvecklingen är att FMV:s anpassning mot nya krav innebär att den personal som rekryteras kan komma att ha högre lön än den personal som slutar. Detta kan göra att indikatorn inte sjunker så mycket som den annars skulle ha gjort. Utvecklingen av indikatorn måste därför följas över tiden, och orsaker till förändring analyseras noggrant av FMV.

Teoretiskt sett skulle myndighetskostnaden kunna minska till följd av att antalet anställda sjunker. Detta ser positivt ut om enbart indikatorn myndighetskostnad per debiterad timme beaktas, men det kan resultera i att leveranserna till kund försenas. Därför kompletteras den med resultatindikatorn effektivitet mot kund, se nedan.

Nedan, tabell 12, redovisas utvecklingen av de olika delarna i myndighetskostnaden mätt i fasta priser. Därefter redovisas utvecklingen av de debiterade timmarna och slutligen utvecklingen av myndighetskostnaden i förhållande till de debiterade timmarna.

Tabell 12. FMV myndighetskostnad 2018-2020¹¹ (mnkr)

2020 års priser	2020	2019	2018
Personalkostnader	1 636	1 510	1 794
Lokaler	128	129	82
Resor	5	12	13
Inhyrd personal	30	28	26
Tjänsteprodukter	389	349	258
Övriga kostnader	68	55	45
Totalt	2 254	2 083	2 218

Jämfört med 2019 har personalkostnaderna ökat från 1 510 miljoner kronor till 1 636 miljoner kronor vilket följer antalet årsarbetskrafter (i genomsnitt) som har ökat från 1 591 till 1 744. Mätt per årsarbetskraft är personalkostnaden marginellt lägre än föregående år. Ökningen av antalet årsarbetskrafter är en direkt konsekvens av den tillväxtfas som FMV är inne i med anledning av satsningen och de höjda anslagsnivåerna i det nya försvarsbeslutet.

Lokalkostnaderna år 2020 är i stort sett oförändrade jämfört med år 2019. Reskostnaderna har minskat jämfört med tidigare år vilket är en konsekvens av covid-19-pandemin. Kostnaderna för inhyrd personal ligger i nivå med utfallet för 2019 och är till största del hänförliga till utvecklingen av myndighetens IT-systemlandskap. Behovet av tillfällig resursförstärkning varierar mellan åren beroende på vakansläget, eller om en särskild kompetens behövs. Kostnaderna för tjänsteprodukter har ökat med 40 miljoner kronor vilket till allra största del är hänförligt till utvecklingen av myndighetens IT-systemlandskap. Övriga kostnader har ökat med 13 miljoner kronor vilket till allra största del förklaras av ökade avskrivningskostnader för utveckling av myndighetens IT-infrastruktur och IT-systemlandskap.

Debiterade timmar

Den andra delen av resultatindikatorn, debiterade timmar, har tidigare år analyseras var för sig för FMV och FSV. Nu redovisas endast utfall och analys för FMV. Jämfört med 2019 har de debiterade timmarna såväl som de totala timmarna har ökat, vilket förklaras av ökningen av antalet årsarbetskrafter. Analys av det förändrade antalet timmar redovisas nedan i avsnittet om debiteringsgrad.

Treårsperioden som redovisas innebär att verksamheten, FMV och FSV, utgör grund för resultatindikatorn myndighetskostnad per debiterad timme för 2018 och endast FMV för åren 2019 och 2020.

Tabell 13. FMV myndighetskostnad per debiterad timme 2018-2020

Fasta priser 2020 års nivå	2020	2019	2018
Myndighetskostnad, tkr	2 254 183	2 082 748	3 507 229
Debiterade timmar	2 031 310	1 792 959	4 395 560
Myndighetskostnad per debiterad timme, kr	1 110	1 162	798

12.1.2 Debiteringsgrad

Den andra indikatorn som FMV använder är debiteringsgrad. Debiteringsgraden visar hur stor andel av medarbetarnas totala nedlagda arbetstid som används för verksamhet som debiteras mot annan verksamhet än myndighetsförvaltning såsom uppdrag och beställningar från Försvarsmakten och övriga kunder. Den debiterbara verksamheten omfattas alltså av FMV:s samtliga finansieringsformer förutom FMV:s förvaltningsanslag 1:11.5. Den arbetstid som debiteras mot förvaltningsanslaget avser verksamhetsledning,

¹¹ I löpande priser: 2 122 miljoner kronor år 2018, 2 046 miljoner kronor år 2019 och 2 254 miljoner kronor år 2020

verksamhetsutveckling, verksamhetsstöd, särskilda myndighetsuppgifter och övrig tid såsom arbetsplatsträffar, kompetensutveckling och friskvård.

Debiteringsgraden ger en bild av hur FMV använder sin personal. Ju högre andel av arbetstiden som riktas mot uppdrag och beställningar från Försvarmakten och övriga kunder desto mer kostnadseffektiv kan myndigheten betraktas vara.

Som resultatindikator visar debiteringsgraden delvis samma sak som myndighetskostnaden per debiterad timme. Om debiteringsgraden ökar, och allt annat är lika, förbättras även myndighetskostnaden per debiterad timme. Debiteringsgraden kan vara hög samtidigt som den totala arbetstiden mot kund minskar; därför är det en kompletterande indikator. Debiteringsgraden har fördelen att den är enkel att förstå och den har använts internt inom FMV för enheternas budgetering.

Debiteringsgraden för FMV har ökat med 0,6 procentenhet jämfört med 2019. Denna ökning förklarar dock inte den minskade myndighetskostnaden per debiterad timme eftersom debiteringsgraden inte påverkas av att de totala timmarna per årsarbetskraft ökar.

Tabell 14. FMV timmar och debiteringsgrad 2018-2020¹²

	2020	2019	2018
Debiterade timmar	2 031 310	1 792 959	2 512 219
Totalt arbetade timmar	2 985 561	2 659 817	3 307 264
Andel, procent	68,0	67,4	76,0

12.1.3 Fakturering och anslagsavräkning

För 2020 och 2019 har FMV valt att utöver fakturerade intäkter även redovisa intäkter av anslag för uppdragsverksamheten på anslagspost 1:3.1 Leverantörsutgifter för leveranser och anslagspost 1:11.4 Direkta utgifter i materielanskaffningen eftersom motsvarande intäkter tidigare år ingick i fakturerade intäkter. På detta sätt blir analysen tydligare.

FMV fakturerar kunderna för genomförd verksamhet. Försvarmakten faktureras löpande under året för genomförda leveranser, samlade och summerade till milstolpar. Vid leverans på uppdrag mot anslag 1:3.1 Anskaffning av materiel och anläggningar, Leverantörsutgifter för leveranser, överförs värdet av leveransen för tillgångsredovisning hos Försvarmakten.

Fakturering och anslagsavräkning följs löpande inom FMV. I månadsvisa produktionsuppföljningar lämnas prognoser till Försvarmakten, som har ett stort intresse av att få rättvisande prognoser och att verksamhetens genomförande följer den planering som gjorts utifrån förutsättningar och styrningar i myndigheternas regleringsbrev. Mot denna bakgrund är det ett mål, på både kort och lång sikt, för FMV att genomförandet följer Försvarmaktens planering.

I tabellen nedan har fakturering och anslagsavräkning summerats och totalt sett är det en minskning på cirka 600 miljoner kronor jämfört med 2019. Faktureringen har minskat mer än anslagsavräkningen har ökat vilket totalt innebär en minskning. Den minskade faktureringen följer planeringen som innebär att Försvarmakten beställer direkt från leverantör, alltså inte som tidigare via FMV. Den ökade anslagsavräkningen följer den ökade anslagsnivån på 1:3.1 Anskaffning av materiel och anläggningar, Leverantörsutgifter för leveranser.

¹² För året 2018 exkluderas FSV årsarbetskrafter.

Tabell 15. FMV fakturering och anslagsavräkning 2018-2020

Löpande priser	2020	2019	2018
Mnkr	18 502	19 145	19 688
Antal årsarbetskrafter ¹³	1 744	1 591	1 987
Fakturerat per årsarbetskraft, mnkr	10,6	12,0	9,9

12.2 Kostnad för prestationer

I tabellen nedan redovisas FMV:s kostnader för prestationer. FMV har valt att definiera prestationen som den verksamhet som årligen genomförs inom respektive materiel- och tjänsteområde kompletterat med FMV:s övriga verksamhet såsom verksamhet mot andra kunder än Försvarmakten samt verksamheten inom anslag 1:11 anslagspost 2 Evaluering och certifiering av IT-säkerhetsprodukter och anslagspost 6 Internationellt materielsamarbete och export.

På FMV sammanställs kostnader för drift och förvaltning, det vill säga kostnader för personal, lokaler, kontorsutrustning samt övrig administration som FMV:s förvaltningskostnader. Förvaltningskostnaderna har i tidigare finansiella styrmodell legat till grund för beräkning av FMV:s timpris som debiterats de kunduppdrag som FMV har. Genom att FMV från och med 2019 har en ändrad finansiell styrmodell och därmed har avvecklat tidigare timprismodell har fördelningen av förvaltningskostnaden skett genom att fördela samkostnaderna inom förvaltningskostnaderna proportionellt utifrån tidkostnadsdebitering. FMV bedömer att den förändrade metoden väl stämmer överens med tidigare metod och därför inte påverkar analysmöjligheterna.

Tabellen nedan redovisar förvaltningskostnaderna och total kostnad för åren 2018–2020 per materiel- och tjänsteområde för hela FMV:s verksamhet. Tabellerna redovisas i löpande kostnader vilket innebär att kostnadsökningar till delar kan förklaras av höjda prislägen.

Tabell 16. Förvaltningskostnader och totala kostnader per materiel- och tjänsteområde (mnkr)

Materiel- och tjänsteområde	2020			2019			2018		
	Kostnad	Förvaltningskostnad	Total kostnad	Kostnad	Förvaltningskostnad	Total kostnad	Kostnad	Förvaltningskostnad	Total kostnad
Armé	4 126	310	4 437	3 688	317	4 005	2 451	896	3 347
Marin	4 020	296	4 316	3 586	301	3 887	3 813	390	4 204
Flyg	6 384	731	7 115	6 956	545	7 501	7 762	677	8 439
Led	969	218	1 187	1 620	255	1 875	1 971	214	2 185
Log	435	196	631	545	199	743	1 084	729	1 814
Plan	102	255	357	125	225	350	196	217	412
FoT	147	29	176	361	30	391	122	27	148
Anslag	13	65	78	28	60	88	24	58	82
Övrig verksamhet	1 316	158	1 475	1 191	140	1 331	1 481	132	1 613
Provsystem ¹⁴	0	0	0	0	0	0	40	65	105
Total summa	17 513	2 258	19 771	18 100	2 073	20 173	18 944	3 404	22 349

¹³ För året 2018 exkluderas FSV årsarbetskrafter.

¹⁴ Provsystem har sedan 2019 utgått som eget område och är fördelat utifrån nyttjande och de fasta kostnaderna har fördelats till flyg.

De totala kostnaderna har minskat jämfört med 2019 som förklaras av den avgiftsfinansierade verksamheten. Det är framförallt tjänster avseende vidmakthållandeverksamheten som har minskat till följd av succesivt överförda avtal från FMV till Försvarsmakten med anledning av förändrade ansvarsförhållanden. Kostnaderna har ökat mot anslagspost 1:3.1 Leverantörsutgifter för leveranser vilket balanserar ut minskningen i vidmakthållverksamheten något, totalt sett minskar omslutningen med cirka 400 miljoner kronor. Inom anskaffning är kostnaderna högre än föregående år. De största ökningarna ligger främst inom Marin där kostnaderna främst kan knytas till Ubåtssystem. Även inom Armé har kostnaderna ökat vilket beror på ökade kostnader för Luftvärnssystem.

Sett till förvaltningskostnaderna så följer de ökade kostnaderna den personalökning FMV har kopplat till tillväxten inom försvarsområdet. Förändringarna mellan de olika materiel- och tjänsteområdena i förhållande till föregående år förklaras till största del av förändrade principer för internredovisningen med anledning av FMV:s nya ekonomisystem. Den stora ökningen inom Flyg beror på att kostnaderna för T&E, som tidigare fördelades ut, nu samlas på Flyg dit uppdraget från Försvarsmakten är kopplat.

13. Affärsmässighet och transparens

13.1 Överprövningar och ålagda upphandlingsskadeavgifter

FMV ska enligt regleringsbrevet 2020 redovisa under året antalet ålagda upphandlingsskadeavgifter och bakomliggande upphandlingsärende. FMV har under året inte ålagts att betala någon upphandlingsskadesavgift.

13.2 Åtgärder för ökad öppenhet och transparens för att förebygga korrupktion och jäv

FMV genomför flera åtgärder för att nå ökad öppenhet och förebygga korrupktion och jäv både inom den upphandlande verksamheten och inom den exportrelaterade verksamheten. Det finns sedan tidigare beslutade etiska riktlinjer och styrande dokument som behandlar till exempelvis representation. I syfte att säkerställa god transparens har FMV informerat om pågående upphandlingar, genomfört och deltagit i informationsträffar med marknaden. FMV har informerat och kontinuerligt uppdaterat information om pågående upphandlingar på FMV:s hemsida, Kommers annons och Tenders Electronic Daily (TED) enligt gängse rutiner samt genomfört och deltagit i informationsträffar med marknaden. FMV har kontinuerligt utbildat medarbetarna inom det kommersiella området kring affärsmässighet, regelefterlevnad samt i hur korrupktion och jäv kan stävjas inom myndigheten.

Inom den exportrelaterade verksamheten har kontinuerligt arbete bedrivits för att förebygga korrupktion och jäv. Samtliga inkomna exportstödsansökningar har granskats och godkänts av FMV för att säkerställa godkänt antikorruptionsintyget från ansökande företag, före fortsatt handläggning.

Vid framtagning av statliga offerter till extern kund stödjer FMV:s organisation en tvåhandsprincip för att hindra jävsituationer. Förhandling med andra nationer har i regel genomförts med enbart statliga företrädare från landet i fråga och FMV accepterar inte att den andra staten företräds av konsulter eller andra icke statliga mellanhänder.

FMV har regelbundet fört dialog med branschorganisationen SOFF för att utveckla samverkan mellan företagen och försvarsmyndigheterna inom exportverksamheten. Detta för att öka transparensen i arbetet vilket i sin tur bedöms leda till minskad risk för jäv och korrupktion.

I av den av regeringen begärda analysen för den exportrelaterade verksamheten utvärderar FMV vilka produkter och marknader som ska prioriteras. Utvärderingen görs utifrån ett antal fastställda kriterier. Ett av kriterierna som lyfts fram är möjligheten att genomföra en för staten acceptabel affär med avseende på transparens och antikorruption. I detta sammanhang används framför allt Transparency Internationals korruptionsindex (CPI) utvärdering och bedömning. Vid fall av osäkerhet samverkar FMV också med Regeringskansliet innan beslut om statligt engagemang tas.

FMV:s internrevision har under året granskat FMV:s skydd mot oegentligheter. Rekommendationerna uppmanar myndigheten att stärka information och kommunikation till medarbetare och konsulter och förstärka arbetet för att ärligen följa upp myndighetens arbete med skydd mot oegentligheter, ett arbete som kommer fortsätta utvecklas under 2021.

Den sammantagna bedömningen är att myndigheten har vidtagit flera åtgärder för att förebygga risker för oegentligheter under 2020. Det finns beslutade riktlinjer och styrande dokument som behandlar skydd mot risker för oegentligheter. Genom myndighetens organisation och arbetsordning uppstår också en grundläggande skyddsmekanism. Internrevisionens rapport visar dock att det återstår arbete. Myndigheten kommer under 2021 att arbeta vidare med styrningen och uppföljning av skydd mot oegentligheter. Styrelsen har för avsikt att följa detta arbete under 2021.

13.3 Kommersiellt arbete och affärsmässighet

FMV:s kommersiella arbete sker på operativ nivå i form av upphandlings- och inköpsarbete samt på strategisk nivå i form av bland annat deltagande i tidiga faser i anskaffnings- och projektarbete samt i utvecklandet av myndighetens kategoristyrningsarbete. FMV arbetar för att nyttja marknadens konkurrenskraft och möjligheter i så hög utsträckning som möjligt.

I tabellen nedan redovisas antalet avtal för de tre övergripande beställningssegmenten som FMV tillämpar, för de senaste tre åren. En summering av samtliga segment (inklusive övrigt och anläggningstillgångar), visar att andelen avtal för konkurrensutsättning var 72 procent under 2020 vilket är en marginell minskning jämfört med föregående år då värdet var 74 procent. Den relativt höga konkurrensgraden, givet FMV:s uppdrag och de varor och tjänster som upphandlas, pekar på framgång att nå affärsmässighet och transparens. Förändringar i antal avtal jämfört tidigare år beror till stor del på de ändrade ansvars- och uppgiftsförhållandena mellan FMV och Försvarmakten.

Tabell 17. Antalet avtal under tre olika beställningssegment 2018-2020

Beställning		2020	2019	2018
Varor	Avtal (antal)	504	554	974
	Ej utannonserade upphandlingar (%)	35	38	37
	Konkurrensupphandlingar (%)	65	62	63
Tjänster	Avtal (antal)	594	767	1187
	Ej utannonserade upphandlingar (%)	29	25	26
	Konkurrensupphandlingar (%)	71	75	74
Inhyrd personal	Avtal (antal)	351	392	113
	Ej utannonserade upphandlingar (%)	13	11	8
	Konkurrensupphandlingar (%)	87	89	92

FMV bejakar en sund konkurrens på marknaden och vill bidra till att förenkla för leverantörer som traditionellt inte lämnar anbud till offentlig verksamhet. En upphandlande myndighet kan nå en mer

differentierad och bredare leverantörsmarknad om fler leverantörer har möjlighet att lämna anbud, vilket i sin tur kan leda till mer innovativa lösningar och bättre priser.

I syfte att förenkla för leverantörer att lämna anbud har en rad åtgärder på lokal, nationell och internationell nivå genomförts för att underlätta för de små och medelstora företagen (SME-företagen) att delta i offentlig upphandling. En viktig erfarenhet har varit att underlätta tillgången till information kring upphandlingarna eller där så är möjligt utifrån Försvarmaktens och FMV:s behov, att dela upp större avtal i flera mindre avtal.

FMV har sedan flera år konstaterat att SME-företagens deltagande i FMV:s upphandlingar till stor del varit avhängigt vilken materiel eller vilka tjänster som har behövt upphandlas och på vilken marknad detta har skett. I vissa inköpskategorier som FMV upphandlar inom, som till exempel konsultbranschen, har andelen SME-företag som fått beställningar från FMV varit hög relativt det totala antalet leverantörer inom denna inköpskategori, medan SME-företagen, inom andra upphandlingsområden som till exempel beställningar av större plattformar som flygsystem och helikoptersystem, inte är frekvent representerade som kontraktspart till FMV i första leverantörsledet. Under 2020 har FMV genomfört informationsträffar hos SOFF, för att öka kunskapen bland SME-företagen om hur de kan delta i de europeiska programmen (EDF) inom utveckling av försvarsmateriel.

Försvarsföretagsdagarna (FFD), är ett årligt återkommande samarrangemang mellan FMV, Försvarmakten och de två branschorganisationerna SOFF och SME-D¹⁵ och syftar till att på ett förutsättningsskapande sätt skapa dialog mellan myndigheter och branschen. Det fysiska mötet har varit en viktig del i FFD men har med anledning av covid-19-pandemin inte kunnat genomföras under 2020. De efterföljande fördjupningsseminarierna har däremot genomförts digitalt. FMV anordnar även årligen en branschdag för tekniska konsulter i syfte att för konsultbranschen tydliggöra hur FMV framöver avser att arbeta med konsultstrategi och konsulthantering. Detta arrangemang har skjutits ett år framåt på grund av covid-19-pandemin.

Affärsmässighet är ett ledord för FMV. Fokus för kategoristyrningsarbetet är att identifiera inom vilka marknadskategorier FMV kan skapa störst effekt i form av bättre affärsupplägg, leveranssäkerhet och besparingar samt analyser kring hur inköpen på bästa sätt kan genomföras utifrån en medvetenhet om marknadens möjligheter och förmåga. Under året har utvecklingen av den sedan tidigare etablerade kategoristyrningsmetodiken fortsatt inom FMV vilket bidrar till utvecklingen av myndighetens strategiska inköpsarbete samt en ökad affärsmässighet. Kategoristyrningsinitiativ har genomförts inom Transport och gods, Mobiltelefoner och tillbehör samt Konferenser och externa möteslokaler.

13.3.1 Försäljning av övertalig materiel

FMV ansvarar för försäljning och upplåtelse av sådan materiel som inte längre behövs eller som blivit obrukbar för Försvarmakten och dess verksamhet. Försäljningsverksamheten utförs på uppdrag av Försvarmakten, antingen av FMV:s egen personal eller via den kommissionär som FMV har upphandlat för detta ändamål. Kommissionären anlitas för försäljning av främst mängdmateriel, såsom standardfordon och materiel på pall.

Verksamheten har under året genomfört försäljning till Förenta Nationerna (FN) av infrastrukturmateriel och utrustning vid Camp Nobel i Mali i samband med omstruktureringen av det svenska styrkebidraget i landet. Omständigheterna kring covid-19-pandemin kan vara orsak till det minskade antalet uppdrag under året. Den rådande situationen har även lett till att vissa pågående uppdrag har pausats. Ett par uppdrag har

¹⁵ SME-D är en ideell förening som har som ändamål att ta tillvara intressena hos i Sverige baserade, oberoende små och medelstora företag (SME-företag).

lämnats till kommissionären omfattande bland annat olika fordonstyper och hanteringsutrustning. Under senhösten har verksamheten genomfört en förnyad upphandling av tjänsten kommissionär.

13.4 FMV:s miljöledningsarbete och miljökravställning i upphandling

Under 2020 har FMV arbetat vidare med att utveckla myndighetens miljöledningssystem. Utgångspunkten i utvecklingsarbetet har varit FMV:s miljöutredning som genomfördes 2019. I miljöutredningen identifieras FMV:s betydande miljöaspekter som framförallt kopplar till den upphandlande verksamheten men även till koldioxidutsläpp från tjänsteresor, energiförbrukning, vattenanvändning och avfallsgenerering. FMV har under året uppdaterat miljöpolicy i syfte att ännu tydligare förmedla åtaganden för att minska miljöpåverkan från de betydande miljöaspekterna.

En annan viktig del i miljöledningsarbetet har varit att öka medarbetarnas medvetenhet och kompetens inom miljöområdet. FMV har därför upprättat en treårig kommunikations- och utbildningsplan inom miljöområdet för att på ett systematiskt sätt arbeta med kompetenshöjande aktiviteter i syfte att långsiktigt öka myndighetens miljöprestanda.

Inom ramen för FMV:s interna verksamhetsrevisionsprogram har två miljörevisioner genomförts. Den ena verksamhetsrevisionen syftade till att granska hur miljöhänsyn tas vid internationell provverksamhet inom Verksamhetsområde Test och evaluering. I den andra verksamhetsrevisionen granskades flertalet anskaffningsprojekt utifrån kravställning och uppföljning av materielens återvinningsbarhet och förutsättningar för en ansvarfull avveckling vid materielens slutskede. Syftet med revisionerna har varit att säkerställa att miljöhänsyn tas i verksamheten på ett ändamålsenligt sätt samt att kontrollera lagefterlevnad. Bägge revisionerna visade på regelefterlevnad inom miljöområdet och att miljöhänsyn har integrerats i arbetet.

I juli 2020 beslutade regeringen om en nationell strategi för cirkulär ekonomi och FMV har påbörjat arbetet med att analysera hur en sådan omställning kan tillämpas i verksamheten för att uppnå en effektiv resursanvändning och minska mängden avfall, både kopplat till den egna verksamheten men även gällande den försvarsmateriel som levereras till Försvarmakten. Under året har FMV även arbetat med att kartlägga myndighetens påverkan, bidrag och ansvar kopplat till FN:s globala hållbarhetsmål i Agenda 2030. Målsättningen är att under 2021 kunna intensifiera och systematisera arbetet med prioriterade hållbarhetsmål för FMV:s verksamhet för att på så sätt bidra till en hållbar samhällsutveckling.

13.4.1 Miljökrav i upphandlande verksamhet

Miljöanpassad offentlig upphandling är ett verktyg som syftar till att styra mot mer miljöanpassade inköpsbeslut i offentlig verksamhet och FMV ska mot bakgrund av detta och i enlighet med regleringsbrevet för 2020 redovisa hur myndigheten påverkat de nationella miljökvalitetsmålen genom sin upphandlande verksamhet samt redovisa nyckeltalet upphandlat belopp där miljökrav ställts i förhållande till myndighetens sammanlagda upphandlingsvärde.

Under 2020 har miljökrav på vara och tjänst ställts på 2,77 miljarder av det sammanlagda upphandlade värdet, motsvarande 38 procent. Det är en förbättring jämfört med 2019 då motsvarande andel var 25 procent och 21 procent 2018. Under hösten 2020 har FMV implementerat ett nytt systemstöd för upphandlingar som möjliggör förbättrad inhämtning av upphandlingsstatistik, inklusive ställda miljökrav. Systemet har dock ännu inte fullt ut implementerats, varför förbättrad statistikinhämtning avseende miljökrav förväntas vara tillgänglig först i slutet av 2021.

Mot bakgrund av att upphandlingarnas art och omfattning har varit likartade under de föregående tre åren, drar myndigheten slutsatsen att det miljökvalitetsmål som FMV, genom miljökravställning, främst påverkar är "Giftfri miljö". Orsaken till detta bedöms dels vara att för majoriteten av den materiel/varor som FMV

upphandlar bedöms kemikaliekrav som relevanta att ställa, dels driver FMV ett strukturerat och metodiskt arbete med att följa upp att både kemikalielagstiftningen och interna styrande dokument följs. FMV har under året fortsatt att arbeta för att öka organisationens medvetenhet och skapa konkreta förutsättningar för att förbättra arbetet vad gäller miljökrav i upphandlingar. Aktiviteter som utförts är bland annat att kontinuerligt uppdatera och utöka stöd och verktyg rörande miljökrav på en digital plattform tillgänglig för alla anställda, information till verksamheten om vilka miljö- och hållbarhetskrav FMV kan ställa på varor, tjänster och leverantörer, samt att tillstålla kompetens inom miljö- och hållbarhetsområdet till projekt som har uttryckt behov av särskilda resurser inom området. Ett arbete har också genomförts avseende utvecklingen av myndighetens verksamhetsledningssystem, där det bland annat framgår när och hur miljöhänsyn ska beaktas i FMV:s processer för anskaffning/upphandling.

I syfte att öka tillgängligheten till utbildning rörande hur miljöhänsyn/miljökrav ska integreras i FMV:s arbete med att anskaffa och upphandla varor och tjänster åt Försvarmakten, erbjuds myndighetens anställda sedan år 2018 e-utbildningen ”Miljöhänsyn – en del av den goda affären”. E-utbildningen är sedan maj 2020 obligatorisk i utbildningsplanen för samtliga nyanställda på FMV.

Överlag har arbetet med miljöanpassad upphandling fungerat väl under året trots rådande pandemi. Stöd till anskaffningsprojekten avseende miljökravställning, likväl som miljöutbildningar och informationsspridning har skett digitalt och arbetet med att uppdatera de webbaserade miljöstödsidorna har skett kontinuerligt. Under 2021 kommer detta digitaliserade miljöstöd fortsätta samtidigt som fokus kommer läggas på att säkerställa korrekt datafångst, gällande bland annat miljökrav, från det nya systemstödet för upphandling.

14. Medarbetare och arbetsmiljö

FMV, liksom hela försvarssektorn, växer. Krav på ökade produktionsvolymerna av försvarsmateriel har medfört behov att rekrytera fler medarbetare. Kompetensförsörjningen på FMV utgår från FMV:s målbild och kompetensförsörjningsstrategi där en tillhörande handlingsplan anger aktiviteter som myndigheten ska genomföra för att arbeta i strategins riktning. I följande avsnitt redovisas myndighetens åtgärder för att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla kompetens.

14.1 Attrahera och rekrytera

FMV konkurrerar med näringslivet, andra myndigheter och större organisationer om den bästa kompetensen på arbetsmarknaden. De kommande årens satsningar på försvaret och den ökade tillgängligheten på information gör att arbetsgivarvarumärket spelar en allt viktigare roll. Det är därför centralt att myndigheten tydligt profilerar sig som arbetsgivare mot såväl nuvarande som potentiella medarbetare.

Arbetet med arbetsgivarvarumärket innebär att strategisk rikta in FMV mot en framtida arbetsmarknad samtidigt som dagens FMV speglas på ett tydligt sätt. Under 2020 har en satsning genomförts i syfte att stärka myndighetens profilering på arbetsmarknaden. Målet har varit ökad kännedom om FMV och satsningen har framförallt genomförts som kännedoms- och rekryteringskampanjer i sociala medier. Kampanjerna har resulterat i ökad kännedom om myndigheten vilket kan urskiljas i bland annat ökat antal följare på sociala medier. FMV:s följantal på LinkedIn hade i snitt en ökning av 387 följare per månad. Utgången 2020 hade FMV 18 753 följare på LinkedIn.

Myndigheten har ett etablerat ambassadörsnätverk vars uppdrag består i att marknadsföra FMV som arbetsplats. Ambassadörerna har engagerat studenter vid ett flertal arbetsmarknadsdagar och under 2020 mött utmaningen med covid-19-pandemin genom att delta vid digitala arbetsmarknadsdagar.

FMV har anställt nio nyexaminerade ingenjörer via elevingenjörsprogrammet inom verksamhetsområdet Marin. Programmet syftar till att nå nyexaminerade ingenjörer där de under några månader får möjlighet att prova olika roller och områden.

Under 2020 har löpande uppföljningar genomförts via enkät till både nyanställda och avgående medarbetare kring uppfattningen om FMV som arbetsgivare. Svaren visar att de flesta rekommenderar FMV som arbetsgivare. Enkätsvaren visar även på ett antal utvecklingsområden såsom behovet av förbättrad introduktion för nya medarbetare samt utveckling av ledarskapet. Båda dessa områden har adresserats under året. Ett ytterligare utvecklingsområde som har lyfts är tydliggörande och förenkling av rutiner och processer som FMV har arbetat med inom ramen för utvecklingen av VHL (se avsnitt om Verksamhetsutveckling).

Flera aktiviteter har genomförts för att stötta verksamheten i att ta fram kompetensförsörjningsplaner. Det har resulterat i att organisationen har ett verktyg för att arbeta långsiktigt med kompetensplanering och över tid kunna överblicka och bättre möta framtida kompetensbehov.

För att möta behoven av resursförstärkning har FMV under året arbetat med att effektivisera arbetssättet för personalrekryteringen. Som ett led i detta effektiviseringsarbete inrättades ett rekryteringskontor med medarbetare med särskild rekryteringskompetens i början av året i syfte att avlasta och stödja cheferna i rekryteringsarbetet. Rekryteringsprocessen av chefer har också utvecklats under året genom en förbättrad urvalsprocess vid chefsrekrytering. Syftet med förbättringen är att bedömning och urval av kandidater görs med utgångspunkt i FMV:s ledarskapsprinciper.

Ett aktivt rekryteringsarbete med satsning på marknadsföring av myndigheten i sociala medier kan ha bidragit att fler har hittat till FMV. Vid utgången av 2020 hade FMV 1 802 anställda vilket är en ökning med 144 personer jämfört med 2019. Medelåldern bland medarbetarna är 48 år och har minskat med ett år jämfört med 2019. Inom åldersgrupperna har en liten förändring skett där gruppen under 35 år har ökat med 2 procent jämfört med 2019.

Tabell 18. Antal anställda

Kategori	2020	2019	2018
Antal fast anställda, genomsnittsvärden under året	1 802	1 658	3 462
Andel kvinnor, procent	31	29	26
Andel män, procent	69	71	74
Andel fast anställda över 55 år, procent	26	27	25
Andel fast anställda under 35 år, procent	12	10	17
Medelålder, fast anställda	48	49	47

FMV hade vid utgången av 2020 157 chefer, varav 49 är kvinnor. Även bland cheferna har andelen kvinnor ökat, från 28 procent till 31 procent. Fördelningen kvinnor och män i FMV ledningsgrupp har nu jämnare fördelning mellan kvinnor och män sedan 2019. Vid utgången av 2020 var fördelningen 47 procent kvinnor och 53 procent män i jämförelse med 40 procent kvinnor och 60 procent män 2019.

Tabell 19. Antal chefer

	2020	2019	2018
Kvinnor	49	42	59
Män	108	108	213
Totalt	157	150	272

14.2 Rekrytering och avgång

Under året har 329 medarbetare anställts. Yrkesgrupper som har ökat mest har varit ingenjörer, projektledare, inköpare och ekonomer. Andelen kvinnor har totalt sett ökat framförallt inom staberna men även i verksamheten.

Tabell 20. Rekryteringar

	2020			2019		
	Antal medarbetare	Varav kvinnor	Varav män	Antal medarbetare	Varav kvinnor	Varav män
Verksamhetsområden	270	90	180	143	50	93
Staber	59	35	24	41	17	24
Totalt	329	125	204	184	67	117

Av statistiken nedan framgår att antalet spontanavgångar har minskat sedan tidigare år. En bidragande orsak till detta är den arbetsmarknadssituation som råder under pandemin. Mycket tyder på att pandemin kommer hålla ett hårt grepp om världen även en bit in på 2021 vilket sannolikt kommer att bidra till en fortsatt låg personalomsättning.

Tabell 21. Avgångar

Typ av avgångar	Antal avgångar per år		
	2020	2019	2018
Pensionsavgångar	41	62	83
Spontanavgångar	48	97	257
Övriga avgångar	27 ¹⁶	17 ¹⁷	13 ¹⁸
Totalt	116	176	478

Nettotillväxten av fast anställda medarbetare, det vill säga rekryteringar avräknat med avgångar, var 213 personer under 2020 (8 personer 2019).

Bemanningsplanering militär personal

FMV:s bemanningsplanering och Försvarmaktens personalförsörjningsplan är grunden för tillsättning av militär personal inom myndigheten. Av FMV:s behovsunderlag framgår ett totalt behov av cirka 150 militära befattningar. Ett 90-tal befattningar har tillsatts med tidsbegränsat anställda officerare och vid slutet av 2020 fanns ett 50-tal vakanser. Både Försvarmakten och FMV står inför en tillväxt och har ett stort behov av militära kompetenser. Med anledning av att Försvarmaktens har stora pensionsavgångar finns inte möjlighet att bemanna FMV vakanta befattningar. För att öka tillgången på motsvarande kompetens på annat sätt annonserar FMV en del av de militära befattningarna externt.

14.3 Utveckla och behålla kompetens

Covid-19-pandemin har inneburit behov av omfattande och snabb omställning inom flera områden vilket har påskyndat kompetensutvecklingen för hela myndigheten avseende alternativa mötesformer, digitala lösningar samt arbete på distans. Den viktigaste frågan för FMV har varit att tillse att medarbetarna har fått rätt förutsättningar att kunna arbeta i en säker arbetsmiljö i syfte att bidra till minskad smittspridning. Omställning till hemarbete har inneburit att cheferna har behövt förändra sitt sätt att leda. Aktiviteter för att stödja cheferna redovisas i avsnittet Chefsutveckling.

¹⁶ 14 officerare som återgått till Försvarmakten, 3 avlidna, 7 avbruten anställning från arbetsgivaren, 1 entl. arbetsbrist, 2 avgång pga. arbetsbrist

¹⁷ 15 officerare som återgått till Försvarmakten, 1 avlidna, 1 avbruten anställning från arbetsgivaren

¹⁸ 127 officerare som återgått till Försvarmakten varav 108 i samband med verksamhetsövergången 2019-01-01, 5 avlidna, 4 avbruten anställning från arbetsgivaren

I syfte att utveckla och behålla kompetens samt rekrytera bristkompetens har arbete påbörjats gällande tre modeller. Den första handlar om intern rörlighet och karriärutveckling, den andra om internrörlighet vid arbetstoppar och den tredje om traineeprogram. Vad gäller karriärutveckling har arbetet fokuserat på det tekniska området. Modellerna bidrar till att ge chefer ett bättre stöd för att kunna kompetensutveckla.

FMV:s utbildningsutbud fokuserar på kärnkompetensområdena projektledning, system- och kravarbete, teknisk kompetens och kommersiellt kunnande. Utbudet har under året ytterligare fokuserats på utbildningar för att möta behoven av introduktion av nyanställda och utbildningar i samband med implementationen av FMV:s nya IT-stödsystem.

Ett utvecklat introduktionsmaterial har tagits fram för nyanställda i syfte att snabbare kunna bygga nätverk, komma in i arbetsuppgifter och få kunskap om myndigheten. Anpassning av introduktionen till digital form har resulterat i att nyanställda trots pågående pandemi har fått en adekvat introduktion. Myndighetens lärandeplattform har byggts ut med utbildningsplan för alla nyanställda med uppgifter för egenstudier, e-utbildningar att genomföra och digitala utbildningar att anmäla sig till. Detta har bidragit till att öka tydligheten i vad som förväntas av de nyanställda och har stöttat chefer och medarbetare i introduktionen av de nya kollegorna.

På grund av covid-19-pandemin har myndigheten varit tvungen att ställa in utbildningar vars pedagogik till stor del bygger på interaktion och övningar som kräver samspel. Detta har främst påverkat högre utbildningar inom systemkunnande, projektledning och förhandlingskunnande. Ett stort arbete har lagts ned tillsammans med interna lärare och externa leverantörer så att utbildningar som har gått att genomföra digitalt har kunnat genomföras i enlighet med lagd planering. Under 2020 har FMV genomfört 60 olika interna utbildningar för medarbetare och chefer. Majoriteten av utbildningarna har genomförts digitalt via myndighetens eller leverantörernas digitala plattformar.

14.3.1 Chefsutveckling

Under året har ett flertal kompetenshöjande aktiviteter för chefer genomförts i syfte att stärka och utveckla ledarskapet i organisationen och skapa en medvetenhet hos cheferna kring ledarskap, inte minst i tider av pandemi med ökad grad av distansarbete.

Introduktionen av chefer har utvecklats där obligatoriska kurser numera ingår under det första chefsåret och med möjlighet att komplettera med ytterligare kurser vid behov.

I samarbete med Forsvarshögskolan har kursen Indirekt ledarskap (IL) genomförts för FMV:s ledningsgrupp samt kursen Utvecklande ledarskap (UL) för chefer. I den sistnämnda kursen har 100 chefer (64 procent av FMV:s chefer) nu genomfört kursen. Syftet med kurserna har varit att utveckla chefs- och ledarskapet vid FMV för att skapa tillit och engagemang hos medarbetarna vilket gynnar verksamhetens effektivitet och utveckling samt medarbetarens motivation och långsiktiga utveckling inom myndigheten. Cheferna har även haft möjlighet att genomföra utbildning i MI¹⁹ – motiverande samtal, ett samtalsverktyg samt programmet Hållbart Ledarskap med individuellt chefsstöd som har skapat bättre förutsättningar att agera hållbart och med mer energi i sitt ledarskap.

Med ökat hemarbete togs utbildningen ”Leda utvecklande på distans” med tillhörande APT-material fram för att stötta cheferna i en ny verklighet samt med syfte att skapa dialog i arbetsgrupper om arbetsmiljön. Årets ”Chefsdag” genomfördes digitalt och fokuserade på FMV:s nya målbild. Under denna dag förankrades målbilden och digitala grupparbeten genomfördes med temat ”FMV är en attraktiv arbetsplats”. Resultatet av dagen har bidragit till att chefer getts en bättre förståelse för FMV:s målbild och

¹⁹ Motivational Interviewing

hur verksamheten gemensamt ska bidra till målbilden men också ett verktyg för att arbeta vidare med sina medarbetare kring målbilden.

14.4 Mångfald och jämställdhet

FMV strävar efter att vara en jämställd arbetsplats. Mångfald, jämställdhet och integration ska prägla FMV:s verksamhet där FMV strävar efter att chefer och medarbetare ska ha en blandning av bakgrund och kompetens som har betydelse för arbete, kvalitet och kundorientering. Alla medarbetare ska ha lika möjligheter till en karriär på FMV och det ska vara möjligt att kombinera arbete, privatliv och föräldraskap.

I syfte att lyfta betydelsen av mångfald och en inkluderande arbetsplats, har FMV årligen deltagit i paraden vid Stockholm Pride under egen banderoll. Det är ett sätt att vara tydlig med att FMV står upp för allas lika värde, att visa att FMV är en öppen och accepterande arbetsplats för alla som jobbar här och för alla som vill söka sig hit. I år blev Pride ett digitalt firande där det uppmärksammades via intranät och i sociala medier.

FMV använder sig av kompetensbaserad rekrytering som urvalsmetod för att minska snedvridna urval. Med den tillväxt som nu sker i en större och snabbare skala än tidigare har det varit viktigt för myndigheten att i urvalsarbetet särskilt beakta kandidater som bidrar till ökad jämställdhet och mångfald. Årets tillväxt har också bidragit till en ökande andel kvinnliga medarbetare som resulterat i att könsfördelningen inom FMV har förbättrats. Andelen kvinnor som har anställts under 2020 uppgår till 38 procent jämfört med 36 procent 2019, vilket har bidragit till att andelen kvinnor har ökat från 29 procent 2019 till 31 procent 2020. Även bland cheferna har andelen kvinnor ökat, från 28 procent till 31 procent. Totalt sett har FMV de senaste åren succesivt ökat andelen kvinnor till 31 procent i jämförelse med 29 procent 2019 och 26 procent 2018.

FMV har under året deltagit i Samverkansrådet för jämställdhet och jämlikhet, ett rådgivande organ bestående av myndigheter inom försvarsektorn. Samverkansrådet syftar till att skapa möjlighet att samarbeta med andra myndigheter i frågor som rör jämställdhet och mångfald. FMV tog över ordförandeskapet i Samverkansrådet 2020 och jämställdhet och jämlikhetsfrågor kommer att få mer fokus på myndigheten. FMV har, i egenskap av ordförande, för avsikt att ge förslag på former för hur det gemensamma arbetet med övriga myndigheter kan genomföras i syfte att gynna långsiktighet och kvalitet avseende jämställdhetsområdet.

14.5 Arbetsmiljö och hälsa

Covid-19-pandemin har i hög grad påverkat arbetsmiljöarbetet under 2020. Främst har fokus riktats mot frågor såsom fysisk och psykosocial arbetsmiljö i hemmet, utlandsresor, möjligheten att genomföra utbildningar, möten med mera. Via företagshälsovården har FMV öppnat möjligheten att genomföra besök digitalt för att undvika fysiska möten och därmed minska risk för smittspridning.

På grund av pandemin fick FMV förändra genomförandet av den planerade Hälsodagen. En digital Hälsovecka genomfördes under hösten där medarbetarna kunde inspireras genom föreläsningar, rörelse och träning och dagens utmaning. Enkät svar efter genomförd Hälsovecka visar på att medarbetarna överlag var nöjda och positiva till att Hälsoveckan kunde genomföras trots pågående pandemi.

Friskvårdsbidraget som varje medarbetare har tillgång till har i år nyttjats av 60,1 procent medarbetare i jämförelse med 2019 då det var 62,9 procent.

Den ortsutredningen som genomförts under året har inneburit en del arbetsmiljörelaterade frågor, av främst förändrings- och omställningskaraktär. Ortsutredningen resulterade i tillsättande av lokala chefer

vilket skapar förutsättningar för ett närvarande ledarskap som i sin tur är en viktig faktor för en god arbetsmiljö.

Ett digitalt arbetsskadesystem har tagits fram och implementerats. Syftet med arbetsskadesystemet är dels regeluppfyllnad utifrån föreskrifterna om Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) samt att på ett lättillgängligt sätt kunna hantera arbetsskador och tillbud som uppstår i verksamheten. Målet är att kunna följa upp och förbättra arbetsmiljön i dessa avseenden.

14.6 Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har minskat från 2,6 procent 2019 till 2,4 procent 2020 vilket är den lägsta siffran sedan 2013. Covid-19-pandemin har således inte påverkat sjukfrånvarostatistiken i negativ riktning. Anledning till lägre sjukfrånvaro är troligen att många medarbetare har arbetat hemifrån vilket minskar smittorisken men även att personer som har varit lindrigt sjuka har kunnat arbeta.

Kvinnornas sjukfrånvaro har minskat med 1 procent i jämförelse med 2019 och männens sjukfrånvaro ligger på samma nivå som tidigare. Personer i åldersgruppen 50 år och äldre står för den högsta sjukfrånvaron och ligger på samma nivå som 2019. Övriga åldersgrupper har minskat sin sjukfrånvaro 2020 i jämförelse med 2019.

Långtidssjukfrånvaron, 60 dagar eller längre, är något högre än föregående år men ligger fortsatt på en låg nivå.

Tabell 22. Sjukfrånvaro och Långtidssjukfrånvaro (procent)

	2020		2019		2018	
	Sjukfrånvaro	Långtids-sjukfrånvaro	Sjukfrånvaro	Långtids-sjukfrånvaro	Sjukfrånvaro	Långtids-sjukfrånvaro
Kvinnor	3,5	2,0	4,5	2,3	4,6	2,1
Män	1,9	0,8	1,9	0,7	2,4	0,8
Totalt	2,4	1,2	2,6	1,1	2,9	1,2²⁰

Tabell 23. Sjukfrånvaro åldersgrupper (procent)

Kategorier	2020	2019	2018
Anställda yngre än 30 år	0,6	1,6	2,7
Anställda mellan 30-49 år	1,7	2,3	2,4
Anställda 50 år eller äldre	2,9	2,9	3,4

²⁰ Långtidssjukfrånvaron för 2018 är reviderad gentemot siffrorna i årsredovisningen för 2018.

15. Avgiftsbelagd verksamhet

Myndigheten ska enligt Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt Ekonomistyrningsverkets tillhörande föreskrifter särredovisa uppdragsverksamheten enligt den indelning och struktur som regeringen beslutat om i avgiftsbudgeten i myndighetens regleringsbrev.

Tabell 24. Avgiftstabell (tkr)

Utfall	+/- t.o.m. 2018	+/- 2019	Int. 2020	Kost. 2020	+/- 2020	Ack. +/- utgå. 2020
Vidmakthållandetjänster mm	245 128	-22 983	5 618 181	5 626 534	-8 353	213 792
Tjänsteexport	-2 945	50 843	55 225	25 343	29 882	77 780
Summa	242 183	27 860	5 673 406	5 651 877	21 529	291 572
Budget	+/- 2018	+/- 2019	Int. 2020	Kost. 2020	+/- 2020	Ack. +/- utgå. 2020
Vidmakthållandetjänster mm	242 183	0	4 980 000	4 980 000	0	0
Tjänsteexport	0	0	200 000	200 000	0	0
Summa	242 183	0	5 180 000	5 180 000	0	0
Differens Utfall - Budget			Int. 2020	Kost. 2020	+/- 2020	
Vidmakthållandetjänster mm			638 181	646 534	-8 353	
Tjänsteexport			-144 775	-174 657	29 882	
Summa			493 406	471 877	21 529	

Anledningen till avvikelserna mellan budget och utfall för Vidmakthållandetjänster med mera beror på att budget för 2020 beräknades utifrån antagandet att intäkter och kostnader i än högre grad skulle följa den nya ansvarsfördelningen mellan FMV och Försvarmakten och därmed medföra en lägre omslutning för FMV. Anledningen till avvikelserna mellan budget och utfall för Tjänsteexport beror dels på att denna verksamhet budgeteras utifrån erfarenhetsvärden eftersom kundbeläggning inte är känd fullt ut vid utarbetande av budget. För 2020 har covid-19-pandemin inneburit att denna verksamhet har minskat.

16. Ekonomisk redovisning

16.1 Sammanställning av väsentliga uppgifter

Belopp i mnkr, löpande priser	2020	2019	2018	2017	2016
Låneram i RGK för investeringar:					
- beviljad	835	685	685	690	690
- utnyttjad vid årets slut	604	471	525	489	463
Räntekontokredit					
- beviljad	418	172	-	-	-
- maximalt utnyttjad under året	-	-	-	-	-
Övriga kreditramar i RGK:					
- beviljad	46 500	25 500	18 500	19 000	19 000
- maximalt utnyttjad under året	9 478	12 632	13 438	10 993	10 654
Räntekostnader avseende RGK,					
- lån till anläggningstillgångar	0	-2	-3	-2	-2
- övriga krediter	0	-15	-41	-39	-38
- räntekonto	0	0	0	0	0
Ränteintäkter avseende					
- räntekonto	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter - budget	5 180	3 933	19 800	17 637	18 156
Avgiftsintäkter – utfall	5 673	2 197	22 186	20 258	21 113
Anslagskredit – beviljad	1 118	674	3	2	3
Anslagskredit – utnyttjad	-	199	-	-	-
Anslagssparande, utfall	166	199	12	10	5
Intecknade framtida åtaganden ²⁾	57 047	63 557	72 944	69 382	68 582
Summa tilldelade bemyndiganden	69 000	65 000	-	-	-
Medeltal anställda	1 802	1 658	3 596	3 500	3 386
Genomsnittligt antal årsarbetskrafter	1 744	1 591	3 462	3 372	3 288
Driftkostnader per årsarbetskraft, tkr ³⁾	11 295	12 641	6 437	6 015	6 353
Myndighetskostnad ⁴⁾ per					
- årsarbetskraft, tkr	1 292	1 286	962	919	913
- dito prisläge 2020, tkr ⁵⁾	1 292	1 309	1 005	984	1 002
Balanserad kapitalförändring	270	242	233	213	-63
Årets kapitalförändring	22	28	9	20	276

1. Enligt FMV:s regleringsbrev för budgetåret 2020.

2. För 2019 och 2020 har FMV fått bemyndigande för Anslag 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar ap.1 Leverantörsutgifter för leveranser. Värdet motsvarar ännu inte anslagsavräknade milstolpar enligt FMV:s gamla finansiella styrmodell samt utestående leverantörsbeställningar avseende varor och tjänster enligt ny finansiell styrmodell. För 2016-2018 motsvarar värdena de belopp av FMV:s samtliga leverantörsbeställningar, som avser varor och tjänster som ännu inte har levererats till myndigheten. Definitionen avviker därför från den som finns given i ESV:s allmänna råd till 2 kap 4 § Förordningen om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag (FÅB).

3. Enligt definition i ESV:s föreskrifter till 2 kap 4 § FÅB. I driftkostnaden ingår kostnader för personal, lokaler, varor, materiel, tjänster och övrigt med beloppen i miljoner kronor: 2020 =19 699 2019=20 111, 2018=22 284, 2017=20 281, 2016= 20 889.

4. FMV:s myndighetskostnad består främst av kostnader för personal, lokaler, utrustning och IT. Myndighetskostnaden är rensad från poster som avsättningar för pensioner m.m.

5. Sammansatt index (timpris, KPI och TPI).

16.2 Resultaträkning

Belopp i tkr		2020-01-01 2020-12-31	2019-01-01 2019-12-31
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	Not 1	14 097 365	17 901 423
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 2	5 673 406	2 197 380
Intäkter av bidrag		2 842	408
Finansiella intäkter	Not 3	18 945	101 283
Summa verksamhetens intäkter		19 792 558	20 200 493
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	Not 4	-1 662 659	-1 529 438
Kostnader för lokaler		-225 677	-389 419
Övriga driftkostnader	Not 5	-17 810 827	-18 192 270
Finansiella kostnader	Not 6	-9 301	-12 445
Avskrivningar och nedskrivningar		-62 564	-49 060
Summa verksamhetens kostnader		-19 771 029	-20 172 633
Verksamhetsutfall		21 529	27 860
Uppbördsverksamhet	Not 7		
Intäkter av avgifter mm som inte disponeras		23 300	23 300
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-23 300	-23 300
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	Not 8	21 529	27 860

16.3 Balansräkning

Belopp i tkr		2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	Not 9		
Balanserade utgifter för utveckling		190 379	106 372
		190 379	106 372
Materiella anläggningstillgångar	Not 10		
Förbättringsutgifter på annans fastighet		238 861	232 349
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		181 596	146 000
Pågående nyanläggningar		41 681	26 860
		462 139	405 208
Varulager m.m.			
Varulager och förråd		121 167	71 940
Pågående arbeten	Not 11	43 297 944	35 823 151
Förskott till leverantörer	Not 12	2 311 226	1 516 591
		45 730 336	37 411 682
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	Not 13	41 242	932 339
Fordringar hos andra myndigheter	Not 14	2 280 421	3 108 064
Övriga fordringar		82	1 576
		2 321 746	4 041 979
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	Not 15	335 380	602 727
Övriga upplupna intäkter		40 957	41 638
		376 337	644 365
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	Not 16	-36 287 877	-29 053 030
		-36 287 877	-29 053 030
Kassa och bank	Not 17		
Behållning på räntekonto i Riksgäldskontoret		214 023	258 575
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret		3 136 885	2 440 678
Kassa och bank		96 311	193 534
		3 447 219	2 892 787
SUMMA TILLGÅNGAR		16 240 279	16 449 363

Belopp i tkr		2020-12-31	2019-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital	Not 18		
Balanserad kapitalförändring		270 043	242 183
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		21 529	27 860
		291 572	270 043
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	Not 19	312	1 872
Övriga avsättningar	Not 20	31 639	29 633
		31 951	31 506
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	Not 21	604 497	471 146
Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Not 22	8 287 965	8 730 543
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	Not 23	428 999	412 400
Leverantörsskulder	Not 24	2 008 240	2 312 914
Övriga kortfristiga skulder	Not 25	35 140	29 142
		11 364 841	11 956 147
Periodavgränsningsposter	Not 26		
Upplupna kostnader		1 216 870	1 172 096
Förutbetalda intäkter		3 335 044	3 019 572
		4 551 914	4 191 667
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		16 240 279	16 449 363

ANSVARSFÖRBINDELSER

Övriga ansvarsförbindelser

FMV är svarande part i ett tvistemål i allmän domstol där myndigheten representerar staten. Talan uppgår till 3 miljarder kronor samt rättegångskostnader om ca 6 miljoner kronor. Utsikterna att nå framgång i målet för FMV:s del bedöms dock som goda och den ekonomiska risken bedöms sammantagen som låg.

16.4 Anslagsredovisning

Anslag (ramanslag) i tkr	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Om-disponerat	In-dragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
<i>Utgiftsområde 6</i>								
<i>Försvar och samhällets krisberedskap</i>								
Anslag 1:3								
Anskaffning av materiel och anläggningar (Ramanslag)		-198 931	12 289 951	0		12 091 020	-12 048 253	42 767
ap.1								
Leverantörsutgifter för leveranser (ram)	27	-198 931	12 289 951	0		12 091 020	-12 048 253	42 767
Anslag 1:11								
Försvarets materielverk (Ramanslag)		193 448	1 770 787	5 809	-145 891	1 824 153	-1 701 294	122 859
ap.2								
Evaluering och certifiering av IT-säkerhetsprodukter (ram)	28	1 889	15 042	-612	-1 463	14 856	-14 796	60
ap.4								
Direkta utgifter i materielanskaffningen (ram)	29	102 356	626 777	-60 000	-85 106	584 027	-534 605	49 422
ap.5								
Myndighetsförvaltning (ram)	30	89 203	1 045 755	70 000	-55 869	1 149 089	-1 088 553	60 536
ap.6								
Internationellt materielsamarbete och export	31	-	83 213	-3 579	-3 453	76 181	-63 340	12 841
Summa anslag		-5 483	14 060 738	5 809	-145 891	13 915 174	-13 749 547	165 627
Avslutade anslag								
Anslag 1:11								
Försvarets materielverk								
ap.1								
Internationella materielsamarbeten, industrifrågor m.m. (ram)	32	2 338		-2 338				
ap.3								
Exportrelaterad verksamhet (ram)	33	3 471		-3 471				
Summa avslutade anslag		5 809		-5 809				
Summa totalt		326	14 060 738	0	-145 891	13 915 174	-13 749 547	165 627

Samtliga anslag är räntebärande.

Redovisning mot inkomsttitel (tkr)

Inkomsttitel	Beräknat belopp	Inkomster
3312017, Övriga inkomster av försåld egendom	-	23 300

Redovisning mot beställningsbemyndigande (mnkr)

Anslag 1:3.1	Tilldelad bemyndigande ram	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandens fördelning per år				
	2020	2020	2020	2021	2022	2023	2024	Efter 2024
Anskaffning av materiel och anläggningar	69 000	63 557	57 047	10 760	13 035	9 072	8 406	15 775

För materielobjekt där staten ingått avtal med utomstatliga leverantörer före den 1 januari 2019, enligt vad som framgår av myndighetens kompletterande budgetunderlag för 2019, ska FMV redovisa aggregerat utfall fördelat på:

- ej beställd del av åtagandet mot anslag,
- utestående statliga åtaganden, och
- infriade statliga åtaganden som inte redovisats mot anslag.

Nedan redovisas aggregerat utfall för materielobjekt där staten ingått avtal med utomstatliga leverantörer före den 1 januari 2019.

tkr	Utfall
Ej beställd del av åtagandet mot anslag	-1 424 924
Utestående statliga åtaganden	11 287 112
Infriade statliga åtaganden som inte redovisats mot anslag	339 066

16.5 Finansieringsanalys

Belopp i tkr		2020-01-01 2020-12-31	2019-01-01 2019-12-31
DRIFT			
Kostnader	Not 34	-19 702 667	-20 139 322
Finansiering av drift			
Intäkter av anslag		14 097 365	17 901 423
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 35	5 673 249	2 197 380
Intäkter av bidrag		2 842	408
Övriga intäkter		18 945	101 283
Summa medel som tillförts för finansiering av drift		19 792 401	20 200 493
Ökning (-) av lager	Not 36	-843 861	2 107 795
Ökning (-) av kortfristiga fordringar	Not 37	-5 653 888	-23 822 907
Ökning (+) av kortfristiga skulder	Not 38	6 763 066	-6 996 587
Kassaflöde från drift		355 051	-28 650 528
INVESTERINGAR			
Investeringar i materiella tillgångar		-81 899	-74 498
Investeringar i immateriella tillgångar		-127 591	-70 626
Summa investeringsutgifter		-209 491	-145 124
Finansiering av investeringar			
Lån från Riksgäldskontoret		217 830	195 694
- amorteringar		-84 479	-249 772
Försäljning av anläggningstillgångar		794	193 688
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar		134 145	139 609
Kassaflöde till investeringar		-75 346	-5 515
UPPBÖRDSVERKSAMHET			
Intäkter av avgifter mm som inte disponeras		23 300	23 300
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-23 300	-23 300
Kassaflöde uppbördsverksamhet		0	0
Förändring av likvida medel		279 705	-28 656 043
Specifikation av förändring av likvida medel			
Likvida medel vid årets början		-33 287 719	-4 631 676
Minskning (-) av kassa och bank		-97 223	138 244
Ökning (+) av tillgodohavande hos RGK		7 779 131	246 794
Minskning (-) av avräkning med statsverket		-7 402 202	-29 041 081
Summa förändring av likvida medel		279 705	-28 656 043
Likvida medel vid årets slut		-33 008 013	-33 287 719

16.6 Redovisningsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Tillgångar som utgör försvarets ägande vid industrin (FÄVI) redovisas inte som anläggningstillgångar i verksamheten utan ingår i värdet för pågående arbete för respektive materielprojekt. Ett arbete har inletts för att tillsammans med ESV utreda hur FÄVI ska hanteras i redovisningen.

Belopp anges i tusental kronor (tkr) om inte annat anges särskilt. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

Redovisning av intäkter och kostnader

Avgifternas storlek bestäms av FMV, dock inte i de fall som avses i 15 § avgiftsförordningen (1992:191). Inkomsterna disponeras av FMV.

FMV disponerar, efter närmare inriktning från Försvarmakten, även inkomster i form av viten, skadestånd och räntor hänförliga till kommersiella avtal samt inkomster till följd av överenskommelser med industrin i samband med utveckling och anskaffning av materiel (s.k. royalties) om högst 20 000 tkr för ett enskilt kontrakt mellan FMV och industrin som berättigar till royalty. Inkomster av det senare slaget som överstiger 20 000 tkr ska anmälas till regeringen. Regeringen fattar därefter beslut om hur dessa inkomster ska disponeras. Eventuella framtida intäkter av royalty beaktas inte i redovisningen, då dessa inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Vidare disponeras inkomster till följd av skadestånd med anledning av brott samt inkomster i form av rättegångskostnader från annan part. Inkomster som överstiger 20 000 tkr ska anmälas till regeringen, som därefter fattar beslut om hur dessa inkomster ska disponeras.

Periodiseringsposter

FMV periodiserar leverantörsfakturer över 100 tkr som ankommer efter brytdagen, 5 januari, likaså periodiseras material och tjänster, levererat under 2020, där fakturan ej erhållits, på värden som huvudsakligen överstiger 200 tkr.

Redovisning av tillgångar och skulder

Tillgångar värderas enligt försiktighetsprincipen till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde. Fordringar värderas efter individuell bedömning till det belopp som beräknas inflyta. Skulder värderas till sitt verkliga värde.

Anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar

Utgifter för utveckling som är av väsentligt värde för myndighetens verksamhet under kommande år aktiveras som immateriell anläggningstillgång. Tillgångar överstigande 1 000 tkr aktiveras.

Materiella anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med en beräknad ekonomisk livslängd på tre år eller längre och med ett anskaffningsvärde om minst 20 tkr redovisas som anläggningstillgångar. För förbättringsutgifter på annans fastighet är beloppsgränsen 1 000 tkr.

Avskrivningar

Avskrivningar görs enligt plan baserat på tillgångarnas anskaffningsvärden och beräknade ekonomiska livslängd enligt följande:

Immateriella tillgångar	5 år
Materiella tillgångar:	
- Förbättringsutgifter på annans fastighet	5-25 år
- Maskiner och tekniska anläggningar	10 år
- Datorer	3-5 år
- Övrigt	5-10 år

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet är kopplad till hyrestidens längd, dock minst fem år.

Finansiering av anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar finansieras med avistalån i Riksgäldskontoret (RGK) med rörlig ränta.

Övriga tillgångar och skulder

Kundfordringar

En individuell bedömning görs av kundfordringarna, varvid kända och befarade förluster beaktats. Nedskrivningar görs där så anses nödvändigt.

Tillgångar och skulder i utländsk valuta

Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta, såväl lång- som kortfristiga, redovisas i bokslutet i rapportvalutan omräknade till balansdagens kurs enligt Riksbankens crosskurser. Valutakursdifferenser redovisas som finansiella intäkter respektive kostnader under den rubrik där differensen uppkommit. Icke-monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta värderas enligt anskaffningsvärdemetoden och redovisas i bokslutet i rapportvalutan omräknade till valutakursen vid anskaffningstidpunkten. Som icke-monetära tillgångar klassas framförallt förskott till leverantör, då detta förskott kan anses som varulager.

Valutariskhantering

FMV kan för sin valutariskhantering använda sig av terminssäkring i RGK. Terminssäkring får användas för både ingående och utgående flöden. Valutakonton får användas som ett komplement i valutariskhanteringen. FMV ska för redovisningen av valutariskhanteringen samråda med Ekonomistyrningsverket (ESV).

Förskott till leverantörer i utländsk valuta som terminssäkrats hos RGK, värderas i bokslutet till terminkurs.

FMS account

Inköp från USA enligt Foreign Military Sales (FMS) avser inköp av försvarsmateriel från försvarsmyndigheter i USA. Varje beställning hanteras som ett så kallat "case" och betraktas som ett förskott med en betalningsplan. Förskotten består av en bunden och en fri del som betecknas som FMS account. Eventuella överskott vid avslut av ett FMS-case överförs till ett valutakonto.

Varulager

Varulagret värderas enligt lägsta värdets princip, dvs. till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde på balansdagen. Vid värderingen görs en individuell inkuransbedömning av varorna och värdering sker enligt först-in-först-ut-principen. Förskott till leverantörer värderas till anskaffningsvärde vid utbetalningstillfället.

Pågående arbeten

Pågående arbeten (PGA), i den avgiftsfinansierade verksamheten, värderas i enlighet med 5 kap. 9 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag och avräknas löpande mot intäkter i de fall uppdragets slutliga resultat kan förutsägas med rimlig säkerhet.

PGA värderas för både anskaffningsuppdrag och tjänsteuppdrag i den avgiftsbelagda verksamheten löpande. Till grund för värderingen av PGA används beställningarnas avtalade prismodell vilket är någon av de tre som FMV hanterar: löpande räkning, löpande räkning med tak och fast pris.

Värdet på PGA beräknas utifrån hur stor del av de upparbetade kostnaderna som bedöms utgöra underlag för framtida intäkter. Beräkningen utgår ifrån parametrarna prognos intäkter och prognos kostnader ställt i relation till bokförda intäkter och bokförda kostnader. I de fall bokförda kostnader överstiger bokförda intäkter sker en periodisering av intäkter (ökning av intäkterna) och en tillgång under balansposten Pågående arbeten redovisas. I de fall bokförda intäkter överstiger kostnaderna redovisas en skuld (minskning av intäkterna) under posten Förutbetalda intäkter avseende pågående arbeten.

För beställningar från Försvarsmakten finns en samordningsöverenskommelse som reglerar omförhandlingar både avseende löpande avvikelser och vid slutleverans och i vilka fall FMV ska omhänderta den ekonomiska risken. Regleringen i samordningsöverenskommelsen begränsar befarade förluster till 10 procent av beställt belopp och maximalt 5 miljoner kronor, likaså gäller för ekonomiska överskott.

PGA bokförs även i den anslagsfinansierade verksamheten avseende kostnader för materiel som ännu inte levererats till Försvarsmakten, enligt särskilda anvisningar från Ekonomistyrningsverket

Undantag från EA-regler

Enligt regleringsbrevet för 2020 gäller följande undantag från det ekonomiadministrativa regelverket:

Med avsteg från 25 a § andra stycket avgiftsförordningen (1992:191) ska myndigheten lämna ett förslag till regeringen om hur hela överskottet ska disponeras om det ackumulerade överskottet samma år uppgår till mer än tre procent av omsättningen under räkenskapsåret.

För materielobjekt som igångsatts före 2019-01-01 ska redovisning mot anslag ske utifrån överenskomna milstolpar mellan FMV och Försvarsmakten.

16.7 Noter till resultaträkningen

Not 1 Intäkter av anslag

	2020	2019
Anslag 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar		
Ap.1 Leverantörsutgifter för leveranser	12 048 253	10 872 840
Anslag 1:11 Försvarets materielverk		
Ap.1 Internat. materielsamarbeten och industrifrågor m.m.	-	47 421
Ap.2 Evaluering och certifiering av IT-säkerhetsprodukter	14 796	12 731
Ap.3 Exportrelaterad verksamhet	-	27 635
Ap.4 Direkta utgifter i materielanskaffningen	534 605	472 644
Ap.5 Myndighetsförvaltning	1 088 553	1 021 931
Ap.6 Internationella materielsamarbeten och export	63 340	-
Förändring av anslagsintäkt som inte redovisats mot anslag	347 818	5 446 220
Summa intäkter av anslag	14 097 365	17 901 423

Posten *Förändring av anslagsintäkt som inte redovisats mot anslag* motsvarar den del av FMV:s kostnader för materielobjekten som ännu inte avräknats mot anslag. Se vidare anslagsredovisningen och noter till denna.

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	2020	2019
Intäkter varor och tjänster m.m.	5 673 406	2 197 380
<i>varav intäkter av tjänsteexport</i>	55 225	245 577
<i>varav förändring pågående arbeten</i>	-245 751	-4 763 583
<i>varav royalty</i>	9 118	48 412
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	5 673 406	2 197 380

Under intäkter av avgifter och andra ersättningar redovisas fakturering för levererade tjänster och produkter. Prissättning av dessa leveranser sker enligt modell i samordningsöverenskommelsen. Posten Intäkter varor och tjänster m.m. har ökat på grund av att posten föregående år påverkades av en stor förändring av posten pågående arbeten till följd av den nya finansiella styrmodellen. För 2020 har covid-19-pandemin inneburit att intäkter av tjänsteexport har minskat.

Not 3 Finansiella intäkter

	2020	2019
Ränteintäkter konton i Riksgäldskontoret	453	27 006
Dröjsmålsräntor	24	1
Ränteintäkter på FMS account	2 026	41 531
Övriga ränteintäkter	1 606	2 413
Kursdifferenser, intäkter	14 836	30 334
Summa finansiella intäkter	18 945	101 283

Minskningen av kursdifferenser bror på att beloppet för 2019 innehåller ett stort belopp som tidigare redovisats som förskott och vid återbetalning värderades till balansdagens kurs.

Not 4 Kostnader för personal

	2020	2019
Löner och andra ersättningar	1 043 248	959 771
varav ersättningar till uppdragstagare	204	169
Sociala avgifter inkl. pensioner	573 134	523 636
Övriga personalkostnader	46 277	46 031
Summa kostnader för personal	1 662 659	1 529 438

Arvoden till styrelsen redovisas i avsnitt 7.

Not 5 Övriga driftkostnader

	2020	2019
Varor/materiel	12 604 417	12 251 724
Tjänster:		
Konsulter:		
Inhyrd personal	136 045	150 084
Uppdragskonsulter	499 954	376 142
Summa konsulter	636 000	526 227
Tjänsteprodukter:		
Materieförsörjningstjänster	2 966 342	4 167 219
Resekostnader	32 364	80 449
Övriga köpta tjänster	1 420 056	1 074 030
Summa tjänsteprodukter	4 418 762	5 321 698
Summa tjänster	5 054 762	5 847 925
Övriga kostnader	151 649	92 622
Summa övriga driftkostnader	17 810 827	18 192 270

Förändringen av posten konsulter beror huvudsakligen på att FMV har anlitat konsulter för bland annat nytt datasystem för FMV. Posten Materieförsörjningstjänster har minskat betydligt eftersom Försvarmakten inom vidmakthållandeverksamheten numera beställer direkt från leverantör.

Not 6 Finansiella kostnader

	2020	2019
Räntekostnader Riksgäldskontoret:		
Övriga räntekostnader	131	10 186
Summa räntekostnader Riksgäldskontoret	131	10 186
Övriga finansiella kostnader:		
Övriga räntekostnader	37	31
Dröjsmålsräntor	88	362
Kursdifferenser, kostnad	9 045	1 867
Summa övriga finansiella kostnader	9 170	2 259
Summa finansiella kostnader	9 301	12 445

Not 7 Uppbördsverksamhet

Uppbördsverksamheten avser exportåtagandena.

Årsredovisning för 2020

Datum

2021-02-22

Dnr

20FMV5204-2:1

Sida

70 (91)

Not 8 Årets kapitalförändring

Årets överskott uppgår till 22 miljoner kronor vilket till allra största del utgörs av överskott i provverksamheten mot övrig kund.

16.8 Noter till balansräkningen

Not 9 Immateriella anläggningstillgångar

Balanserade utgifter för utveckling	2020	2019
Ingående balans anskaffningsvärde	167 340	96 714
Pågående nyutveckling, årets anskaffning	172 192	70 626
Årets överföring från pågående nyutveckling	-78 642	-
Utgående balans anskaffningsvärde	260 890	167 340
Ingående balans ack. avskrivningar	-60 968	-59 774
Årets avskrivningar	-9 543	-1 195
Utgående balans ack. avskrivningar	-70 511	-60 968
Bokfört värde	190 379	106 372

Posten avser anpassning och nyutveckling av datasystem för FMV:s verksamhet.

Not 10 Materiella anläggningstillgångar

Förbättringsutgifter på annans fastighet	2020	2019
Ingående balans anskaffningsvärde	429 115	411 512
Överfört till Försvarmakten	-	-14 903
Årets anskaffningar	27 509	33 136
Årets avyttringar	-7 799	-630
Utgående balans anskaffningsvärde	448 826	429 115
Ingående balans ack. avskrivningar	-196 764	-185 154
Överfört till Försvarmakten	-	7 345
Årets avyttring avskrivningar	6 916	289
Årets avskrivningar	-20 116	-19 244
Utgående balans ack. avskrivningar	-209 965	-196 764
Bokfört värde	238 861	232 349

Förbättringsutgifter i annans fastighet avser huvudsakligen utgifter för renovering på fastigheten Tre Vapen i Stockholm.

Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2020	2019
Ingående balans anskaffningsvärde	706 425	1 105 418
Överfört till Försvarmakten	-	-400 113
Årets anskaffningar	52 999	31 415
Överfört från pågående nyanläggningar	21 509	-
Årets avyttringar	-55 060	-30 295
Utgående balans anskaffningsvärde	725 874	706 425
Ingående balans ack. avskrivningar	-560 426	-774 213
Överfört till Försvarmakten	-	230 695
Årets avyttring avskrivningar	49 052	11 713
Årets avskrivningar	-32 905	-28 621
Utgående balans ack. avskrivningar	-544 279	-560 426
Bokfört värde	181 596	146 000

Maskiner, inventarier, installationer m.m. avser huvudsakligen investeringar i provsystem och andra investeringar avseende verksamheten T&E.

Pågående nyanläggningar	2020	2019
Ingående balans anskaffningsvärde	26 860	33 624
Överfört till Försvarmakten	-	-16 711
Årets anskaffningar	36 331	9 947
Årets överföringar	-21 509	-
Summa pågående nyanläggningar	41 681	26 860

Not 11 Pågående arbeten (PGA)

	2020	2019
Anslagsfinansierade PGA		
PGA beredskapstillgångar IB	34 498 925	-
Övertagna PGA från Försvarmakten	-	19 914 457
Avgiftsfinansierade PGA från 2018	-	4 872 300
Årets anskaffningar av beredskapstillgångar	12 822 555	11 854 632
Årets överföringar av beredskapstillgångar	-5 405 191	-2 142 464
Summa anslagsfinansierade PGA	41 916 289	34 498 925
Avgiftsfinansierade PGA		
Pågående arbeten, inomstatligt	1 197 032	1 110 738
Pågående arbeten, utomstatligt	184 623	213 488
Summa avgiftsfinansierad PGA	1 381 655	1 324 227
Summa pågående arbeten	43 297 944	35 823 151

Pågående arbeten har ökat i huvudsak på grund av större anskaffningar av beredskapstillgångar har gjorts än omfattningen av överförda beredskapstillgångar till Försvarmakten under året.

Not 12 Förskott till leverantörer

	2020	2019
Förskott till svenska leverantörer	537 128	775 387
Förskott till utländska leverantörer	1 774 098	741 205
<i>varav FMS account</i>	<i>1 625 980</i>	<i>591 694</i>
Summa förskott till leverantörer	2 311 226	1 516 591

Förändringarna avseende förskott till utländska leverantörer avser nästan helt FMS account, framförallt medelräckviddigt luftvärn och Helikopter 16.

Not 13 Kundfordringar

	2020	2019
Kundfordringar	41 502	940 699
Värdereglering kundfordringar	-260	-8 360
Summa kundfordringar	41 242	932 339

Minskningen av kundfordringar beror på att fakturering har skett tidigare jämfört med föregående år.

Not 14 Fordringar hos andra myndigheter

	2020	2019
Kundfordringar statliga myndigheter	1 446 843	2 423 629
Ingående mervärdesskatt	815 314	683 332
Övriga fordringar	18 265	1 104
Summa fordringar hos andra myndigheter	2 280 421	3 108 064

Minskningen av kundfordringar beror på att fakturering har skett tidigare jämfört med föregående år.

Not 15 Förutbetalda kostnader

	2020	2019
Förutbetalda hyror	29 547	30 369
Övriga förutbetalda kostnader	305 833	572 358
Summa förutbetalda kostnader	335 380	602 727

Minskning av övriga förutbetalda kostnader beror på att stora periodiseringar gjordes föregående år för Ubåt A26.

Not 16 Avräkning med statsverket

	2020	2019
Uppbörd		
Redovisat mot inkomsttitel (-)	-23 300	-23 300
Medel från räntekonto som tillförts inkomsttitel (+)	23 300	23 300
Summa fordringar/skulder avseende uppbörd	0	0
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-326	-11 949
Redovisat mot anslag (+)	13 749 546	12 455 202
Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-14 060 738	-12 452 782
Återbetalning av anslagsmedel (+)	145 891	9 202
Summa skulder i räntebärande flöde	-165 627	-326
Övriga fordringar och skulder		
Akkumulerad skuld för beredskapstillgångar som inte har överförts till Försvarsmakten (-)	-29 093 733	-17 771 992
Årets skuld för beredskapstillgångar som inte har överförts till Försvarsmakten (-)	-12 822 556	-16 726 932
Fordran för skillnad mellan milstolpe och nedlagda utgifter (+)	5 794 038	5 446 220
Övriga fordringar och skulder	-36 122 250	-29 052 704
Utgående balans	-36 287 877	-29 053 030

Posten Akkumulerad skuld för beredskapstillgångar som inte har överförts till Försvarsmakten består av saldot från föregående år samt saldot från föregående år på posten Årets skuld för beredskapstillgångar som inte har överförts till Försvarsmakten minskad med årets överföringar av beredskapstillgångar till Försvarsmakten, se not 11.

Not 17 Kassa och bank

	2020	2019
Räntekonto i RGK	214 023	258 575
Övriga tillgodohavanden i RGK	3 136 885	2 440 678
Valutakonton och konton för samarbetsavtal	42 177	41 340
Övriga valutakonton	48 584	70 807
FMS account fri del	5 550	81 388
Summa kassa och bank	3 447 219	2 892 787

Övriga tillgodohavanden i RGK avser konton för exportåtagandena. Valutakonton och konton för samarbetsavtal avser huvudsakligen FMV:s avtal med NSPA och speglar aktuellt engagemang med olika delar av NSPA organisation. Övriga valutakonton avser ett dollarkonto.

Enligt villkor i FMV:s regleringsbrev verkställs samtliga betalningar från konto knutet till den övriga krediten. Behållningen på räntekontot har månatligen korrigeras med anledning av detta, i enlighet med villkoret. Jämförelsetalen har justerats inbördes för konton i RGK.

Not 18 Myndighetskapital

Specifikation av myndighetskapitalet.	Bal. kap. Avgiftsfin. verks	Kapital-förändring enl. RR	Summa
Föregående års UB	242 183	27 860	270 043
A Ingående balans	242 183	27 860	270 043
Föregående års kapitalförändring	27 860	-27 860	0
Årets kapitalförändring	-	21 529	21 529
B Summa årets förändring	27 860	-6 331	21 529
C Utgående balans	270 043	21 529	291 572

Not 19 Avsättningar för pensioner

	2020	2019
Ingående avsättning	1 872	6 722
Överfört till Försvarsmakten	-	-619
Årets pensionskostnad	-175	-645
Årets pensionsutbetalningar	-1 385	-3 586
Utgående avsättning för pensioner	312	1 872
- varav särskild löneskatt	62	366

Posten består både av avsättning för förtida avgång med pensionsersättning och avsättning för beviljad delpension. Att pensionskostnaden är negativ både 2019 och 2020 beror på att tidigare avsättningar återförts.

Not 20 Övriga avsättningar

Kompetensavsättning	2020	2019
Ingående avsättning	13 575	28 997
Överfört till Försvarsmakten	-	-17 693
Årets avsättning	3 043	2 791
Årets kostnad	-1 037	-520
Utgående avsättning	15 581	13 575
Övriga avsättningar		
Ingående avsättning	16 058	30 459
Överfört till Försvarsmakten	-	-13 410
Årets avsättning	-	15 150
Årets kostnad	-	-16 141
Utgående avsättning	16 058	16 058
Summa övriga avsättningar	31 639	29 633

Posten består dels av avsättningar avseende medel för individuell kompetensutveckling, och dels av avsättningar för omstrukturering. Kostnader för omstrukturering förväntas falla ut under 2021. Jämförelsetalen har justerats inbördes.

Not 21 Lån i Riksgäldskontoret

Lån till anläggningstillgångar	2020	2019
Låneram	835 000	685 000
Utnyttjad låneram	604 497	471 146
Ingående skuld	471 146	525 225
Lån upptagna under året	217 830	195 694
Årets amorteringar	-84 479	-249 772
Summa lån till anläggningstillgångar	604 497	471 146

Förändringen av lån tagna under året beror på större investeringsvolym.

Not 22 Övriga krediter i Riksgäldskontoret

Övrig kredit (tkr)	2020	2019
Kreditram	46 500 000	25 500 000
<i>varav för behov av rörelsekapital högst</i>	<i>14 500 000</i>	<i>13 500 000</i>
<i>varav för förskott till leverantörer högst</i>	<i>5 000 000</i>	<i>5 000 000</i>
<i>varav för avtal inom försvarsexportområdet högst</i>	<i>7 000 000</i>	<i>7 000 000</i>
Utnyttjad kredit	8 287 965	8 730 543
<i>varav för behov av rörelsekapital</i>	<i>6 005 482</i>	<i>7 127 475</i>
<i>varav för förskott till leverantörer</i>	<i>2 282 483</i>	<i>1 603 068</i>
<i>varav för avtal inom försvarsexportområdet</i>	-	-
Maximalt utnyttjad	9 477 723	12 631 865
Maximalt utnyttjad datum	2020-01-14	2019-06-20

Not 23 Kortfristiga skulder till andra myndigheter

	2020	2019
Leverantörsskulder	278 962	195 875
Utgående mervärdesskatt	121 374	189 699
Sociala avgifter	28 663	26 826
Summa kortfristiga skulder till andra myndigheter	428 999	412 400

Not 24 Leverantörsskulder

	2020	2019
Leverantörsskulder, svenska leverantörer	1 762 737	1 874 971
Leverantörsskulder, utländska leverantörer	253 660	438 994
Omvärdering utländska leverantörsskulder	-8 157	-1 050
Summa leverantörsskulder	2 008 240	2 312 914

Not 25 Övriga kortfristiga skulder

	2020	2019
Personalen källskatt	27 551	27 180
Övrigt	7 589	1 962
Summa övriga kortfristiga skulder	35 140	29 142

Not 26 Periodavgränsningsposter

	2020	2019
Ej statlig motpart:		
Interimsskulder övriga leverantörer	1 083 979	1 043 585
Upplupna löner	4 821	-
Semesterlöneskulder	79 684	79 212
Summa upplupna kostnader, ej statlig motpart	1 168 484	1 122 797
Statlig motpart:		
Sociala avgifter på upplupna löner	2 356	-
Sociala avgifter semesterlöneskuld	43 815	42 983
Interimsskulder statliga leverantörer	2 215	6 315
Summa upplupna kostnader, statlig motpart	48 386	49 298
Summa upplupna kostnader	1 216 870	1 172 096
Förutbetalda intäkter avs. pågående arbeten, statlig motpart	439 648	598 090
Förutbetalda intäkter avs. pågående arbeten, ej statlig motpart	2 621 577	2 159 955
Övriga förutbetalda intäkter, statlig motpart	272 252	259 785
Övriga förutbetalda intäkter, ej statlig motpart	1 566	1 741
Summa övriga förutbetalda intäkter	3 335 044	3 019 572
Summa periodavgränsningsposter	4 551 914	4 191 667

Den del av pågående arbete som avser skulder till kunder återfinns här.

16.9 Noter till Anslagsredovisningen

Not 27 Anslag 1:3, anslagspost 1 Leveransutgifter för leveranser

För anslagsposten kan en anslagskredit på 1 064 497 tkr utnyttjas enligt regleringsbrevet.

Not 28 Anslag 1:11, anslagspost 2 Evaluering och certifiering av IT-säkerhetsprodukter

612 tkr har omdisponerats till anslagspost 6 enligt regeringsbeslut 2020-01-30, FÖ2020/00028/MFU. För anslagsposten kan en anslagskredit på 433 tkr utnyttjas enligt regleringsbrevet.

Not 29 Anslag 1:11, anslagspost 4 Direkta utgifter i materielanskaffningen

60 000 tkr har omdisponerats till anslagspost 5 enligt regeringsbeslut 2020-08-20, FÖ2020/00614/MFU. För anslagsposten kan en anslagskredit på 17 003 tkr utnyttjas enligt regleringsbrevet.

Not 30 Anslag 1:11, anslagspost 5 Myndighetsförvaltning

60 000 tkr har omdisponerats från anslagspost 4 och 10 000 tkr från anslagspost 6 enligt regeringsbeslut 2020-08-20, Fö2020/00614/MFU. För anslagsposten kan en anslagskredit på 33 472 tkr utnyttjas enligt regleringsbrevet.

Not 31 Anslag 1:11, anslagspost 6 Internationellt materielsamarbete och export

Anslagsposten utgör en sammanslagning av anslagsposterna 1 och 3 2019. 2 338 tkr har omdisponerats från anslagspost 1 och 3 471 tkr från anslagspost 3 enligt regleringsbrevet. 612 tkr har omdisponerats från anslagspost 2 enligt regeringsbeslut 2020-01-30, FÖ2020/00028/MFU. 10 000 tkr har omdisponerats till anslagspost 5 enligt regeringsbeslut 2020-08-20, Fö2020/00614/MFU. För anslagsposten kan en anslagskredit på 2 214 tkr utnyttjas enligt regleringsbrevet.

Posten har underutnyttjats på grund av den effekt som pandemin har haft på FMV:s stöd till regeringen inom materieförsörjning och exportrelaterad verksamhet. Pandemin har satt stora restriktioner på resandet och möjligheterna till fysiska möten.

Not 32 Anslag 1:11, anslagspost 1 Internationella materielsamarbeten, industrifrågor och exportstöd m.m.

Anslagsposten har upphört. Beloppet motsvarande det ingående överföringsbeloppet, 2 338 tkr, har i regleringsbrevet omdisponerats till anslagspost 6.

Not 33 Anslag 1:11, anslagspost 3 Exportrelaterad verksamhet

Anslagsposten har upphört. Belopp motsvarande det ingående överföringsbeloppet, 3 471 tkr har i regleringsbrevet omdisponerats till anslagspost 6.

16.10 Noter till Finansieringsanalysen

Not 34 Kostnader

	2020	2019
Kostnader enligt resultaträkning	-19 771 029	-20 172 633
Avskrivningar enligt resultaträkning	62 564	49 060
Realisationsförluster m.m.	5 352	18 923
Förändring avsatt till pensioner och övr. avsättningar	445	-34 672
Summa kostnader	-19 702 667	-20 139 322

Från kostnader enligt resultaträkningen dras avskrivningar och realisationsförluster m.m. samt omklassificeringar från pågående nyanläggningar till kostnader. Förändringar av posterna avsatt till pensioner och övriga avsättningar återförs också från kostnaderna för att erhålla de kostnader som är likviditetspåverkande.

Not 35 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	2020	2019
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt resultaträkning	5 673 406	2 197 380
Realisationsvinster	-157	-
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	5 673 249	2 197 380

Realisationsvinster tas bort ifrån intäkter enligt resultaträkningen.

Not 36 Ökning av lager

	2020	2019
Förändring av lager	-49 227	91 693
Förändring av förskott till leverantör	-794 634	2 114 879
Justering för lager överfört till Forsvarsmakten finansierat med statskapital	-	-98 777
Summa förändring av lager	-843 861	2 107 795

I förändring av lager ingår även förändring av förskott till leverantörer. Förändring av PGA redovisas i förändring av kortfristiga fordringar.

Not 37 Ökning av kortfristiga fordringar

	2020	2019
Förändring av kortfristiga fordringar	1 720 233	1 875 386
Förändring av periodavgränsningsposter	268 028	-210 366
Förändring av pågående arbeten	-7 642 149	-25 487 927
Summa förändring av kortfristiga fordringar	-5 653 888	-23 822 907

I förändring av kortfristiga fordringar ingår även förändring av periodavgränsningsposter och förändring av PGA.

Not 38 Ökning av kortfristiga skulder

	2020	2019
Förändring av skulder m.m.	-591 940	-2 230 637
Justering för övr. krediter i Riksgälden	7 127 476	-437 635
Justering för investeringslån	-133 351	54 078
Summa förändring skulder m.m.	6 402 185	-2 614 194
Förändring av periodavgränsningsposter	360 881	-4 382 394
Summa förändring av kortfristiga skulder	6 763 066	-6 996 587

I skulder m.m. ingår investeringslån och creditsaldo på räntekonto som redovisas på annat ställe i finansieringsanalysen. Förutom förändring av skulder redovisas här även förändring av periodavgränsningsposter.

17. Styrelsen

Ledande befattningshavare

Namn	Bruttolön 2020 (kr)	Månadslön 2020 (kr)	Förmåner 2020 (kr)
Göran Mårtensson , generaldirektör för FMV	1 689 672	137 000	40 868 (resa bostad-arbete, bilförmån, kostförmån)
Eva Hagwall , överdirektör (tillträdde 1 oktober 2020)	288 000	96 000	
Dan Ohlsson , ställföreträdande generaldirektör för FMV (t.o.m 30 september 2020)	1 046 609	101 800	2 834 (bilförmån, kostförmån)

Styrelsemedlemmar

Namn	Övriga styrelseuppdrag 2020	Arvode ²¹ (kr)
Yvonne Gustafsson , ordförande	Ordförande Sida Ledamot Sjöfartsverket Ledamot Kommittén för Sveriges deltagande i världsutställningen i Dubai	77 000
Susanne Ås Sivborg , vice ordförande	Ledamot SIQ Ledamot Högskolan Väst	50 000
Britt Bohlin (tillträdde 1 juni 2020)		0
Staffan Bengtsson (tillträdde 1 juni 2020)	Ordförande Jordbruksverket Ordförande Nämnden för statligt tandvårdsstöd Ordförande Nämnden för läkemedelsförmåner Ledamot Transportstyrelsen	0
Michael Claesson (tillträdde 1 oktober 2020)	Ledamot Folke Bernadotteakademien	0
Anna Nilsson-Ehle	Ordförande Vinnova Ordförande Lindholmen Science Park Ordförande SIQ Ledamot Svensk Bilprovning AB Ledamot DIGGs rådgivande organ Ledamot Högskolan i Borås	38 500
Jan Zetterdahl (tillträdde 1 juni 2020)		0
Jan Thörnqvist (lämnade styrelsen 30 juni 2020)	Ledamot i Försvarsmaktsledningen	38 500
Göran Mårtensson Generaldirektör för FMV		Inget arvode

²¹ Avser utbetalda arvoden till och med juni 2020. Ingen utbetalning av arvoden har skett andra halvåret 2020.

18. Intern styrning och kontroll

FMV:s verksamhet omfattas av förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll. Den interna styrningen och kontrollen är den process som syftar till att myndigheten med rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål och uppfyller kraven i myndighetsförordningen (2007:515). Processen ska förebygga att verksamheten utsätts för korruption, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter. Processen för intern styrning och kontroll finns beskriven i FMV:s verksamhetsledningssystem och omfattar olika aktiviteter som myndigheten genomför för att planera, genomföra, följa upp och förbättra verksamheten och utgör därmed en integrerad del i hur myndighetsledningen styr verksamheten. Processen för intern styrning och kontroll inom FMV består av följande komponenter:

- Intern miljö
- Riskhantering
- Åtgärder och kontroller
- Information och kommunikation
- Uppföljning och utvärdering

I samband med fastställandet av årsredovisningen svarar styrelsen för att uttala sig om FMV:s interna styrning och kontroll är betryggande.

Intern miljö

FMV:s verksamhetsledningssystem ska för FMV:s medarbetare bidra till och på ett lättillgängligt sätt säkerställa en effektiv intern styrning och kontroll. Verksamhetsledningssystemet omfattar styrning och stöd genom myndighetens mål, inriktningar i särskilda frågor, policyer, föreskrifter, processer samt ansvar och uppgifter. Den delen som avser intern miljö i verksamhetsledningssystemet innefattar myndighetens värdegrund, förvaltnings- och ledningskultur, strategier för kompetensförsörjning, vägledningar samt arbetssätt för att ständigt utveckla verksamheten, ledarskapet och medarbetarskapet.

I verksamhetsplanen, som beslutas av styrelsen, återfinns den långsiktiga inriktningen, målen, och nyckeltalen för verksamheten. Med verksamhetsplan som underlag beslutar generaldirektören sedan om sin operativa styrning av verksamheten. Styrningen innehåller mål, aktiviteter, produktionsplan och budget. Respektive verksamhetsområde och central stab preciserar sedan, med utgångspunkt i GD:s inriktning, sin verksamhet och budget i egna verksamhetsplaner.

Riskhantering

Riskhanteringsarbetet på FMV utgår från COSO ERM (the Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, Enterprise Risk Management), ett ramverk för kontroll och styrning där riskhanteringen syftar till att minimera risker men också till att tillvarata möjligheter på bästa sätt. Riskhanteringen är integrerad i FMV:s löpande verksamhetsstyrning och ansvar är fördelat genom FMV:s arbetsordning. Målsättningen är att med ett enhetligt synsätt förbättra kontrollen över riskexponeringen, öka riskmedvetenheten, förbättra operativt beslutsfattande och ge stöd för strategiska beslut. Detta sammantaget ökar möjligheten att nå fastställda mål.

Generaldirektörens styrningar under året har omfattat att minska tiden mellan identifierad risk och beslut om åtgärd, sträva efter samordnade riskreducerande åtgärder, öka det strategiska perspektivet samt att ha beredskap för ökad periodicitet avseende redovisning av riskstatus kopplat till pågående pandemi.

Inom ramen för verksamhetsplaneringen genomförs regelmässigt nya riskanalyser inom FMV. Riskutvecklingen och genomförandet av beslutade riskåtgärder bevakas löpande och uppföljning sker vid ordinarie verksamhetsuppföljningar.

Åtgärder och kontroller

FMV genomför regelbundet kontroller för att följa upp verksamheten mot verksamhetsplanen och efterlevnaden av beslutade arbets sätt. Vissa kontroller är inbyggda i kontrollmiljön genom IT-baserade stödsystem, medan andra är av ansvars karaktär, till exempel att kontrasignering och samråd som tillämpas vid beslutsfattande, eller att delegeringar sker skriftligen.

Vid särskilda händelser eller omfattande störningar i verksamheten finns ett för myndigheten gemensamt ramverk och organisation både på central- och lokal nivå. FMV har en central beredskapsplanering med ett för FMV utformat ramverk för att omhänderta beredskaps höjningar. Vidare har FMV på uppdrag av Försvarsmakten också en funktion för beredskaps- och insatssamordning som är tillgänglig 24 timmar per dygn året runt.

FMV bevakar kontinuerligt förändrade eller nytillkomna författningskrav. Särskilda funktionsföreträdare har utsetts för bland annat tillståndspliktig verksamhet för att bevaka, kommunicera och omhänderta förändringar i lagstiftningen. Förändringar och tillägg integreras vid behov i verksamhetsledningssystemet och alla anställda vid FMV har ansvar för att följa externa och interna regelverk.

Behandling av personuppgifter

Under året har FMV fortsatt arbetet med att säkerställa att den behandling av personuppgifter som sker i verksamheten uppfyller krav som ställs ibland annat i EU:s allmänna dataskyddsförordning. Dataskyddsfrågorna har lyfts fram bland annat genom att myndighetens chefer har utbildats och gjorts uppmärksamma på sitt ansvar för dataskyddet. En översyn har också påbörjats av de interna styrdokument som reglerar personuppgiftsbehandling i FMV:s verksamhet. FMV har också ett dataskyddsombud som enligt sin arbetsbeskrivning ska fullgöra sitt uppdrag och sina uppgifter på ett oberoende sätt och minst en gång om året rapportera direkt till styrelsen.

Information och kommunikation

En viktig förutsättning för en effektiv intern styrning och kontroll är att information och kommunikation fungerar internt mellan olika organisatoriska nivåer men även externt till olika intressenter. FMV genomför därför informationsinsatser inom området, i syfte att förmedla kunskap om vikten av en god intern styrning och kontroll. Detta sker dels från central nivå genom olika kommunikationsstrategier och riktlinjer men även genom chefer som har ett ansvar för att kontinuerligt förmedla information till medarbetare.

FMV:s underlag för uppföljning och utvärdering

Den samlade uppföljningen av verksamhetsplanen sker tre gånger per år, bland annat genom analyser av resultat mot mål, prognoser och operativa och strategiska överväganden. Uppföljning av FMV:s riskbild och effekter av genomförda riskåtgärder är viktiga ingångsvärden för analyserna och FMV:s ställningstaganden.

FMV:s övervakning av den interna styrningen och kontrollen sker genom egenkontroll i verksamheten, rapportering av avvikelser, incidenter samt genom revisioner. Internrevisionsfunktionen genomför internrevisioner av verksamheten löpande. Inom ramen för egenkontrollen genomförs även särskilda granskningar på uppdrag av överdirektören, så kallade verksamhetsrevisioner. En särskild kontrollstation benämnd *Ledningens uppföljning* genomförs vid två tillfällen per år, där fokus ligger på att bedöma verksamhetsledningssystemets ändamålsenlighet. Här redovisas och beaktas även iakttagelser i samband med arbetet med extern och intern revision, regelefterlevnad samt behov av justeringar av styrelsens respektive myndighetens arbetsordning och verksamhetsplan. Efter ledningens uppföljning i slutet av kalenderåret bereds underlag samlat från olika uppföljningar för att styrelsen i årsredovisningen ska kunna ta ställning till och bedöma den interna styrningen och kontrollen.

18.1 Internrevisionens rekommendationer

I de rapporter som internrevisionen har lämnat under året framgår följande mönster i iakttagelser och rekommendationer. Styrelsen har fattat beslut om åtgärder och arbete pågår med genomförande av dessa:

Ansvarsfördelning, roller och handlingsregler

Internrevisionen rekommenderar att FMV ser över styrande och stödjande dokument för att säkerställa att de är aktuella. Mot bakgrund av de omfattande organisationsförändringar som FMV har genomfört de senaste åren har ansvarsfördelning och arbetssätt inte uppdaterats i den takt som förändringarna har skett. Internrevisionen rekommenderar att ansvarsfördelning och roller tydliggörs inom och mellan områden i verksamheten.

Riskanalyser

Internrevisionen rekommenderar att kopplingen mellan riskanalys och kontrollåtgärder stärks i syfte att skapa en sammanhållen styrning och uppföljning samt att dokumentationen av densamma utvecklas. Internrevisionen bedömer även att myndigheten kan integrera och ensa metoder för att arbeta med risker i syfte att skapa en heltäckande riskbild och effektivisera arbetet.

Strukturer för uppföljning och kontrollåtgärder

Internrevisionen rekommenderar slutligen att FMV:s uppföljningsstruktur stärks och formaliseras. I detta avseende lyfts bland annat behovet av kontroller i syfte att systematisera uppföljning av beslut och regler. En systematik i detta är nödvändig för att kunna anpassa styrningen efter de behov som uppstår i den förändring som tillväxten medför. För att åstadkomma en sådan systematisk uppföljning med korta beslutsvägar behöver de ovan nämnda ansvarsfördelningarna och mandaten vara tydliga.

18.2 Information om områden där det finns eller funnits brister

Utöver ovanstående förbättringsområden som internrevisionen har lyft under 2020 har den interna styrningen och kontrollen fångat upp följande brister.

Nytt affärssystem

Norma projektet har bedrivits under en längre tid med målet att driftsätta affärssystemet till den 4 maj 2020. Projektet har planerats parallellt med fortsatt implementering av verksamhetsförändringarna till följd av materiel- och logistik utredningen. På grund av situationen med covid-19-pandemin och regeringens riktlinjer kring hemarbete parallellt med stora verksamhetsförändringar, har det inte varit möjligt att avdela tillräckligt med resurser i arbetet vilket ledde fram till att det inte var möjligt att driftsätta systemet enligt plan.

Detta innebar att FMV blev tvungna att flytta fram driftsättningen av Norma till 5 oktober vilket försatte myndigheten i ett riskläge avseende systemimplementeringen. För att FMV skulle kunna uppnå god intern styrning och kontroll i ekonomiprocesserna under räkenskapsåret 2020 med en sömlös övergång till nytt stödsystem togs en risk- och åtgärdsplan fram som kontinuerligt följdes upp i syfte att möjliggöra att korrigerande åtgärder sattes in i rätt tid och med full kraft.

Beslutsattester

Vid implementeringen av affärssystemet var uppsättningen av beslutsattestanter för inkommande leverantörsfakturor inte komplett och det fanns avvikelser mot FMV Delegeringsordning. Det har inneburit att fakturor i några fall har distribuerats till obehöriga attestanter. Det har därmed funnits en förhöjd risk att beslutsattest av fakturor har kunnat ske av icke behörig person.

FMV har åtgärdat felaktigheterna i uppsättningen och kompletterat i systemet löpande. Inför bokslutet har en genomgång gjorts av attestflödet avseende fakturor (utan kontrakt) på större belopp för att kontrollera

att beslutsattest är gjord av rätt person enligt delegationsordningen. Kontrollen visade inte på några felaktiga beslutsattester under det fjärde kvartalet 2020.

Sammantaget har FMV identifierat och åtgärdat de brister som uppmärksammades under året. Den interna styrningen och kontrollen inom området bedöms med vidtagna åtgärder därmed vara betryggande. För den del brister kvarstår i någon omfattning under 2020 har de inte haft en väsentlig påverkan på den samlade bedömningen.

FÄVI - Försvarets ägande vid industrin (ej kopplad till införandet av Norma)

Ekonomistyrningsverket har i sin slutredovisning till regeringen om sitt stöd till FMV och Försvarmakten att utarbeta och utveckla de ekonomiska underlag som myndigheterna lämnar till regeringen, konstaterat att redovisningen av försvarets ägande vid industrin, FÄVI, inte redovisas i enlighet med regelverket för statlig tillgångsredovisning. Vidare är det ESV:s bedömning att styrningen inom materielförsörjningen behöver anpassas så att utlåningen av statligt ägd produktionsutrustning blir ändamålsenlig.

FÄVI omfattar produktionsutrustning, testsystem och materiel som staten äger men som lånas ut till leverantören i industrin, som i sin tur använder produktionsutrustningen för att utveckla, designa, tillverka, underhålla, testa och verifiera den materiel som levereras till staten.

De rekommendationer som ESV har lämnat kring ett utvecklat förfarande med FÄVI är komplexa, och kräver ett utvecklingsarbete kring såväl ett finansiellt metodarbete som förändringar i styrningar och redovisning. Ett utvecklingsarbete har inletts och tillsammans med ESV avser FMV att slutföra detta arbete under 2021.

Efterlevnad av beredningsordning inom inköp och kommersiell ledning

Styrning i form av beredningsordning efterlevs inte i tillräcklig omfattning beträffande kommersiella beslut och bedömningen är att det inte finns en tillräcklig kontrollfunktion för detta. Förslag på tydliggörande av styrning inom området har utarbetats och ska beredas vidare.

18.2.1 Brister i intern styrning och kontroll

Fakturerings till Försvarmakten

FMV hade under 2019 problem med att etablera arbetsflöden och logistiska processer för tjänster till Försvarmakten. Åtgärder vidtogs och inför bokslutet gjordes extra insatser. I juni 2020 kunde myndigheterna konstatera att samtliga upparbetade saldon till och med 2019 var fakturerade.

Under 2020 har implementeringen av det nya stödsystemet inneburit fördröjning med att i tid fakturera till Försvarmakten. Detta innebar att ingen fakturering skedde under oktober-november. Därmed har villkoret om skyndsamt fakturering inte uppfyllts under hela året.

FMV har prioriterat om resurser för att säkerställa faktureringen givet omständigheten genom att förtydliga och utveckla befintliga rutiner. Löpande uppföljning av progress i arbetet har genomförts i FMV ledningsgrupp. Därtill har ett rapportpaket tagits fram för att kunna stödja verksamheten på ett mer ändamålsenligt sätt i uppföljning och kontroll framöver. FMV:s sammantagna bedömning är att åtgärderna har gett önskvärd effekt och utestående fakturering genomfördes innan räkenskaperna slutfördes.

Värdeöverföring till Försvarmakten

I årsredovisningen för 2019 redovisades brister i den interna styrningen och kontrollen avseende värdeöverföring. Bristerna bestod av att det inte hade kunnat fastställas om samtlig materiel som levererats under året hade medfört en motsvarande värdeöverföring samt om värderingen av överförd materiel var

Årsredovisning för 2020

Datum 2021-02-22 Dnr 20FMV5204-2:1

Sida

86 (91)

korrekt. Riksrevisionen lämnade en rapport²² i frågan och FMV har under 2020 arbetat med åtgärder för att komma tillrätta med bristerna.

FMV har under 2020 arbetat med att korrigera redovisningen av leveranser som blev överförda till felaktiga värden i samband med årsredovisningen 2019. FMV har tillsammans med Försvarmakten arbetat med att etablera processer för att löpande överföra korrekta värden, bland annat genom att utarbeta anvisningar och genomföra utbildningar. I enlighet med den nya processen har överföring av värde skett löpande under året för huvuddelen av alla leveranser. I samverkan med Försvarmakten gjordes en särskild uppföljning vid årsskiftet för att kontrollera att alla leveranser resulterat i en värdeöverföring i enlighet med beslutad process. I denna uppföljning identifierades ytterligare tre leveranser som FMV och Försvarmakten har hanterat i samband med årsbokslutet. I enlighet med FMV:s nya process har överföring av värde skett löpande under året för huvuddelen av alla leveranser.

²² Riksrevisionen diarienummer: 3.1.2 -2019-0560.

19. Bilagor

Bilaga 1 (öppen) och 2 (hemlig)

Redovisning av uppföljning av pågående större anskaffningar som regeringen specificerat i Försvarmaktens regleringsbrev för budgetåret 2020. Redovisningen inkluderar en ekonomisk uppföljning av vad FMV fakturerat Försvarmakten samt vad som utbetalats från FMV till leverantör/leverantörer för respektive anskaffning, vilka leveranser per anskaffning som mottagits från leverantör/leverantörer respektive genomförts till Försvarmakten samt väsentliga avvikelser från ursprunglig produktionsplan.

Bilaga 3 (hemlig)

Redovisning av intäkter, kostnader och risker i samband med utveckling, vidmakthållande, försäljning och överlåtelse av materiel uppdelat per exportaffär.

Bilaga 4 (hemlig)

Redovisning av de avtal med utländska myndigheter som FMV har ingått under 2020 inom ramen för provverksamheten.

Årsredovisning för 2020

Datum
2021-02-22

Dnr
20FMV5204-2:1

Sida

88 (91)

20. Beslut om årsredovisningen

Vi bedömer att det har funnits brister i den interna styrningen och kontrollen under den period som årsredovisningen avser enligt följande:

- Fakturering till Försvarmakten
- Värdeöverföring till Försvarmakten

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Yvonne Gustafsson

Susanne Ås Sivborg

Göran Mårtensson

Michael Claesson

Anna Nilsson-Ehle

Jan Zetterdahl

Britt Bohlin

Staffan Bengtsson

Stockholm den 16 februari 2021

21. Sökregister återrapporteringskrav 2020

Nedan redovisas de återrapporteringskrav som föreligger i FMV:s regleringsbrev för 2020 och under vilket avsnitt de redovisas i årsredovisningen.

Sökregisteråterrapporteringskrav	ÅR
<p>Totalförsvarsplanering FMV ska redovisa</p> <ul style="list-style-type: none"> - planeringsläget och planen för det fortsatta arbetet. Av redovisningen ska framgå hur myndigheten planerar för en anpassad materielanskaffning under höjd beredskap, inklusive samverkan med leverantörer av försvarsmateriel och tjänster. 	<p>Redovisas i huvuddokumentet under avsnitt Tillgänglighet och beredskap/beredskapsplanering.</p>
<p>Anskaffning av materiel och övriga materielförsörjningsfrågor FMV ska redovisa en uppföljning av pågående större materielobjekt. Av redovisningen ska även framgå den årliga utvecklingen av respektive materielobjekt. Redovisningen ska inkludera</p> <ul style="list-style-type: none"> - en ekonomisk uppföljning per materielobjekt av dels leverantörskostnader, dels Försvarets materielverks direkta kostnader, - vilka leveranser av materielobjekt eller delar därav som mottagits från leverantörer, - vilken materiel, när och till vilket ekonomiskt värde som fysiska tillgångar överförts till Försvarsmakten samt - väsentliga avvikelser från myndighetens ursprungliga planering, inklusive ursprunglig ekonomisk ram. 	<p>Redovisas i bilaga 1 och bilaga 2 (H).</p>
<p>FMV ska redovisa</p> <ul style="list-style-type: none"> - avgifter från Försvarsmakten för myndighetens tjänster per stridskraft, - resultat av de åtgärder avseende jämställdhetsintegrering som vidtagits för att myndighetens verksamhet ska bidra till att uppnå målen för jämställdhetspolitiken. Av redovisningen ska framgå hur myndigheten, när det är relevant, i sin verksamhet säkerställer att de varor och tjänster som myndigheten upphandlar är ändamålsenligt utformade för kvinnor och män. 	<p>Redovisas under avsnitt Materielförsörjning samt avsnitt om vidmakthållandetjänster.</p> <p>Jämställdhetsintegrering i FMV redovisas dels under avsnitt Jämställdhetsintegrering i materielförsörjningen samt under avsnitt Medarbetare och arbetsmiljö/Mångfald och jämställdhet.</p>
<p>Stöd till regeringen inom materielförsörjningen och exportrelaterad verksamhet FMV ska redovisa</p> <ul style="list-style-type: none"> - i samverkan med Försvarsmakten en samlad bedömning av affärsmässigheten i den exportrelaterade verksamheten. Av redovisningen ska framgå intäkter, kostnader och risker per genomförd och pågående exportaffär, inklusive myndigheternas respektive kostnader. 	<p>Redovisas i huvuddokumentet under avsnitt Internationell verksamhet och Exportrelaterad verksamhet samt bilaga 3 (H).</p>

Sökregisteraterrapporteringskrav	ÅR
<ul style="list-style-type: none"> - hur myndigheten bistått Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) med analys och prioritering av den exportrelaterade verksamheten, utifrån bland annat krav på affärsmässighet, riskvärdering, regelverk för exportkontroll samt regeringens försvars- och säkerhetspolitiska mål. Som en del av detta ska myndigheten särskilt redovisa hur verksamhet har bedrivits med avseende på tidigare utpekade väsentliga säkerhetsintressena och artillerisystemet Archer, - hur myndigheten verkat för en ökad samordning av statligt och industriellt deltagande vid internationella exportrelaterade aktiviteter, - hur det svensk-finska samarbetet, i enlighet med det samförståndsavtal som undertecknades den 9 juli 2018, har utvecklats. <p>Övriga bestämmelser som ska återredovisas i årsredovisningen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Försvarets materielverk ska för avtal om export redovisa kostnadsdelning avseende utveckling, vidmakthållande och vidareutveckling av JAS 39 C/D och JAS 39 E. Kostnadsdelningen ska utgöra bidrag till utvecklingen och ombyggnationen av JAS 39 C/D till JAS 39 E, vilket ska komma Försvarsmakten tillgodo, samt täcka kostnader som uppstått vid Försvarsmakten och Försvarets materielverk för materiel och verksamhet förknippade med respektive försäljningar och uthyrningar. - Av redovisningen ska framgå hur stor kostnadsdelning totalt som inkommit uppdelat per exportaffär. 	
<ul style="list-style-type: none"> - Provverksamhet FMV ska redovisa <ul style="list-style-type: none"> - hur myndighetens provresurser använts i den anskaffande verksamheten per stridskraft. Av redovisningen ska framgå i vilken omfattning prov avseende nationella materielobjekt utförts av annan aktör än myndigheten och vilka skäl som funnits för att inte använda myndighetens egna provresurser, - avtal som tecknats under året med utländska myndigheter, prissättning i förhållande till det ekonomiska målet om avgift upp till full kostnadstäckning samt - hur samordningen med Försvarsmakten skett vid genomförandet av provverksamheten. 	<p>Redovisas i huvuddokumentet under avsnitt Provverksamhet samt bilaga 4 (H).</p>
<p>Försvarspolitisk inriktning 2018-2020 FMV ska redovisa hur myndigheten har uppfyllt inriktningen i regeringens beslut 2017-12-18, Fö 2017/01725/MFU.</p>	<p>Redovisas i huvuddokumentet under avsnitt Tillgänglighet och beredskap samt avsnitt Materieförsörjning/FoU, Planering och utvecklade metoder för materielinvesteringar, materieförsörjningsprinciper samt under Internationellt materielsamarbete.</p>

Sökregisteraterrapporteringskrav	ÅR
<p>- Affärsmässighet och transparens FMV ska redovisa</p> <ul style="list-style-type: none"> - antalet under året ålagda upphandlingsskadeavgifter, respektive belopp och totalt belopp. Försvarets materielverk ska även redovisa respektive bakomliggande upphandlingsärenden och anledning till den ålagda avgiften, - vilka åtgärder som vidtagits inom ramen för myndighetens upphandlingsverksamhet och den exportrelaterade verksamheten för ökad öppenhet och för att förebygga korruption och jäv. 	<p>Redovisas i huvuddokumentet under avsnitt Affärsmässighet och transparens.</p>
<p>Miljökrav i upphandlande verksamhet FMV ska redovisa</p> <ul style="list-style-type: none"> - hur myndigheten påverkat de nationella miljökvalitetsmålen genom sin upphandlande verksamhet, - nyckeltalet upphandlat belopp där miljökrav ställts i förhållande till myndighetens sammanlagda upphandlingsvärde. 	<p>Redovisas i huvuddokumentet under avsnitt FMV:s miljöledningsarbete och miljökravställning i upphandling.</p>
<p>Pesco FMV ska redovisa hur myndighetens arbete och deltagande i Pesco-projekten fortskrider.</p>	<p>Redovisas i huvuddokumentet under Internationellt materielsamarbete inom EU och EDA-relaterad verksamhet.</p>